

Od: [REDACTED]

Komu: Okresní soud v Prachaticích Pivovarská 3 383 18 Prachatice

21. 10. 2023

Věc: Žádost o poskytnutí informace ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Vážení,

žádám Vás tímto o poskytnutí všech anonymizovaných rozsudků, které soud rozhodl v období od 1. 7. 2020 do 20. 10. 2023, a to konkrétně ve věci:

- žalob na zrušení a vypořádání spoluvlastnictví podle § 1143 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník,
- žalob na určení vlastnického práva podle § 80 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád.

Jestliže jsou některé rozsudky již soudem zveřejněny, přirozeně mi postačí sdělení odkazu na takto zveřejněnou informaci podle § 6 informačního zákona.

Jsem si vědom práce zaměstnanců soudu a s tím spojených poplatků za poskytnutí informací. Pokud by bylo cokoli potřeba neformálně prodiskutovat telefonicky, můžete se na mě obrátit na tel. č. [REDACTED], následně bych Vám zaslal v co nejkratší době upřesnění své žádosti.

Předem děkuji za vyřízení

[REDACTED]

OKRESNÍ SOUD V PRACHATICÍCH

Pivovarská 3, 383 18 Prachatice,
tel.: 388 305 111, fax: 388 305 154, e-mail: podatelna@osoud.ptc.justice.cz, IDDS: iurabu8

NAŠE ZNAČKA: Si 92/2023

VAŠE ZNAČKA:

DNE: 6. listopadu 2023

Vážený pan

Vážený pane [REDACTED],

k Vaší žádosti o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, sděluji, že lustrací v informačním systému Okresního soudu v Prachaticích bylo zjištěno, že v období od 1. 7. 2020 do 20. 10. 2023 byly vydány

- 4 rozsudky ve věci žaloby na zrušení a vypořádání spoluvlastnictví podle § 1143 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, a to pod č. j.:

8 C 65/2020-69 – odkaz rozhodnuti.justice.cz/rozhodnuti/131051,

1 C 114/2021-419 – odkaz rozhodnuti.justice.cz/rozhodnuti/431341,

6 C 100/2013-601 – odkaz rozhodnuti.justice.cz/rozhodnuti/180883,

8 C 217/2021-225 ve spojení s usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích, č. j. 7 Co 306/2023-263 – poskytují se v anonymizované podobě, a

- 12 rozsudků ve věci žaloby na určení vlastnického práva podle § 80 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, a to pod č. j.:

8 C 54/2020-104 – odkaz rozhodnuti.justice.cz/rozhodnuti/169964,

9 C 78/2021-143 – odkaz rozhodnuti.justice.cz/rozhodnuti/430399,

1 C 108/2022-52 – odkaz rozhodnuti.justice.cz/rozhodnuti/343429,

1 C 197/2022-54 – odkaz rozhodnuti.justice.cz/rozhodnuti/423185,

2 C 27/2022-72 – odkaz rozhodnuti.justice.cz/rozhodnuti/419656,

1 C 19/2023-23 – odkaz rozhodnuti.justice.cz/rozhodnuti/428000

9 C 95/2021-117 ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích, č. j. 5 Co 969/2022-159 – poskytují se v anonymizované podobě,

9 C 170/2021-23 – poskytuje se v anonymizované podobě,

9 C 211/2021-140 ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích, č. j. 19 Co 375/2023-167 – poskytují se v anonymizované podobě,

9 C 244/2021-187 – poskytuje se v anonymizované podobě,

1 C 53/2022-181 ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích, č. j.
19 Co 94/2023-231 – poskytují se v anonymizované podobě,
9 C 66/2022-47 – poskytuje se v anonymizované podobě.

S pozdravem

JUDr. Simona Vojíková
předsedkyně soudu



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Prachaticích rozhodl soudkyně Mgr. Miladou Trůblovou ve věci

žalobkyně:

██████████, narozená ██████████
bytem ██████████
zastoupená advokátkou ██████████
sídlem ██████████

proti

žalovanému:

██████████, narozený ██████████
bytem ██████████
zastoupený advokátem ██████████
sídlem ██████████

o zrušení a vypořádání spoluvlastnictví

takto:

- I. Spoluvlastnictví žalobkyně a žalovaného k pozemkové parcele číslo ██████████, jejíž součástí je stavba čp. ██████████ v ██████████ v katastrálním území ██████████ zapsané v katastru nemovitostí vedeném Katastrálním úřadem ██████████, katastrální pracoviště ██████████ na listu vlastnictví č. ██████████, **se zrušuje.**
- II. Pozemková parcela číslo ██████████, jejíž součástí je stavba čp. ██████████ v ██████████ v katastrálním území ██████████, zapsané v katastru nemovitostí vedeném Katastrálním úřadem ██████████, katastrální pracoviště ██████████ na listu vlastnictví č. ██████████, **se přikazuje** do výlučného vlastnictví žalobkyně.
- III. Žalobkyně **je povinna** zaplatit žalovanému částku 1 500 000 Kč, a to do tří dnů od právní moci rozsudku.
- IV. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni částku 47 927,50 Kč, a to do tří dnů od právní moci rozsudku.

- V. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku odpovídající 123 662 Kč, a to do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupkyně žalobkyně.
- VI. Žalovaný je **povinen** zaplatit České republice – Okresnímu soudu v Prachaticích na náhradě nákladů řízení částku 18 354,73 Kč, a to do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobou ze dne 13. 12. 2021 žalobkyně navrhla, aby bylo zrušeno spoluvlastnictví žalobkyně a žalovaného k pozemkové parcele č. ■■■, jehož součástí je stavba čp. ■■■ zapsaných na listu vlastnictví číslo ■■■ pro obec a katastrální území ■■■ u Katastrálního úřadu ■■■, katastrální pracoviště ■■■. Žalobkyně navrhla, aby tyto nemovité věci byly přikázány do výlučného vlastnictví žalobkyně s tím, že žalobkyně je povinna vyplatit žalovanému na vypořádacím podílu částku 1 650 000 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku. Návrh odůvodnila tím, že žalobkyně a žalovaný jsou spoluvlastníky pozemkové parcely č. ■■■, jehož součástí je stavba čp. ■■■ v Katastrálním území ■■■. Svě spoluvlastnické podíly k nemovitostem nabyly na základě darovací smlouvy ze dne ■■■ od svého otce ■■■, narozeného ■■■, bytem ■■■. Žalobkyně má k nemovitostem výrazně bližší vztah na rozdíl od žalovaného, má také i vyšší zásluhy o udržování nemovitostí. Od roku ■■■, kdy zemřela matka účastníků, žalobkyně pečovala o otce a zajišťovala i údržbu nemovitostí a chod domácnosti otce. Již v té době žalobkyně navrhovala žalovanému, aby společně realizovali opravu nemovitosti z fondů „zelená úsporám“, to žalovaný odmítl s tím, že nemá peníze a podílet se na tom nehodlá. Z opravy sešlo, protože bez přispění žalovaného nebylo na potřebnou rekonstrukci i s využitím prostředků z fondu dostatek prostředků. Od roku ■■■, kdy došlo k rozvodu manželství žalobkyně, žalobkyně v domě bydlí a finančně se podílí na jeho údržbě a nákladech spojených s provozem. Žalobkyně nadále zajišťovala potřebnou péči o otce, žalovaný se opět nepodílel. Od roku ■■■ bydlí v nemovitosti spolu se žalobkyní i její manžel ■■■. Spolu provádějí údržbu a opravy nemovitostí na vlastní náklady, zajišťují péči o zahradu, pořizují uhlí a dřevo na otop. V roce ■■■ se do nemovitosti přistěhovala i dcera žalobkyně s rodinou, která částečně převzala péči o otce žalobkyně, jestliže žalobkyně byla s manželem v zaměstnání mimo ■■■. V tomto období došlo mimo jiné za pomoci dcery a jejího kamaráda k opravě střechy poškozené kroupami, žalovaný opět nijak nepřispěl. Od května ■■■ se zdravotní stav otce účastníků začal výrazně zhoršovat, v červnu absolvoval operaci, po které vyžadoval celodenní péči, protože již nebyl schopen sám o sebe se postarat. Péči zajišťovala žalobkyně spolu s dcerou, která dokonce v důsledku nutnosti zajistit péči odmítla trvalý pracovní poměr na ■■■. Žalobkyně o otce pečovala o prázdninách ■■■ nepřetržitě. V té době se zajišťovala nová přípojka plynu a pořizoval se kotel. Veškeré vyklízečí a úklidové práce zajišťovala žalobkyně s manželem. Žalovaný pouze domluvil známého na zhotovení přípojky a připojení kotle. Žalovaný uhradil polovinu výdajů na základě faktur, které mu žalobkyně předložila, fyzicky se ale v nemovitostech neobjevil, natož aby přispěl prací. Počátkem srpna ■■■ došlo k jedinému významnějšímu případu, kdy se žalovaný zapojil do péče o otce, nikoli již do čehokoliv souvisejícího s nemovitostmi. Žalovaný hlídal otce dne ■■■ od 12:00 hodin do 16:00 hodin, kdy převzala hlídání opět dcera žalobkyně. Žalovaný přijel ještě večer v 19:30 hodin a dne ■■■ v 1:00 hodinu v noci odjel, co se dcera žalobkyně vrátila. V srpnu ■■■ otec účastníků dostal zánět, kvůli kterému byl hospitalizován. Po propuštění z nemocnice bylo nutno zajistit nepřetržitý dohled, žalobkyně si nechala vystavit ošetřování člena rodiny na otce po dobu 3 měsíců. V tu dobu veškeré výdaje na domácnost a údržbu a péči o nemovitosti nadále bez přispění žalovaného hradila žalobkyně a její manžel. Otec účastníků zemřel dne ■■■. Žalobkyně zajišťovala záležitosti pohřbu, rovněž zajistila prepis do dávek energií a vody na svou osobu. Žalovaný se nijak nezajímal ani neangažoval. Žalovaný až inicioval uzavření nájemní smlouvy s dcerou žalobkyně dne ■■■. Na základě této dcera žalobkyně hradí žalovanému nájemně 3 000 Kč měsíčně, a náklady na dodávku energií a vody. Aktuálně žalovaný inicioval

jednání o nové nájemní smlouvě, požaduje zvýšit nájemné na 12 000 Kč měsíčně s tím, že 1/2 půjde k rukám žalovaného. Žalobkyni nezbylo, nežli tyto podmínky akceptovat. Žalobkyně i její manžel i dcera mají v nemovitostech dlouhodobě hlášen trvalý pobyt. Žalobkyně dlouhodobě nemovitosti užívá, dlouhodobě o nemovitosti pečuje, udržuje a opravuje, hradí náklady spojené s provozem, má k nim vzhledem ke vztahu otci a péči o něho úzký osobní vztah. Žalovaný oproti tomu nemovitosti neužívá a neudržuje je, neopravuje a nepečuje o ně, nemovitosti pro něj představují pouze investiční příležitost. Žalobkyně nemá zájem setrvat v podílovém spoluvlastnictví. K žádosti žalovaného byl znalecm [REDAKCE] vypracován znalecký posudek dne [REDAKCE], kterým byla stanovena cena ve výši 3 300 000 Kč. Z přípisu právního zástupce žalovaného ze dne [REDAKCE] vyplývá, že žalovaný tuto cenu akceptuje, když sám původně navrhol vypořádat takto stanovenou cenu. Ze sdělení žalovaného učiněné prostřednictvím jeho zástupce dne [REDAKCE] plyne, že odkoupení podílu žalobkyně není pro žalovaného prioritou, jakou je pro žalobkyni, která v nemovitostech dlouhodobě bydlí. Žalobkyně z velké části disponuje finančními prostředky k výplatě podílu žalovanému, zbývající část je připravena zajistit.

2. Žalovaný se k žalobě žalobkyni vyjádřil tak, že navrhuje, aby byla žaloba zamítnuta, eventuálně aby bylo spoluvlastnictví účastníků zrušeno a vypořádáno tak, že nemovité věci budou přikázány do výlučného vlastnictví žalovaného s tím, že žalovaný zaplatí žalobkyni částku v místě a čase obvyklou stanovenou znaleckým posudkem. Žalovaný nesouhlasí s tvrzeními žalobkyně uvedenými v žalobě o tom, že se nepodílel na rekonstrukcích nemovitostí. Naopak byl to žalovaný, kdo chtěl vybudovat plynovou přípojku, žalobkyně odmítla na tuto finančně přispět, jestliže žila v novém domě a opakovala, že nedisponuje finančními prostředky na jakoukoliv rekonstrukci. I žalovaný svému otci pomáhal s chodem domácnosti. Na žalobkyni zmiňovaných opravách a údržbě nemovitosti se podílel především otec účastníků. Žalovaný byl ochoten na opravy nemovitostí přispět, žalobkyně ho však o opravách nikdy neinformovala. Topné dřevo pro otce zajišťoval žalovaný, a to i po nastěhování žalobkyně. Otec účastníků nebyl nadšený tím, že žalobkyně se přistěhovala, jestliže si tolikrát stěžoval, že mu s ničím nepomůže a většinu věcí si musí obstarat sám. Pokud se vyřizovala záležitost s novým plynovým kotlem, kdy otec účastníků byl nucen chodit do sklepa zatápět i přes jeho zdravotní stav a žalobkyně neprojevovala zájem o pořízení nového plynového kotle, byl to žalovaný, kdo vyřizoval žádosti o kotlíkové dotace. Žalobkyně se odmítla podílet na pořízení plynového kotle, žádost o kotlíkové dotace byla zamítnuta právě s ohledem na chybějící podpis třetího vlastníka. Není pravdou, že by se žalovaný neangažoval či odmítal finančně přispět do čehokoliv související s údržbou či opravou nemovitosti. Otce pravidelně navštěvoval, vozil mu jídlo a byl ochoten kdykoliv pomoci. Otec naopak každou neděli jezdil za žalovaným. Přepis dodávek energií a vody proběhl bez vědomí žalovaného. Protože žalobkyně nemovitost užívala, byl přepis energií nezbytným krokem k tomu, aby je od dodávek neodpojili. Po smrti otce žalovaný pomáhal s vyklizením nemovitosti, zajišťoval odvoz starých a nepotřebných věcí a jejich likvidaci. Žalovaný nikdy po žalobkyni nepožadoval finanční příspěvek za užívání jeho poloviny nemovitosti. Až v toce [REDAKCE] uzavřeli s dcerou žalobkyně nájemní smlouvu na užívání celé nemovitosti za symbolické nájemné 3 000 Kč. Od roku [REDAKCE] byla uzavřena nová nájemní smlouva, žalovaný požadoval za svou ideální polovinu nájemné 6 000 Kč. Žalobkyně neinformovala žalovaného o svém záměru nastěhovat se do nemovitosti natrvalo. Do té doby bydlela a pracovala poblíž [REDAKCE] a vlastnila nemovitost v [REDAKCE]. Žalobkyně uvažovala o prodeji nemovitosti, kdy její manžel měl v úmyslu za utržené peníze postavit dva rodinné domy. Znalecký posudek jim v tomto plánu udělal nemilý obrat a od prodeje nemovitosti upustili. Žalovaný měl ke svému otci blízký vztah, za jeho života mu se vším pomáhal a pravidelně ho navštěvoval. K nemovitosti má úzký vztah, jestliže to je jeho rodný dům, nadále má zájem podílet se na její údržbě a opravách. Má zájem se na důchodový věk do nemovitosti odstěhovat. Žalovaný je zaměstnán na pozici baštýře a své bytové potřeby zajišťuje ve služebním bytě na základě nájemní smlouvy uzavřené se zaměstnavatelem. Žalovaný se blíží

k důchodovému věku, v následujících letech ukončí z důvodu odchodu do důchodu se zaměstnavatelem pracovní poměr. Tím ztratí právní titul pro užívání služebního bytu. Zaměstnavatel rezolutně odmítl jakýkoliv odprodej služebního bytu, který bude náležet dalšímu baštyři. Žalovaný nevlastní žádné jiné nemovitosti, kam by se na důchod přestěhoval. I proto by měl zájem udržovat a spravovat nemovitosti. Naopak žalobkyně vlastnila jinou nemovitosti, kterou však prodala. Žalovaný žádnou jinou alternativu nemá a bez vážného důvodu se žádné nemovité věci, kterou vlastnil, nezbavil. Žalovaný má za to, že by s ohledem na jeho vysoký věk zrušení spoluvlastnictví bylo na jeho újmu, proto navrhuje, aby soud podílové spoluvlastnictví nerušil. Žalovaný rozporuje znalecký posudek předložený žalobkyní ze dne [REDACTED] vypracovaný [REDACTED]. Má s ohledem na situaci na trhu za to, že cenu nemovitosti vzrostla. Navrhuje tedy, aby soud nechal vypracovat nový znalecký posudek.

3. Žalobkyně vypověděla, že v předmětné nemovitosti bydlela do roku [REDACTED] s bývalým manželem a dětmi, v té době zemřela matka. Žalobkyně byla ráda, že s otcem bydlela, protože na tom nebyl psychicky dobře. Asi rok poté se odstěhovala na druhý konec města, pracovala pouze tři dny v týdnu, takže každý čtvrtek chodila k otci uklízet. Během víkendu k nim chodil na oběd, prala mu. Pokud se obrátila na švagrovou, aby jí pomohla, ta neměla čas, až jí začala pomáhat její dcera. Svému otci poskytovala péči až do konce života. Pracuje jako učitelka v [REDACTED] a přes týden zde pobývá. Celé prázdniny je v [REDACTED]. Poslední rok se starala o otce, kdy jeho stav se zhoršil, vyřídila si ošetřování člena rodiny na 3 měsíce. Předtím měla dovolenou. O otce se starala také i její dcera, která měla dostat místo na celý úvazek, ale kvůli dědovi to zrušila, aby se o něj mohla starat. Ze strany bratra, nebo jeho manželky žádná snaha nebyla. Rozvedla se, dům [REDACTED] se prodal, protože ona neměla na to, aby vyplatila svého bývalého manžela a peníze se rozdělily. Protože se tehdy spustil program „zelená úsporám“ chtěla po bratrovi, že by dům opravili z dotací. Bylo jí řečeno, nechť si to udělá sama a otec také nechtěl bydlet na staveništi. Neměla podporu ani od jednoho, na domě tedy udělala jen to nejnutnější. Zatékalo do verandy, to se tedy opravilo, na balkóně se udělala nová dlažba. Otcí chytla plynová bomba, bylo vyhořelé místo na verandě, takže toto se opravovalo, dělal se sádrokarton, opravovala se kuchyň, elektrika, alespoň v nejnutnějším rozsahu, v domě jsou vyhořelé zásuvky. Její dcera se do nemovitosti vrátila v roce [REDACTED], od té doby zde bydlí i s dětmi. Ze začátku se to otci nelíbilo, ale nakonec byl rád, že v domě není sám. Ona v domě bydlí pořád, nyní má pouze práci jinde, protože její práce v [REDACTED] jí skončila a práci zde nesehnala. Šla k [REDACTED], kde má pronajatý byt přes týden, ale víkendy tráví v [REDACTED]. Předtím i její manžel pracoval u [REDACTED], jezdili tedy do [REDACTED] každých čtrnáct dní, protože on dělal krátký a dlouhý týden. Doma je ale pořád v [REDACTED]. Koupila byt od svého manžela. Když se s manželem poznali, byl zadlužený, ona mu tedy pomohla od dluhů, byt koupila a zaplatila dluhy. Jednalo se o byt v [REDACTED]. Byt se pronajímá, ale pokud se s bratrem bavili o tom, že nebudou mít na vyplacení jeden druhého a ani na další opravy, navíc ještě přišla dcera, že by chtěla v domě zůstat, že má v Netolicích práci, děti tam mají kamarády, chodí do školy, tak se rozhodla, že bratra vyplatí. Bratr v té době nechal udělat odhad a ona viděla jediné řešení v tom, že se byt prodá, aby měla na vyplacení. Byt se ještě prodal i pod cenou, aby to bylo rychlejší. S tím, že se nechá udělat odhad, přišel její bratr, tedy žalovaný, někdy v březnu až dubnu roku [REDACTED]. Poté přijel s odhadem, kde byla cena 3 300 000 Kč, žalobkyně souhlasila s tím, že mu polovinu vyplatí. Bratr ale jí sděloval, že může dostat 5 000 000 Kč, s čímž ona nesouhlasila. Bratr po ní žádal více peněz. Pokud si pamatuje, tak bratr pomáhal jen jedenkrát se dřívím, to ještě žil otec. Jinak si nepamatuje, že by bratr něco dělal. Když se dům vyklízel, tak měl zájem jen o železo, nebo dřevo, které měl připravené před domem, pokud přijel, tak mu to pomáhali nakládat. Pokud přivezl otcí jídlo, tak si to nechal zaplatit. Do domu žalovaný přijel, když přivezl smlouvu pro dceru. Žádné záležitosti spojené s domem nevyřizoval, to vždy vyřizovala ona. Ona pro něho vždy připravila podklady, co se platilo a on jí hradil jednu polovinu. Jedině v okamžiku, kdy jí vypadl člověk, který měl dělat plyn, tak on sehnal svého kamaráda. V [REDACTED] pracuje již 5 let.

Hledá si práci v [redacted] a okolí. Byla na pohovoru v [redacted], bohužel to nevyšlo. Žalovanému za užívání jeho ideální části nemovité věci neplatila. Bratr po ní ani nic nechtěl, dokud žil otec měl otec polovinu dobu, oni každý měli jednu čtvrtinu. V tento okamžik žalobkyně nevlastní žádnou jinou nemovitou věc. Má pronajatý do června tohoto roku, pak si chce sehnat nějakou práci v [redacted]. Byt v [redacted] prodávala, jestliže jí bratr přislíbil, že jí dům prodá. Byli dohodnuti, že od něj dům odkoupí, on v domě nikdy bydlet nechtěl. Věděl to, že byt prodá, aby měla na vyplacení a že si budou brát s dcerou hypotéku, aby dům mohli následně opravit. V loňském roce měla rozjednáno, že vymění okna, opraví střechu, že se vyřídí dotace, ale žalovaný pak řekl, že ne a žalobkyně to musela vše zrušit. Dohodli se, že odhad udělá žalovaný, že ona od něj dům odkoupí. Odhad se mu však zdál hrozně nízký, byt' jej zadal vypracovat on.

4. Žalovaný vypověděl, že otce navštěvoval kdykoliv měl cestu kolem, otec jej navštěvoval na Baště každou neděli. Když byl nemocný, chtěli si jej vzít k nim, ale on nechtěl. Také mu i chtěl žalovaný zaplatit pečovatku, to však žalobkyně odmítla. Záležitosti s domem vyřizovala žalobkyně, většinou jej o drobných opravách neinformovala. Pokud uvádí, že do domu zatékalo, nebo vyměňovala střechu, určitě by chtěla polovinu, to byla větší investice. On měl v plánu koupit Baštu, kde bydlí 36 let, má zde hospodářství. Před třemi lety měl [redacted], nyní má problémy s [redacted]. Návrh na koupi Bašty však byl zamítnut s tím, že se Bašta nebude prodávat, bude pro jeho nástupce. O prodeji Bašty se informoval na jaře letošního roku u svého zaměstnavatele [redacted]. On souhlasil s tím, že nemovitosti budou prodány, kdy v červnu roku [redacted] měli v úmyslu to prodat s tím, že manžel žalobkyně postaví za utržené peníze dva malé domky. S tímto ale už nesouhlasí. Znalecký posudek nechal vypracovat, protože je zajímavé, jakou bude mít nemovitost hodnotu, na tom se dohodli, doporučil mu to kamarád, ale byla to chyba. [redacted] podhodnocuje odhady, nemovitosti jsou skupovány a prodávány do [redacted] a [redacted]. Se stanovenou cenou nesouhlasil. Myslí si, že spoluvlastnictví nejde zachovat, protože je zde pouze jedna bytová jednotka - sice velká, ale spoluvlastnictví zachovat nejde. Podle něj není možné reálné dělení a v případě dělení by to bylo nákladné. Když půjde do důchodu, tak by neměl kam jít, byl by tedy ochoten nést náklady na dělení. Žádnou jinou nemovitost nemá. V minulosti v [redacted] koupili domek s ruinou a otec jim to potom rozmluvil s tím, že chce pokračovatele v rodu v [redacted], takže dům prodali. Byli tam také nepřijemní sousedé. Také stavěl dům v [redacted], ale to už je strašně dávno, již 36 let je pryč z [redacted]. Zůstal pouze u základů a materiálu, pak se to prodalo. Jeho zdravotní stav není dobrý, trpí bolestmi [redacted], při změně počasí [redacted], a je to stále horší. Na zahradě chová ovce, slepice, prasata, kachny, králíky, má psa. Část hospodářství by určitě chtěl zachovat. Nechtěl by přijít o jistotu, že má polovinu nemovité věci, kam se kdykoliv může nastěhovat. Po smrti otce do [redacted] již nejezdil. Za jeho života tam zajel, když měl cestu kolem, jednou za čtrnáct dní. Někdy tam byl častěji, třeba třikrát v týdnu, když jezdil do [redacted]. Otce navštívil tak na hodinu, jezdil tam, když otec potřeboval dovést obilí, něco přestěhovat a podobně. Otec každou neděli jezdil za nimi. Znalecký posudek nechávali vypracovat, protože se na tom dohodli, aby věděli, jaká bude cena. Bylo to vypracováno k tomu, že žalobkyně to chtěla v červnu prodat, aby postavili u [redacted] dva domky, v ten okamžik on s prodejem souhlasil. Od této doby se změnilo to, že mu bylo sděleno, že mu neprodají Baštu a on nemá jinou nemovitost, kam může jít. Neví ještě, jak jej tam dlouho nechají, jak mu jeho zdraví po borelióze dovolí dlouho pracovat.
5. Svědkyně [redacted], dcera žalobkyně a neteř žalovaného, vypověděla, že dokud byla matka vdaná za jejího otce, bydleli [redacted]. Děda k nim jezdil každý víkend, matka mu prala, jezdilo se za ním uklízet. Rodiče se rozvedli v roce [redacted], matka se nastěhovala k dědovi a začala se starat o domácnost. Když se podruhé vdala, odešla za manželem. Ona se vdala také, bydlela rok u bývalého manžela. Pokud bydleli v [redacted], k dědovi chodila každé odpoledne se synem na zahradu, pomáhala mu tam, starala se o zahradu. Když se vrátila po rozvodu z [redacted],

k dědovi se nastěhovala v roce [REDACTED]. Ze začátku nechtěl, aby u něho byli, hledala si bydlení. Ale poté, co se matka odstěhovala, domluvili se s dědou, že tam s ním zůstane a bude se starat o domácnost, o zahradu i o něj. Matka jezdila každý druhý víkend, aby věděla, co se děje a pomáhala. Dům rodičů [REDACTED] se prodal, aby se udělalo majetkové vyrovnání. Od té doby se na domě dělaly menší úpravy, třeba když byly kroupy, s kolegou vylezli na střechu, aby ji zalepili. Pak se dělal plynový kotel, když už děda nemohl chodit, z koupelny se dělala sprcha, vše se financovalo na polovinu, dům byl již ve spoluvlastnictví, kotel se dělil na tři části, do toho ještě zasahoval děda. Ona bydlí v domě na základě nájemní smlouvy, strýci platí 6 000 Kč měsíčně nájem, matka platí zálohy. Od roku [REDACTED] bydlela v domě na základě souhlasu dědy, podílela se na platbách tak, že platila elektřinu. Od loňského roku května či června pak má nájemní smlouvu. Práce na domu dělala ona, něco s kolegou z práce, většinou manžel matky, dříví dělal strýc. Většinu prací dělala ona, pokud na víkend přijela matka s manželem, tak jí pomáhali, dělali uhlí, protože to ona nezvládla. Za posledních pět let strýc do domu přijel minimálně, moc často to nebylo. Zastavil se, když měl výlov někde v okolí, byl tam chvilku, dal si kávu a odjel. Dědovi občas něco vozil, sekanou, ale vše si nechal zaplatit. Platil mu to buď děda, nebo pak i ona, když děda již nemohl. Nestalo se, že by přijel na celý víkend. Když už děda nemohl a starali se o něj, tak ona musela jednou o víkendu do práce, takže strýce požádala, aby u něho zůstali. Jednou tedy takhle dědu hlídali, ale nebylo to po dobu celého víkendu, to se nestalo. Když děda zemřel, zůstalo tam dříví a železo, to si strýc odvezl. O dědu se starala ona, protože v domě bydlela. Jednou jí bylo vyčteno strýcem, že za to bere peníze. Sdělovala mu, ať si to vezme na starost, že je to náročné. Protože chodila do práce, má dvě malé děti, péče o dědu byla náročnější, protože už potřeboval neustálou péči, tak si matka vzala ošetřování člena rodiny. O prodeji domu ví to, že za života dědy se předpokládalo, že se dům prodá. Pak si ale řekli, že je to škoda domu se zbavovat, jestliže jsou tam zvyklí, ona tam má dvě malé děti a začalo se řešit, že by matka strýce vyplatila. Strýc to věděl, bavili se o tom. Její děti se zde cítí jako doma, když se zmíní, že se budou muset odstěhovat, obzvláště dcera to obrečí. Dceři je 6 let a synovi je 9 let. Pobírala příspěvek na péči nejdříve v 2. stupni a poslední měsíce příspěvek v nejvyšší třídě. Se strýcem se bavila o tom, že by bylo dobře, kdyby se dům zachoval v rodině a že matka má k dispozici byt a že by byla možnost jej vyplatit. O tomto spolu hovořili po smrti dědečka. Před smrtí dědy se uvažovalo o prodeji domu, ona matce říkala, že by byla ráda, kdyby se to neprodalo. Nemluvílo se o tom, že by ona platila symbolické nájemné výměnou za běžnou údržbu nemovité věci, vnímala to tak, že strýc chce svoji polovinu zhodnotit.

6. Svědkyně [REDACTED], manželka žalovaného vypověděla, že v [REDACTED] bydlela asi dva roky poté, co se vdala. V nemovitosti bydlela i žalobkyně, s manželem si stavěli dům [REDACTED]. Tehdy ještě žila babička, rodiče manžela za nimi jezdili na Baštu. Vždy se zmiňovala o tom, že by chtěla, aby její syn [REDACTED] v domě bydlel s tím, že dceři pomáhají se stavbou a sponzorovali jí domácnost. Tchýně zemřela, žalobkyně bydlela [REDACTED] a děda byl v té době ještě soběstačný, spoustu věcí si udělal sám. Pokud měla žalobkyně dům [REDACTED], o opravy neměla zájem, tehdy děda řešil nějakou přípojku s tím, že obec to dělá levně, manžel chtěl, aby se to udělalo a že polovinu bude hradit manžel a polovinu žalobkyně. Dopadlo to ale tak, že žalobkyně se rozvedla, do domu se nastěhovala. Nikdy se neptala žalovaného, jestli mu to vadí, nebo nevadí, kdy v té době už byl vlastníkem čtvrtiny nemovitosti. Po smrti dědy se plánovalo, že by se nemovitosti prodaly a její manžel prohlásil, že by postavil dva domky. Znalecký posudek byl takový, že zjistili, že pro ně by to bylo velice výhodné. Manželovi tedy řekla, že buď jí to prodá, nebo ho dá k soudu. Výhodné to bylo pro ně tak, že posudek byl podhodnocený. V roce [REDACTED] chtěl děda vyřídit dotace na kotel, kdy slíbil manželovi, že pokud mu to pomůže vyřídit, polovinu nemovitosti na něj přeíše. Děda byl starý, chodil topit do sklepa po úzkých schodech, bál se, že tam upadne. Ona tedy sehnala papíry, byla na krajském úřadě, podklady se pak odeslaly, žádost ale nebyla úplná, protože tam chyběl podpis žalobkyně, která se toho nechtěla zúčastnit, žádost nebyla zařazena do programu. Asi rok poté, co se vyřizovaly dotace, tak přípojku plynu do domu

vyřizovala žalobkyně. Žalobkyně podpis odmítla, protože se s dědou tehdy pohádali. Pokud nebyl otec manžela soběstačný, pečovala o něho žalobkyně s dcerou, protože sdíleli jednu domácnost. Manžel souhlasil, že bude také o otce pečovat, že se ale musí přestěhovat k nim, což ale děda nechtěl. Když ještě děda žil, pravidelně k nim jezdil v neděli, oni jej také navštěvovali. Když tam ale byla žalobkyně, tak ona tam odmítala jezdit, protože jejich vztahy nejsou dobré. Manžel otce navštěvoval jedenkrát za čtrnáct dní, někdy tam ale byl třeba dvakrát za týden. Manžel na tom v poslední době nebyl dobře, prodělal [REDAKCE], o otce nepečoval, protože musel chodit do práce, musel zvládat hospodářství. Navrhoval, že zaplatí pečovatelku, s tím ale žalobkyně nesouhlasila, chtěla podat žádost na LDN. Děda jim sděloval, že se pohádali se žalobkyní kvůli tomu, že ona kotel nechtěla. Asi jí možná o podpis na dotace neřekl, protože vycházel z toho, že když se pohádali, tak nepočítal s tím, že by to podepsala. Ona neví, jestli to tedy žalobkyně odmítla, děda jim sděloval, že se kvůli kotli pohádali. Nedovede si představit, že by její manžel bydlel na stáří v paneláku, potřebuje pohyb, i když má bolesti, potřebuje být venku v přírodě. Nemovité věci vlastnili v [REDAKCE].

7. Svědek [REDAKCE], manžel žalobkyně vypověděl, že se žalobkyní je ve vztahu necelých deset let, manželé jsou pět let. Po celou tuto dobu bydlí s manželkou v [REDAKCE], mimo doby, kdy jezdili do práce. Víkendy tráví zde. Opravy a běžnou domácnost zajišťovala manželka s dcerou. Děda moc dům opravovat nechtěl, nechtěl bydlet na stavbě. Opravovalo se tedy jenom to, co bylo potřeba. Práce, např. úklid uhlí, dělal většinou on s manželkou. Žalovaný u toho vůbec nebyl. Jednou mu pomáhal se dřevem. O otce účastníků se starala hlavně dcera žalobkyně, když už to nezvládala, vzala si manželka v práci volno, on pomáhal. Žalovaný se za otcem zastavil třeba jednou týdně na deset až dvacet minut, dal si kávu a odjel. Nesetkal se s tím, že by žalovaný s něčím na domě pomáhal. Manželka v minulosti nechtěla nemovitosti prodat. Jednalo se o tom, doma se to probíralo i s dcerou manželky, že by manželka od bratra odkoupila polovinu, uvažovalo se o tom, že prodá byt, aby mohli polovinu vykoupit. Nemovitosti nechával ocenit žalovaný. On nebyl přítomen tomu, když se žalobkyně se žalovaným dohadovali o vypořádání, zaslechl útržky hovoru po telefonu, takže o tom ví. Návrhy byly takové, že manželka chtěla polovinu odkoupit, jednu dobu s tím i žalovaný souhlasil, ale během týdne se to změnilo. Neví nic o tom, že by chtěl nemovitost prodat a postavit dva domky.
8. Soud ve věci zadal vypracování znaleckého posudku k otázce možného reálného rozdělení nemovitých věcí, kdy znalec [REDAKCE] ve svém posudku č. [REDAKCE] ze dne [REDAKCE] stanovil, že rodinný dům čp. [REDAKCE] na pozemku parcelní č. [REDAKCE] v obci a katastrálním území [REDAKCE], je jednoznačně nedělitelný dle platných zásad uvedených v posudku. V domě je jedna bytová jednotka o velikosti 7+1 s příslušenstvím, dělení na dvě samostatné jednotky s příslušenstvím a společné prostory je v tomto případě neřešitelné, neboť každá bytová jednotka by musela tvořit samostatný požární úsek oddělený od prostor společných, to při celkové zastavěné ploše domku 101 m² vytváří stejný problém jako dělení podle spoluvlastnických podílů. Znalec nedokáže rozdělení domku na dva samostatné byty s příslušenstvím rozdělení suterénních prostor s garáží a vytvoření přístupového společného schodiště do všech podlaží, nejen navrhnout, ale vůbec představit, rozdělení na bytové jednotky tedy dle znalce není možné. Znalec určil, že cena obvyklá nemovitostí, a to pozemkové parcely č. [REDAKCE] se součástí, a to budovou s čp. [REDAKCE], zapsanou v katastru nemovitostí jako rodinný dům, včetně příslušenství činí 3 000 000 Kč.
9. Soud znalec [REDAKCE] k podanému znaleckému posudku vyslechl, kdy znalec odmítl tvrzení o tom, že znaleckým posudkem stanovená cena 3 000 000 Kč je nízká. Znalec postupoval zcela v souladu se zákonem č. 151/1997 Sb., který mu po novelizaci od 1. 1. 2021 ukládá, aby striktně při stanovení ceny vycházel z porovnání skutečně prodaných nemovitostí. Nesmí používat realitní inzerci. Prováděcí vyhláška stanoví, že musí použít minimálně tři nemovitosti. On však vycházel z daleko většího počtu nemovitostí tak, jak je uvedeno ve znaleckém posudku, kdy si našel rok zpětně všechny prodané rodinné domy v [REDAKCE], našel jich asi 10, a k tomu

přidal dům ve [REDACTED]. Tyto nemovitosti poté lustruje na internetovém portálu, aby zjistil, jak nemovitosti vypadají. Je znalec nejen v oboru ekonomika, ale také i stavební inženýr se znalectvím ve stavebnictví, je schopen tedy na snímku poznat, zda má dům například nová okna, jestli je objekt zateplený, jestli jsou tam nové tašky. Je schopen zjistit zastavěnou plochu s přesností plus mínus 2 %, je schopen zjistit výšku obytných místností, podkroví, je schopen spočítat obestavěný prostor. Tak zjistí údaje, se kterými dále pracuje, s těmito pracoval i v podaném posudku. Cena obvyklá se zjišťuje empiricky, tedy úvahou, zkušeností. Trvá na stanovené ceně 3 000 000 Kč. Z porovnávacích nemovitostí pak vybere tři, které mu ukládá zákon a těmito se zabývá do detailů, jako jsou například vedlejší stavby, pozemky, zastavěné plochy. Jestliže znalec [REDACTED] stanovil cenu nemovitosti ve výši 3 300 000 Kč, rozdíl mezi cenou stanovenou jím a tímto znalcem je tedy 10 %, nezná už posudek přesně. Samozřejmě se jedná o odhad, takže 10% rozdíl je přípustný. Posudek je také i z jiné doby, kdy například nemovitosti v [REDACTED] jdou stále nahoru, ale pokud jde o nemovitosti na [REDACTED], [REDACTED], v [REDACTED], kdy se jedná o obdobné rodinné domky z dob před 89. rokem, nezateplené, s nízkým standardem vnitřních konstrukcí, rozvody z pozemku, pak se zde nedá rozhodně říct, že by cena stoupala. Pokud použil nemovitost ve [REDACTED], má za to, že rozdíl mezi [REDACTED] a [REDACTED] není tak veliký, naopak jsou zde možnosti zaměstnání. Jak uvedl v posudku, stav nemovitosti není dobrý, je potřeba vyměnit elektriku, která je nyní v hliníku, je potřeba vyměnit rozvody vody, v kanalizaci, veškeré zařizovací předměty, je nutné opravit omítky, podlahy, dům je potřeba zateplit, vyměnit okna a dveře.

10. Mezi účastníky nebylo rozporu o tom, že žalobkyně a žalovaný jsou spoluvlastníky nemovitých věcí zapsaných v katastru nemovitosti vedeným Katastrálním úřadem [REDACTED], katastrální pracoviště [REDACTED], na listu vlastnictví č. [REDACTED] a zde jsou označené jako pozemková parcela č. [REDACTED], zastavěná plocha a nádvoří, jejíž součástí je stavba, a to dům k bydlení čp. [REDACTED] v [REDACTED]. Každý z účastníků vlastní podíl o velikosti 1/2 z celku. Vlastnické právo oba účastníci nabyli na základě usnesení soudu ve věci projednání dědictví, sp. zn. D 263/1994 ze dne 20. 9. 1994 a na základě smlouvy darovací a o zřízení věcného břemene ze dne [REDACTED].
11. Ze zprávy praktické lékařky v [REDACTED] bylo zjištěno, že [REDACTED], narozený [REDACTED], byl v péči vnučky [REDACTED] a její matky [REDACTED]. Obě plně zajišťovaly kompletní péči o něho v domácím prostředí. Pan [REDACTED] byl dlouhodobě nesoběstačný, nesamostatný, byl plně odkázán na péči druhé osoby, péče se týkala kompletní ošetrovatelské péče, krmení, hydratace, kompletní hygieny, převazů, podávání léků, dovážení na kontroly a na lékařské vyšetření, podávání medikace a komunikace s lékaři.
12. Pro [REDACTED], narozenou [REDACTED], bytem [REDACTED], je vydáváno potvrzení o trvání potřeby dlouhodobé péče [REDACTED] pro [REDACTED], narozeného [REDACTED], jestliže ke dni [REDACTED] potřeba dlouhodobé péče trvá. Rozhodnutí je vystaveno pro Českou správu sociálního zabezpečení.
13. Žalobkyně soudu předložila písemná vyjádření [REDACTED] a [REDACTED] ze dne [REDACTED], kteří sdělují, že jsou sousedy rodiny [REDACTED] od roku [REDACTED]. Po smrti manželky pana [REDACTED] zaznamenali, že dcera [REDACTED] za svým otcem častěji docházela, pomáhala mu s domácností. Později se k němu přestěhovala, pracovala na zahradě. V domě nemoci se o pana [REDACTED] starala jeho vnučka [REDACTED] spolu s matkou. [REDACTED] ve svém písemném prohlášení ze dne [REDACTED] sděluje, že v sousedství domu čp. [REDACTED] žije její matka, kterou pravidelně denně od roku [REDACTED] navštěvuje. S panem [REDACTED] bydlela po určitou dobu jeho dcera [REDACTED], která se starala o domácnost, následně s ním žila ve společné domácnosti i vnučka [REDACTED]. V roce [REDACTED] došlo ke zhoršení stavu pana [REDACTED], nepřetržitou péči o něho zajišťovala vnučka [REDACTED] a v závěrečné fázi jeho života pak i jeho dcera. [REDACTED] ve svém vyjádření ze dne [REDACTED] uvedla, že rodinu [REDACTED] zná od dětství, jsou sousedé. Panu [REDACTED] jeho dcera [REDACTED] pomáhala s péčí o domácnost, později se pak do domu

přestěhovala vnučka [REDACTED] se svými dětmi. Svému dědovi pomáhala zejména v době, kdy se jeho zdravotní stav výrazně zhoršil, poskytovala mu denní péči.

14. Ze smlouvy o připojení odběrného plynového zařízení k distribuční soustavě č. [REDACTED] bylo zjištěno, že tato byla uzavřena mezi E-ON distribuce, a. s., a žadatelkou [REDACTED], bytem [REDACTED], kdy se jedná o připojení odběrného místa na adrese [REDACTED]. Ke zřízení plynové přípojky žalobkyně předkládá fakturu – daňový doklad č. [REDACTED] ze dne [REDACTED], kdy jako odběratel a příjemce je uvedena právě žalobkyně bytem [REDACTED]. Servisní výkaz – daňový doklad č. [REDACTED] ze dne [REDACTED] servisní firmy [REDACTED] ukládá, že žalobkyně objednala zprovoznění kotle a regulátoru na adrese [REDACTED]. Od [REDACTED] je žalobkyně v odběrném místě [REDACTED] odběratelkou plynu, a to na základě smlouvy uzavřené s E.ON Energie, a.s.
15. Dne [REDACTED] žalobkyně a ČEVAK, a. s., uzavřeli smlouvu o dodávce vody o odvádění odpadních vod č. [REDACTED] o úpravě vztahů, kdy v dodávkách vody z vodovodu a odvádění odpadních vod na pozemku čp. [REDACTED] pro stavbu rodinný dům, čp. [REDACTED] v [REDACTED].
16. Z kupní smlouvy ze dne [REDACTED] uzavřené mezi [REDACTED] a [REDACTED] jako prodávajícím a EG.D, a. s., jako kupujícím, bylo zjištěno, že předmětem této byla koupě plynárenského zařízení – STL přípojky pro rodinný dům čp. [REDACTED] v ulici [REDACTED]. Pro stavebníky [REDACTED] a [REDACTED] byl dne [REDACTED] Městským úřadem [REDACTED] vydán územní souhlas s umístěním stavby „plynová přípojka a plynofikace domu čp. [REDACTED] v [REDACTED]“.
17. Dle znaleckého posudku znalce [REDACTED] ze dne [REDACTED] vypracovaného pro zadavatele [REDACTED], bytem [REDACTED], bylo stanovena obvyklá (tržní) hodnota rodinného domu čp. [REDACTED] v ulici [REDACTED] a pozemkové parcely č. [REDACTED], zastavěná plocha a nádvoří, vše v Katastrálním území [REDACTED], která dle znalce v místě a čase činí 3 300 000 Kč.
18. Žalovaný předložil smlouvu o nájmu bytu, ze které bylo zjištěno, že tuto uzavřel žalovaný jako nájemce s pronajímatelem [REDACTED] dne [REDACTED] 6, předmětem smlouvy je nájem bytu v domě čp. [REDACTED] v [REDACTED] o velikosti 3+1 s příslušenstvím s tím, že nájem byl sjednán na dobu neurčitou. [REDACTED] ve svém prohlášení ze dne [REDACTED] sděluje, že nemovitosti čp. [REDACTED] v [REDACTED] nejsou určeny k prodeji a budou i nadále využívány jako nájemní služební byt pro zaměstnance.
19. Ze smlouvy uzavřené dne [REDACTED] mezi prodávající [REDACTED], narozenou [REDACTED] a kupujícími [REDACTED], jako kupujícími bylo zjištěno, že prodávající prohlašuje, že výlučným vlastníkem jednotky č. [REDACTED] (byt) v budově čp. [REDACTED] objektu bydlení v obci [REDACTED] (dle žalobkyně správně [REDACTED]) s tím, že vlastnické právo je zapsáno v katastru nemovitostí u Katastrálního úřadu [REDACTED], katastrální pracoviště [REDACTED] pro obec [REDACTED] a katastrální území [REDACTED]. Tuto bytovou jednotku prodávající prodává za ujednanou kupní cenu 1 370 000 Kč kupujícím.
20. Podle § 1115 odst. 1 o. z. osoby, jimž náleží vlastnické právo k věci společně, jsou spoluvlastníky.
21. Podle § 1140 odst. 1 o. z. nikdo nemůže být nucen ve spoluvlastnictví setrvat.
22. Podle § 1140 odst. 2 o. z. každý ze spoluvlastníků může kdykoliv žádat o své oddělení ze spoluvlastnictví, lze-li předmět spoluvlastnictví rozdělit, nebo o zrušení spoluvlastnictví. Nesmí tak ale žádat v nevhodnou dobu, nebo jen k újmě některého ze spoluvlastníků.
23. Podle § 1143 o. z. nedohodnou-li se spoluvlastníci o zrušení spoluvlastnictví, rozhodne o něm na návrhu některého ze spoluvlastníků soud. Rozhodne-li soud o zrušení spoluvlastnictví, rozhodne zároveň o způsobu vypořádání spoluvlastníků.

24. Podle § 1144 odst. 1 o. z. je-li to možné, rozhodne soud o rozdělení společné věci; věc ale nemůže rozdělit, snížila-li by se tím podstatně její hodnota.
25. Podle § 1147 o. z. není-li rozdělení společné věci dobře možné, přikáže ji soud za přiměřenou náhradu jednomu nebo více spoluvlastníkům. Nechce-li věc žádný ze spoluvlastníků, nařídí soud prodej věci ve veřejné dražbě; v odůvodněném případě může soud rozhodnout, že věc bude dražena jen mezi spoluvlastníky.
26. Podle § 1148 odst. 1 o. z. při zrušení spoluvlastnictví si spoluvlastníci vzájemně vypořádají pohledávky a dluhy, které souvisejí se spoluvlastnictvím nebo se společnou věcí.
27. Zákon stanoví, že každý ze spoluvlastníků může žádat o oddělení ze spoluvlastnictví nebo o zrušení spoluvlastnictví jako celku. Nikdo nemůže být nucen, aby ve spoluvlastnictví setrval. Toto právo je pak omezováno tím, že nelze žádat o zrušení spoluvlastnictví v nevhodnou dobu nebo k újmě některého ze spoluvlastníků. Žalobkyně navrhuje zrušení a vypořádání spoluvlastnictví k nemovitým věcem, jejichž je spoluvlastnicí společně se žalovaným, kdy každý z nich vlastní ideální vlastnický podíl o velikosti $\frac{1}{2}$ z celku. Byť žalovaný ve svém písemném vyjádření k žalobě navrhl zamítnutí žaloby s tím, že takové zrušení a vypořádání spoluvlastnictví je k jeho újmě, jestliže tím pozbývá možnost bydlení v nemovitosti, sám ve své účastnické výpovědi uvedl, že si nedovede představit setrvání ve spoluvlastnictví se žalobkyní, že by předmětnou nemovitost užívali společně. Podle něho spoluvlastnictví nelze zachovat. Soud tedy přistoupil ke zrušení a vypořádání spoluvlastnictví účastníků, zejména pak za zjištění, že reálné rozdělení společné věci není možné. Tak, jak bylo určeno ve věci vypracovaným znaleckým posudkem.
28. Soud vycházel při rozhodnutí z toho, že účastníci jsou spoluvlastníky předmětných nemovitých věcí každý v rozsahu jedné ideální poloviny. Ani jeden z nich nemá zájem na trvání spoluvlastnictví, oba účastníci mají zájem získat celé nemovitosti do svého výlučného vlastnictví. Žalobkyně navrhuje, aby nemovitosti byly přikázány výlučně jí do vlastnictví, žalovaný navrhuje, aby byly nemovité věci přikázány do jeho výlučného vlastnictví, současně ale in eventum navrhuje, aby případně byly přikázány i žalobkyni a jemu vyplacena na vypořádacím podílu částka 2 000 000 Kč, jestliže tuto částku on nyní k vyplacení navrhuje, je ochoten tuto částku za jednu ideální polovinu nemovitých věcí zaplatit, jedná se tedy o obvyklou cenu nemovitých věcí, se kterou musí soud při svém rozhodnutí uvažovat.
29. Jestliže bylo ve věci zjištěno, že nemovité věci nelze reálně dělit, rodinný dům nelze dělit ani na bytové jednotky, kdy znalec tuto možnost jednoznačně vyloučil, soud přistoupil k rozhodnutí o přikázání věci jednomu ze spoluvlastníků za přiměřenou náhradu. Při rozhodnutí o přikázání věci soud vychází z hledisek, jako je souhlas spoluvlastníka s přikázáním věci do jeho vlastnictví. Dalším hlediskem je solventnost účastníka a schopnost vyplatit stanovenou přiměřenou náhradu. Žalobkyně i žalovaný před soudem oba deklarovali připravenost částku na vypořádacím podílu zaplatit. Žalobkyně získala část finančních prostředků prodejem bytu. Pokud žalovaný v řízení tvrdil, že žalobkyně byla vlastnící bytu, měla tedy možnost jiného bydlení, tak soud uvěřil tvrzení žalobkyně v tom směru, že tento byt prodala na základě dohody se žalovaným o vypořádání jejich spoluvlastnictví s tím, že tyto prostředky budou použity právě na vyplacení příslušného podílu žalovanému. Slyšení svědci [REDACTED] a [REDACTED] vypověděli shodně se žalobkyní, že mezi žalovaným a žalobkyní bylo jednáno o zrušení jejich spoluvlastnictví tak, že nemovité věci nabyde do svého vlastnictví žalobkyně a žalovanému vyplatí dohodnutou cenu. Žalovaný potvrdil, a vyplývá to i z předloženého znaleckého posudku [REDACTED], že zadal v období roku [REDACTED] vypracování znaleckého posudku ke stanovení obvyklé ceny nemovitých věcí, znalecký posudek byl podán v polovině měsíce června [REDACTED]. Žalovaný vypověděl, že za posudek, což i dokládá příslušným pokladním dokladem, uhradil částku 8 500 Kč. Uvedl, že znalecký posudek nechal vypracovat pouze za zjištěním ceny nemovitých věcí, jestliže jej tato otázka zajímala. Soud

má za to, že právě tato okolnost, tedy vypracování znaleckého posudku za takto vysokou cenu dokládá, že mezi žalobkyní a žalovaným bylo jednáno, byla snaha o vypořádání spoluvlastnictví, kdy i předložená kupní smlouva k bytu žalobkyně v [REDAKCE] s tímto časově koresponduje. Slyšení svědci vypověděli, že mezi účastníky bylo jednáno právě o tom, že žalobkyně žalovaného vyplatí, odkoupí jeho podíl na nemovitých věcech právě z prostředků získaných z prodeje bytu. Nelze tedy skutečnost, že žalobkyně v krátké době před podáním žaloby na vypořádání spoluvlastnictví vlastnila bytovou jednotku, měla tedy dle žalovaného možnost jiného bydlení, při vypořádání zohlednit, jestliže tuto bytovou jednotku prodala právě za účelem vyplacení žalovaného.

30. Další, hlediskem při vypořádání spoluvlastnictví je velikost spoluvlastnického podílu. Toto hledisko se při rozhodnutí v této věci neuplatní, neboť oba účastníci mají podíly stejné. Dalším hlediskem je účelné využití věci. Nemovité věci slouží a sloužily k bydlení, kdy i oba účastníci deklarují svůj zájem v nemovitostech nadále bydlet. Žalobkyně proto, že mají být věci přikázaného do jejího vlastnictví tvrdí, že k nemovitostem má bližší vztah, nežli měl žalovaný. V nemovitostech bydlí stejně tak, jako i její rodina, nemovitosti dlouhodobě užívá, stará se o ně, zajišťuje jejich běžnou údržbu, v minulosti se starala také o svého otce, zejména pak v době, kdy byl již nesamostatný a vyžadoval celodenní péči, případně jí v tom pomáhala její dcera, která i v nemovitostech od roku [REDAKCE] bydlí. Toto žalobkyně prokázala jak předloženou lékařskou zprávou, ze které vyplývá, že to byla právě ona a její dcera, které se o otce staraly a společně s ním v domě bydlely. Žalobkyně byla v pravidelném kontaktu se svým otcem i v době, kdy bydlela s rodinou ve svém domě, docházela za ním, pomáhala mu s vedením domácnosti poté, co matka účastníků zemřela. Toto potvrdila ve své výpovědi dcera žalobkyně. Od roku [REDAKCE], kdy se žalobkyně rozvedla, se nastěhovala zpět ke svému otci do předmětných nemovitostí a tyto od té doby užívá, bydlí v nich, zajišťuje jejich nezbytnou údržbu, drobné úpravy. Lze tedy uzavřít, že bližší vztah k nemovitým věcem má žalobkyně, jestliže ta v nich dlouhodobě bydlí, užívá nemovité věci, a to i se svou rodinou. Z výpovědi jak účastníků, tak i slyšených svědků bylo zjištěno, že žalovaný svého otce navštěvoval méně často, sám uváděl jedenkrát za čtrnáct dnů, v době po smrti svého otce pak nemovitosti nenavštěvuje, nestará se o ně, vyjma případu uzavření nájemní smlouvy s dcerou žalobkyně. Sám žalovaný vypověděl, že měl v plánu zakoupit Baštu, kde bydlí již 36 let a kde má hospodářství. Teprve na jaře roku [REDAKCE] se dozvěděl, že jeho žádost byla zamítnuta, že Bašta se prodávat nebude. Toto koresponduje i s tvrzením žalobkyně o tom, že účastníci jednali o vypořádání spoluvlastnictví způsobem, že žalovaný bude vyplacen a k tomu bylo i ze strany žalovaného zadáno vypracování znaleckého posudku. Žalobkyně, která oproti žalovanému v nemovitostech bydlí i s rodinou, tyto užívá jako své bydlení minimálně od roku [REDAKCE], kdy se po rozvodu svého manželství do nemovitostí přestěhovala zpět. Soud tedy rozhodl tak, že nemovité věci tak, jak jsou označeny ve výroku tohoto rozsudku, jsou přikázány do výlučného vlastnictví žalobkyně.

31. Jestliže soud přikazuje věc jednomu ze spoluvlastníků, musí rozhodnout o přiměřené náhradě druhému ze spoluvlastníků. Soud uložil žalobkyni povinnost zaplatit žalovanému na vypořádacím podílu částku 1 500 000 Kč. Soud vycházel z obvyklé ceny nemovitých věcí v daném místě a v době rozhodování, jestliže tato vyjadřuje aktuální tržní hodnotu nemovitých věcí. Dle znaleckého posudku vypracovaného v této věci je obvyklá cena nemovitostí 3 000 000 Kč. Žalovaný ve svém závěrečném vyjádření odkazuje na nálezy Ústavního soudu ze dne 15. 12. 1994, sp. zn. III. US 102/94, ze kterého ve sporu o zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví soud při stanovení přiměřené náhrady přihlíží především k cenám, za něž by byla v daném místě a čase v souladu s nabídkou a poptávkou prodána nemovitost, nemusí tedy jít o cenu reprodukční. Za ekvivalentní náhradu pak nelze považovat cenu zjištěnou podle předpisů o oceňování nemovitostí. Aby náhrada byla přiměřená, musí vyjadřovat cenu závislou nejen na konstrukci, vybavení, velikosti a stáří, ale i na zájmu o ni, to je i na poptávce a nabídce v daném

místě a čase. Musí jít tedy o náhradu, která by představovala cenu, za níž by bylo možno věc prodat. Soud má za to, že částka stanovená znalcem 3 000 000 Kč je právě cena, za kterou by bylo možno předmětné nemovitosti prodat. Ve věci slyšený znalec vypověděl, že při stanovení obvyklé ceny vycházel ze skutečně dosažených prodejů v místě a období posledního roku. Konkrétní prodané nemovité věci jsou řádně uvedeny a popsány ve znaleckém posudku. Pokud jde o tvrzení žalovaného, že je ochoten nemovitou věc od žalobkyně odkoupit, respektive její podíl za částku 2 000 000 Kč, kdy toto prohlášení žalovaný činí až u posledního jednání ve věci, má soud za to, že se nejedná o nabídku vážnou, jestliže taková nabídka po celé řízení o zrušení a vypořádání spoluvlastnictví ze strany žalovaného nebyla učiněna, navíc se jedná pouze o nabídku, kdy stejně tak jako i znalec má soud za to, že při odhadu obvyklé ceny se musí vycházet ze skutečně realizovaných prodejů a při tomto dosažených cen. Soud nemá pochybnosti o závěrech znaleckého zkoumání, znalec i před soudem své závěry řádně vysvětlil, závěr o obvyklé ceně o stavu nemovitosti jsou ve znaleckém posudku podloženy, vysvětleny, soud tedy má za to, že cena, za kterou by bylo možno věc aktuálně prodat, kterou by bylo možno na trhu dosáhnout, je znalcem stanovená cena 3 000 000 Kč.

32. Při vypořádání spoluvlastnictví mají účastníci právo na vypořádání pohledávek a dluhů, které souvisejí se spoluvlastnictvím nebo se společnou věcí (§ 1148 odst. 1 o. z.). Žalobkyně v rámci řízení o zrušení a vypořádání spoluvlastnictví uplatila vzájemný nárok na vypořádání jejího vnosu do nemovité věci ve výši 95 855 Kč za rekonstrukci topení. Žalobkyně doložila fakturou – daňovým dokladem č. [REDAKCE] ze dne [REDAKCE], že za rekonstrukci topení v rodinném domě jí účtuje dodavatel [REDAKCE], částku 95 855 Kč s tím, že je již uhrazena částka 50 000 Kč na záloze. Současně soudu předložila cenovou nabídku [REDAKCE] ze dne [REDAKCE], která obsahuje jednotlivé položky rekonstrukce topného systému s tím, že na této cenové nabídce je poznámka „kopii jsem převzal dne [REDAKCE]. [REDAKCE]“. Zástupkyně žalovaného při jednání soudu sdělila, že žalovaný sděloval žalobkyni, že na nové rozvody přispěje polovinou částky. Uvedenou rekonstrukci žalobkyně doložila také i předloženými fotografiemi, které byly provedeny k důkazu. Žalovaná tedy prokázala, že v souvislosti se společnou věcí, a to na rekonstrukci rozvodů topení vynaložila částku 95 855 Kč, žalovanému bylo tedy uloženo, aby uhradil žalobkyni 1/2 z této částky tak, jak je uvedeno ve výroku IV., a to částky 47 927,50 Kč.
33. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 1 o. s. ř. a ve věci úspěšné žalobkyni bylo přiznáno právo na jejich náhradu. Náklady žalobkyně se sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 7 000 Kč a odměny za zastoupení advokátem podle § 8 odst. 5 ve spojení s § 7 v bodu 6 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, to je za 1 úkon právní služby ve výši 14 300 Kč za 7 úkonů právní služby (převzetí a příprava zastoupení, návrh ve věci samé, předžalobní výzva, účast u jednání soudu dne 7. 3. 2022, písemné vyjádření ze dne 13. 4. 2022, účast při jednání soudu dne 20. 4. 2022 a dne 16. 11. 2022) to je 100 100 Kč, paušální náhrady hotových výdajů za 7 úkonů právní služby po 300 Kč, to je 2 100 Kč a 21% DPH ve výši 21 462 Kč. Celkem bylo žalobkyni na náhradě nákladů řízení přiznáno 123 662 Kč.
34. Stát vynaložil na nákladech tohoto řízení celkem částku 1 005,35 Kč na svědečném a na znaleckém celkem 17 349,38 Kč, celkem tedy bylo na nákladech státu vynaloženo 18 354,73 Kč. Dle § 148 odst. 1 o. s. ř. stát má podle výsledku řízení proti účastníkům právo na náhradu nákladů řízení, které platil, pokud u nich nejsou předpoklady pro osvobození od soudních poplatků. Náklady tohoto řízení nese žalovaný, je tedy povinen zaplatit České republice – Okresnímu soudu v Prachaticích na náhradě nákladů částku 18 354,73 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích, odvolání se podává u Okresního soudu v Prachaticích.

Tento rozsudek je možno k návrhu vykonat, nebude-li povinnost v něm stanovená dobrovolně a včas splněna.

Prachatice 7. prosince 2022

Mgr. Milada Trůblová
soudkyně

USNESENÍ

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Korbelové a soudců JUDr. Marie Rudolfové a Mgr. Tomáše Lisa ve věci

žalobkyně:

██████████, narozená ██████████
bytem ██████████
zastoupená advokátkou ██████████
sídlem ██████████

proti
žalovanému:

██████████, narozený ██████████
bytem ██████████
zastoupený advokátem ██████████
sídlem ██████████

o zrušení a vypořádání spoluvlastnictví, o odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Prachaticích ze 7.12.2022, č. j. 8 C 217/2021-225 a o částečném zpětvzetí žaloby žalobkyní

takto:

- I. Odvolací řízení **se částečně zastavuje** ohledně výroků I., II. a III. rozsudku soudu prvního stupně.
- II. Rozsudek soudu prvního stupně **se částečně zrušuje** ohledně výroku IV. a řízení se v této části zastavuje.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů částku 14 300 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám zástupkyně žalobkyně.
- IV. Žalovaný je povinen zaplatit na náhradě nákladů státu 18 354,73 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení na účet Okresního soudu v Prachaticích.

Odůvodnění:

Napadeným rozsudkem Okresní soud v Prachaticích spoluvlastnictví žalobkyně a žalovaného k pozemkové parcele č. ██████, jejíž součástí je stavba č. p. ██████, v ██████ v katastrálním území ██████ zapsané v katastru nemovitostí vedeném Katastrálním úřadem ██████, Katastrální pracoviště ██████ na LV č. ██████ zrušil (výrok I.), tyto nemovitosti přikázal do výlučného vlastnictví žalobkyně (výrok II.) s povinností žalobkyně zaplatit žalovanému částku 1 500 000 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok III.). Žalovanému uložil povinnost zaplatit žalobkyni 47 927,50 Kč (výrok IV.), žalovanému uložil povinnost zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení 123 662 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupkyně žalobkyně (výrok V.) a konečně žalovanému uložil povinnost zaplatit České republice – Okresnímu soudu v Prachaticích na náhradě nákladů řízení 18 354,73 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný včasné a přípustné odvolání. Při jednání odvolacího soudu se účastníci řízení shodli na tom, že předmětné nemovitosti zůstanou přikázány žalobkyni za náhradu 1 500 000 Kč, jak o tom rozhodl okresní soud. Proto vzal žalovaný odvolání částečně zpět proti výrokům I., II. a III. Pokud jde o žalobkyní uplatněnou částku 47 927,50 Kč (ohledně

rekonstrukce topení), žalobkyně vzala se souhlasem žalovaného v této části žalobu zpět. Dále se účastníci dohodli o nákladech řízení tak, že žalovaný zaplatí žalobkyni na nákladech řízení před soudy obou stupňů 14 300 Kč (náklady související s jednáním, k němuž se žalovaná strana nedostavila, ve zbytku se žalobkyně náhrady nákladů řízení vzdala) a dále žalovaný zaplatí náklady státu.

Odvolací soud za této procesní situace částečně zastavil odvolací řízení ohledně výroků I., II. a III. za použití § 207 odst. 2 o.s.ř. (výrok I.). Dále rozsudek soudu prvního stupně ve výroku IV. částečně zrušil a řízení v této části zastavil za použití § 222a odst. 1 věta před středníkem o.s.ř. (výrok II.). Výrokem III. žalovanému uložil povinnost zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů částku 14 300 Kč do tří dnů od právní moci usnesení k rukám zástupkyně žalobkyně. Na náhradě nákladů řízení v této výši se účastníci shodli, tato částka odpovídá odměně zástupkyně žalobkyně za jednání 7.3.2022. Konečně výrokem IV. odvolací soud uložil žalovanému povinnost zaplatit na náhradě nákladů řízení státu 18 354,73 Kč představujících znalečné [redacted] a svědecké manželky žalovaného [redacted]. Tento výdaj souvisí výlučně se zrušením a vypořádáním podílového spoluvlastnictví (nikoliv se širším vypořádáním), kde bylo možno dovodit plný úspěch žalobkyně. Odvolací soud vycházel z ustanovení § 148 odst. 1 o.s.ř.

Poučení:

Proti výroku II. tohoto rozhodnutí je přípustné dovolání k Nejvyššímu soudu ČR v Brně podané ve lhůtě 2 měsíců od doručení rozhodnutí za podmínek § 237 a následujících o.s.ř.

Nesplní-li povinný dobrovolně povinnost uloženou mu tímto rozhodnutím, může oprávněný navrhnout jeho soudní výkon.

České Budějovice 5. dubna 2023

JUDr. Marie Korbelová
předsedkyně senátu



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Prachaticích rozhodl samosoudkyně JUDr. Simonou Vojíkovou ve věci

žalobkyně:

██████████, narozená ██████████

bytem ██████████

zastoupená advokátem ██████████

sídlem ██████████

proti

žalovanému:

██████████, narozený ██████████

bytem ██████████

zastoupený advokátem ██████████

sídlem ██████████

o určení vlastnického práva k nemovitým věcem

takto:

- I. **Určuje se**, že žalobkyně ██████████, narozená ██████████ a žalovaný ██████████, narozený ██████████, jsou spoluvlastníky nemovitostí – parc. č. ██████████, ██████████ a ██████████, vše v k. ú. ██████████, a to každý s podílem o velikosti jedna polovina.
- II. ██████████, advokát se sídlem ██████████, **je povinen** zaplatit žalobkyni k rukám jejího právního zástupce na náhradě nákladů řízení ve vztahu ke zmařenému jednání dne 7. 2. 2022 částku 2 269 Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů tohoto řízení částku 60 516 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobkyně.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se svou žalobou ze dne 22. 4. 2021, ve znění změny žaloby ze dne 26. 10. 2021, která byla připuštěna usnesením vyhlášeným při jednání soudu dne 3. 11. 2021, domáhala vydání soudního rozhodnutí, kterým by bylo určeno, že nemovitosti – parc. č. [REDAKCE], [REDAKCE] a [REDAKCE], vše v k. ú. [REDAKCE], jsou v podílovém spoluvlastnictví účastníků s podílem každého z nich ve výši 1/2. Žalobkyně v žalobě uvedla, že žalovaný je v katastru nemovitostí zapsán jako vlastník žalobou označených nemovitostí, a to na základě smlouvy o převodu vlastnictví ze dne [REDAKCE] PF č. [REDAKCE] s právními účinky vkladu ke dni [REDAKCE]. Manželství účastníků bylo uzavřeno dne [REDAKCE], rozvodem zaniklo na základě rozsudku Okresního soudu ve Strakonicih č. j. 4 C 154/2018-22 s právní mocí ke dni 11. 9. 2018. Žalobou označené nemovitosti nebyly učiněny předmětem vypořádání zaniklého SJM účastníků, ve vztahu ke kterému je řízení vedeno u Okresního soudu ve Strakonicih pod sp. zn. 7C 252/2021 (žaloba č. l. 35 – 64), a to ani na základě vzájemného návrhu žalobkyně, zároveň již uplynula lhůta dle § 741 o. z. Žalobkyně zjistila, že nemovitosti spadající do SJM jsou v katastru chybně evidovány pouze na žalovaného. Součinnost k odstranění nesprávného zápisu žalovaný odmítl poskytnout. Naléhavý právní zájem na požadovaném určení dovozovala žalobkyně právě z nesprávnosti zápisu v katastru nemovitostí.
2. Žalovaný se ve věci vyjádřil podáním ze dne 25. 6. 2021 (č. l. 17 – 18); žalobu označil za nedůvodnou a navrhl, aby byla zamítnuta. Ve vyjádření uvedl, že nemovitosti označené žalobou nejsou a nikdy nebyly součástí SJM, když byly nabyty výlučně žalovaným za jeho výlučné finanční prostředky, o čemž žalobkyně věděla a s tímto souhlasila. V době koupě nemovitostí nežili účastníci ve společné domácnosti ani spolu nehosподаřili, k úhradě kupní ceny žalovaný použil výlučné finanční prostředky získané darem od svých rodičů [REDAKCE] a [REDAKCE]. Tito v únoru [REDAKCE] žalovanému půjčili částku 800 000 Kč, v září [REDAKCE] pak částku 500 000 Kč. Žalovaný měl rodičům poskytnuté finanční prostředky vrátit do března [REDAKCE], splatnost byla následně posunuta listinou ze dne [REDAKCE]. Žalovaný peníze rodičům nevrátil, následně se s nimi dohodl, že celkovou částku 1 300 000 Kč mu tito darovali s tím, že peníze budou použity na nákup nemovitostí.
3. Žalobkyně podáním ze dne 20. 7. 2021 odmítla tvrzení žalovaného o tom, že by souhlasila s nabytím výlučného vlastnického práva žalovaného k předmětným nemovitostem; skutečnost, zda v době nabytí nemovitostí účastníci spolu žili nebo hospodařili, není rozhodná. Žalobkyně zpochybnila, že by na nákup předmětných nemovitostí byly použity výlučné finanční prostředky získané žalovaným jím popsáním způsobem, upozornila na velký časový odstup od právního jednání označeného žalovaným a koupí nemovitostí. Stejně tak není doloženo, že by předmětné finanční prostředky rodiče žalovaného skutečně měli a tyto skutečně žalovanému poskytli. Žalobkyně dále namítala, že listina z [REDAKCE] nebyla předložena v originále, ověřovací doložky jsou na samostatné straně a nelze tak říci, zda se vztahují k předmětné listině, správní poplatek za ověření pak je uveden v měně Kčs, která v době ověřování již neexistovala. Žalobkyně dále vyjádřila pochybnosti ohledně pravosti žalovaným předložených listin, když tento se již v minulosti dopustil trestního jednání spočívajícího ve falšování podpisů žalobkyně. Žalobkyně proti žalovanému vede celkem tři řízení o určení vlastnického práva s totožným skutkovým základem pouze ohledně jiných pozemků, když celková kupní cena těchto nemovitostí přesahuje žalovaným tvrzenou od rodiči nabytou částku 1 300 000 Kč.
4. Naléhavý právní zájem žalobkyně na požadovaném určení ve smyslu § 80 o.s.ř. byl v dané věci dán na základě skutečnosti, že žalobkyni byl tvrzen rozpor mezi skutečným stavem a stavem zápisu v katastru nemovitostí, přičemž za situace, kdy uplynula lhůta dle § 741 o. z., právě rozhodnutí o určení existence spoluvlastnictví účastníků ve vztahu k žalobou označeným nemovitostem představuje podklad pro změnu tohoto zápisu (shodně rozhodnutí NS ČR sp. zn. 22 Cdo 3245/2017).

5. Po provedeném dokazování zjistil soud tento skutkový stav.
6. Manželství účastníků uzavřené dne [REDACTED] bylo rozvedeno rozsudkem Okresního soudu ve Strakoniciích ze dne 15. 8. 2018, č. j. 4 C 154/2018-22, s právní mocí ke dni 11. 9. 2018 (č. l. 8).
7. Mezi [REDACTED] a [REDACTED] jako věřiteli a žalovaným jako dlužníkem byla dne [REDACTED] uzavřena dohoda o prodloužení finanční půjčky (č. l. 19-20, shodně v originále v přílohách žalovaného). Podle této dohody měla být doba splatnosti půjčky ve výši 800 000 Kč z [REDACTED] a ve výši 500 000 Kč z [REDACTED], původně ujednaná na [REDACTED], prodloužena o jeden rok, tedy do [REDACTED]. Podle listiny byly finanční prostředky poskytnuty na podnikání žalovaného – nákup nákladních automobilů.
8. Žalovaný jako kupující uzavřel s [REDACTED] jako prodávajícím dne [REDACTED] kupní smlouvu č. [REDACTED], jejímž předmětem byl prodej a koupě nemovitostí – parc. č. [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED], vše k. ú. [REDACTED] za celkovou kupní cenu 589 000 Kč (č. l. 5-6). Na základě této smlouvy je žalovaný v katastru nemovitostí veden jako vlastník těchto nemovitostí s právními účinky vkladu ke dni 21. 12. 2012 (výpis z katastru nemovitostí č. l. 4).
9. Žalobkyně vyzvala a prostřednictvím svého právního zástupce žalovaného k poskytnutí součinnosti k opravě chybného zápisu v katastru nemovitostí mimo jiné ve vztahu k žalobou označeným nemovitostem (č. l. 9), výzva byla žalovanému doručena dne [REDACTED] (dodejka č. l. 10).
10. S ohledem na datum uzavření kupní smlouvy představující titul pro nabytí vlastnického práva k předmětným nemovitostem je třeba otázku, zda se nemovitosti staly původně součástí SJM účastníků, či je žalovaný nabyt do svého výlučného vlastnictví, posoudit dle zák. č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku (obč. zák.) ve znění účinném do [REDACTED].
11. Podle § 144 obč. zák. pokud není prokázán opak, má se za to, že majetek nabytý a závazky vzniklé za trvání manželství tvoří společné jmění manželů. Podle § 143 odst. 1 obč. zák. společné jmění manželů tvoří majetek nabytý některým z manželů nebo jimi oběma společně za trvání manželství, s výjimkou majetku získaného dědictvím nebo darem, majetku nabytého jedním z manželů za majetek náležející do výlučného vlastnictví tohoto manžela, jakož i věcí, které podle své povahy slouží osobní potřebě jen jednoho z manželů, a věcí vydaných v rámci předpisů o restituci majetku jednoho z manželů, který měl vydanou věc ve vlastnictví před uzavřením manželství a nebo jemuž byla věc vydána jako právnímu nástupci původního vlastníka.
12. Důkazní břemeno ohledně určitých skutečností leží na tom účastníku řízení, který z existence těchto skutečností vyvozuje pro sebe příznivé právní důsledky; jde o toho účastníka, který existenci těchto skutečností také tvrdí (rozhodnutí NS ČR sp. zn. 22 Cdo 2727/99). Na účastníkovi, který tvrdí, že určitá věc je ve společném jmění manželů, leží důkazní břemeno, že věc byla nabyta za trvání manželství; pokud se toto nabytí prokáže a druhý z manželů tvrdí skutečností, které i v takovém případě věc ze společného jmění vylučují, bude na něm důkazní břemeno ohledně těchto skutečností (rozhodnutí NS ČR 22 Cdo 2615/2004).
13. Tvrzením žalobkyně bylo, že žalobou označené nemovitosti byly žalovaným nabyty za trvání manželství, proto se staly součástí SJM účastníků, přičemž následně v důsledku uplynutí lhůty dle § 741 o.z., aniž by bylo ve vztahu k nim rozvodem zaniklé SJM účastníků jakkoli vypořádáno, přešly do jejich spoluvlastnictví.
14. Žalobkyně ve vztahu k uvedenému tvrzení unesla na ní ležící důkazní břemeno, když prokázala, že nemovitosti byly žalovaným nabyty na základě smlouvy uzavřené dne [REDACTED], tedy za trvání manželství účastníků. Za uvedené situace platí vyvratitelná právní domněnka společného

jmění manželů (§ 144 obč. zák.), přičemž důkazní břemeno ve vztahu k prokázání skutečností vznik SJM vylučujících leželo na žalovaném.

15. Jak je uvedeno výše, tvrzením žalovaného bylo, že přestože byly předmětné nemovitosti nabyty za trvání manželství, stalo se tak z jeho výlučných finančních prostředků, což vznik SJM vylučuje (§ 143 odst. 1 písm. a) obč. zák.). Tyto finanční prostředky měl žalovaný získat darem od svých rodičů. Žalovaný uváděl, že si v r. ■■■■■ od svých rodičů půjčil postupně celkovou částku 1 300 000 Kč, přičemž nejprve došlo k prodloužení splatnosti půjčky dohodou ze dne ■■■■■ a následně byla dne ■■■■■ uzavřena darovací smlouva, když žalovaný rodičům tyto prostředky nevrátil, neboť když je chtěl vrátit, rodiče mu částku 1 300 000 Kč darovali (toto tvrzení prezentoval žalovaný při jednání dne 3. 11. 2021, přičemž je zřejmé, že v rámci něj došlo k posunu oproti tvrzení obsaženému v podání ze dne 25. 6. 2021, kdy žalovaný uváděl, že peníze rodičům nevrátil, s těmito disponoval a až následně se s nimi dohodl, že celkovou částku 1 300 000 Kč mu tito darovali).
16. Soudem je považováno za prokázané, že ze strany jeho rodičů byla žalovanému v r. ■■■■■ poskytnuta půjčka v celkové výši 1 300 000 Kč. Uvedený skutkový závěr je činěn zejména na základě listiny nazvané Dohoda o prodloužení finanční půjčky ze dne ■■■■■, ve které je uzavření dvou smluv o půjčce mezi žalovaným a jeho rodiči konstatováno. Podpisy na dohodě jsou úředně ověřeny, přičemž ze strany žalobkyně nebyla její věrohodnost relevantně zpochybněna (závěr o případné neautentičnosti obsahu dohody nelze činit bez dalšího pouze na základě skutečnosti, že žalovaný se v r. ■■■■■ dopustil přečinu podvodu dle § 209 odst. 1, odst. 3 trestního zákoníku spočívajícího mj. v padělání podpisu manželky a zajištění jeho úředního ověření - usnesení o zahájení a zastavení trestního stíhání žalovaného č. l. 28 -30). O poskytnutí předmětné finanční částky žalovanému shodně vypověděli rovněž oba jeho rodiče, a to jak v tomto řízení, tak i před Okresním soudem ve Strakonících, přičemž přes okolnosti snižující jejich věrohodnost (viz dále) soud jejich výpovědím, pokud jde o předání peněz žalovanému v r. 1997, uvěřil.
17. Finanční prostředky získané žalovaným na základě půjček od rodičů se staly součástí SJM, když v daném případě dvě smlouvy o půjčkách uzavřené v r. ■■■■■ mezi žalovaným a jeho rodiči představovaly titul k nabytí majetku žalovaným za trvání manželství účastníků, aniž se zároveň jednalo o některou z výjimek dle § 143 odst. 1 písm. a) obč. zák.; za uvedené situace tak žalovaný nabytí plnění získaná na základě těchto smluv do SJM účastníků.
18. Skutková tvrzení žalovaného v původní podobě (obsažená ve vyjádření ze dne 25. 6. 2021, ani v podobě prezentované při jednání soudu dne 3. 11. 2021), k právnímu závěru o uzavření darovací smlouvy mezi ním a jeho rodiči ve vztahu k na nákup předmětných nemovitostí použitým finančním prostředkům vést nemohla, když ze strany žalovaného soudu původně prezentovaný mechanismus, na základě kterého mělo dojít k darování původně půjčených peněz, závěru o tomto darování brání. Za situace, kdy ze strany žalovaného nebyly rodičům peníze vráceny (jak uváděl on sám v podání ze dne 25. 6. 2021 a shodně vypověděli i jeho rodiče jako svědci v řízení vedeném ve skutkově i právně obdobné věci, ohledně níž je vedeno řízení u Okresního soudu ve Strakonících pod sp. zn. 6C 130/2021), nemohly nikdy předmětné finanční prostředky opustit režim SJM a nemohly být následně žalovanému ze strany jeho rodičů ani darovány. Pokud rodiče nadále netrvali na vrácení půjčených peněz, přicházelo by případně v úvahu posouzení takové situace jako prominutí dluhu ve smyslu § 574 obč. zák. (pokud by byla dohoda uzavřena písemně), nikoli jako darování, jehož podstatou je bezúplatný převod vlastnického práva (jímž ale rodiče žalovaného v době uzavření tvrzené darovací smlouvy s ohledem na všechny okolnosti již nedisponovali).
19. Přehlednout nelze změnu ve svědeckých výpovědích rodičů žalovaného učiněných v tomto řízení oproti jejich výpovědím v rámci řízení vedeného u Okresního soudu ve Strakonících sp. zn. 6C

130/2021, přičemž zároveň lze v tomto směru dovozovat souvislost s, byť nepřijatelnou (viz dále), změnou tvrzení žalovaného tak, jak je patrna z jeho podání ze dne 6. 12. 2021. Před Okresním soudem ve Strakoniciích oba rodiče žalovaného (v souladu s jeho původním tvrzením) vypověděli, že „peníze z půjček nechtěli vrátit, nepřevzali je od něj zpátky, peníze přinesl, ale pak si je nechal, protože oni je nechtěli zpět“. K výslechu rodičů žalovaného před Okresním soudem ve Strakoniciích došlo dne 10. 11. 2021, tedy před změnou tvrzení žalovaného v reakci na argumentaci žalobkyně obsaženou v jejím podání ze dne 26. 11. 2021. V tomto řízení byli svědci vyslechnuti při jednání dne 16. 3. 2022, přičemž nelze nevidět změnu jejich výpovědi, pokud jde o opakované zdůrazňování skutečnosti, když žalovaný peníze přivezl a dal je na stůl, uvedená skutečnost byla svědky uváděna i nepřípadně (u svědkyně [REDAKCE] např. k dotazu, jaká byla dohoda ohledně vrácení půjčených částek, svědek [REDAKCE] hovořil o položení peněz na stůl při odpovědi na dotaz týkající se okruhu osob přítomných údajnému darování peněz). Uvedená okolnost dle názoru soudu svědčí pro úpravu výpovědi směřující k podpoře změněných tvrzení žalovaného, pokud nově podáním ze dne 6. 12. 2021 začal tvrdit, že půjčené peníze nejprve rodičům vrátil a oni mu je následně darovali; pokud by tak v aktu položení peněz na stůl mělo být spatřováno vrácení peněz rodičům ze strany žalovaného, soud jejich výpovědi v tomto směru neuvěřil.

20. Výpovědi svědků – rodičů žalovaného nejsou věrohodné ani s ohledem na rozpor se svědkyní [REDAKCE] sepsaným čestným prohlášením (č. l. 67 – 68), kterým žalovaný jejich výslech navrhol nahradit. Svědkyně nebyla schopna logicky vysvětlit, z jakého důvodu prohlášení sepisovala, z jeho obsahu se pak podává, že tak činila v reakci na probíhající soudní řízení, o kterém musela být informována žalovaným. Důvod darování finančních prostředků žalovanému popsany v prohlášení (spravedlivá podpora obou dětí) pak oba svědci při svém výslechu popřeli, když shodně vypověděli, že jejich dcera od nich významnější částku nedostala, protože ji nepotřebovala, sama si vydělala. Rozpor je i ohledně údaje obsaženého v prohlášení o tom, že kromě částky 1 300 000 Kč darovali rodiče žalovanému ještě další finanční prostředky, když svědek [REDAKCE] při svém výslechu darování další vyšší částky žalovanému vyloučil. Obsah čestného prohlášení vedle výpovědi svědků v těchto bodech neobstojí a je tak zřejmé, že buď není pravdivé toto prohlášení, nebo svědci nevyprávěli pravdu před soudem. Za uvedené situace obecně soud výpovědi svědků neuvěřil, s výjimkou skutečnosti, že v r. [REDAKCE] byla z jejich strany žalovanému poskytnuta částka 1 300 000 Kč, když v tomto směru je jejich výpověď podpořena obsahem v řízení relevantně nezpochybněné dohody ze dne [REDAKCE].
21. Skutečnost, že by transakce týkající se k nákupu pozemků dle tvrzení žalovaného použitých finančních prostředků proběhla způsobem umožňujícím závěr o darování (a tím existenci výlučných finančních prostředků na straně žalovaného), nebyla prokázána ani účastnickým výslechem žalovaného. Jednak by i v případě věrohodnosti výpovědi žalovaného zůstal tento důkaz osamocen, jednak s ohledem na její obsah považuje soud tuto za nevěrohodnou. Rovněž žalovaný při své výpovědi zdůrazňoval „položení peněz na stůl“, výpověď žalovaného pak byla v rozporu s jeho vlastním tvrzením ohledně nakládání s penězi od rodičů v průběhu doby. Zatímco při jednání soudu dne 3. 11. 2021 tvrdil žalovaný prostřednictvím svého právního zástupce, že finanční prostředky získané od rodičů byly po celou dobu drženy odděleně od jiných prostředků, nebyly použity na podnikání ani na úhradu kupní ceny žádné věci nebo služby, žalovaný je půjčoval a byly mu vráceny zpět, a to až do března [REDAKCE], kdy je chtěl vrátit rodičům, ale tito mu je darovali, aby je použil na nákup nemovitostí, při svém výslechu žalovaný vypověděl, že si půjčil do podnikání, na výplaty, naftu, náhradní díly, celkově na provoz firmy; zmíněný rozpor žalovaný žádným způsobem nevysvětlil. Věřodně nepůsobí ani vysvětlení žalovaného, proč s užitím od rodičů získaných peněz na nákup pozemků vyčkával 12 let za situace, kdy v mezidobí koupil značné množství pozemků jiných, a to navíc v kontextu s výpovědí svědka

■■■■, který vypověděl, že o koupi pozemků byli rodiče žalovaným informováni za rok nebo dva po tvrzeném darování.

22. Pokud jde o změnu tvrzení žalovaného tak, že půjčku nejprve v hotovosti rodičům vrátil a tito mu vrácené peníze v hotovosti darovali (podání ze dne 6. 12. 2021), především tak učinil po uplynutí koncentrační lhůty dle § 118b odst. 1 o. s. ř. (dodatečná lhůta k doplnění tvrzení a označení důkazů byla oběma stranám poskytnuta v délce 3 týdnů od doručení opisu protokolu o jednání uskutečněného dne 3. 11. 2021; tento opis byl právnímu zástupci žalovaného doručen do datové schránky dne 12. 11. 2021, dodatečná lhůta k doplnění tvrzení a označení důkazů proto uplynula dnem 2. 12. 2021 a podání žalovaného ze dne 6. 12. 2021 tak bylo učiněno až po jejím marném uplynutí). K nově žalovaným tvrzeným skutečnostem tak za situace, kdy žalovaný neuváděl, na základě čeho by nové skutečnosti (faktické vrácení peněz rodičům před jejich darováním) a nové důkazy (výslech svědkyně ■■■■ - sestry) byly přípustné ve smyslu § 118b odst. 1 věta třetí o. s. ř., nebylo možno přihlížet; k zamítnutí návrhu na provedení nově navrženého důkazu nedošlo, když žalovaný na jeho provedení následně netrval.
23. V řízení tak bylo prokázáno, že předmětné pozemky byly žalovaným nabyty za trvání manželství, přičemž žalovaný naopak neprokázal skutečnosti, které by vylučovaly jejich nabytí do SJM účastníků. S ohledem na uplynutí lhůty dle § 741 o. z. ve spojení s absencí vypořádání rozvodem ke dni 11. 8. 2018 zaniklého SJM ve vztahu k těmto nemovitostem nastala nevyvratitelná právní domněnka vypořádání účastníků tak, že tyto nemovitosti mají ve spoluvlastnictví s rovnými podíly. Na základě tohoto závěru bylo žalobě jako důvodné v plném rozsahu vyhověno.
24. Žalobkyně byla v řízení zcela úspěšná, a dle § 142 odst. 1 o. s. ř. má právo na náhradu nákladů tohoto řízení. Náklady řízení na straně žalobkyně představuje zaplacený soudní poplatek 5 000 Kč, odměna za právní zastoupení 27 500 Kč (za celkem 11 úkonů právní služby dle § 11 odst. 1 písm. a), d), g) vyhl. č. 177/96 Sb. (AT) – převzetí a příprava, sepis žaloby, sepis písemných podání ze dne 20. 7. 2021 a 26. 10. 2021 – změna žaloby, účast při jednání soudu dne 3. 11. 2021, sepis písemných podání ze dne 26. 11. 2021 a 23. 12. 2021, účast při jednání soudu dne 16. 3. 2021 – 2 úkony, sepis závěrečného návrhu, účast u jednání soudu dne 4. 5. 2022 - po 2 500 Kč za 1 úkon dle § 8 odst. 1, § 9 odst. 2 AT), náhrada hotových výdajů 3 300 Kč za 11 úkonů právní služby po 300 Kč dle § 13 odst. 3 AT), náhrada cestovného 11 192 Kč (za jízdy k jednáním soudu ve dnech 3. 11. 2021, 16. 3. 2022 a 4. 5. 2022 z ■■■■ do ■■■■ a zpět při ujetých 520 km na jednu zpáteční jízdu OA ■■■■ RZ: ■■■■, kombinované spotřebě dle TP 5,9l nafty/100 km, doložené ceně nafty dne 3. 11. 2021 37,50 Kč/1l, dne 16. 3. 2022 46,90 Kč/1l a 4. 5. 2022 46,50 Kč/1l a základní náhradě 4,40 Kč/1 ujetý km v r. 2021 a 4,70 Kč/1 km v r. 2022 - 3 438,50 Kč za jednu jízdu 3. 11. 2021, 3 882,90 Kč za jízdu dne 16. 3. 2022 a 3 870,60 Kč za jízdu dne 4. 5. 2022), náhrada za ztrátu času stráveného jízdami k jednáním soudu 3 600 Kč za 3x 12 půlhodin po 100 Kč dle § 14 odst. 3 AT, náhrada stravného dle § 13 odst. 1 AT ve spojení s § 24 odst. 2 písm. k zák. č. 286/1992 Sb. v celkové výši 289 Kč (91 Kč za den 3. 11. 2021, 2x 99 Kč za dny 16. 3. 2022 a 4. 5. 2022 – vždy ve výši stanovené příslušnou vyhláškou o cestovních náhradách) a 21% DPH 9 635 Kč. Celkem tak žalobkyni byla přiznána na náhradě nákladů tohoto řízení částka 60 516 Kč.
25. Jednání nařízené na 7. 2. 2022 bylo soudem na žádost právního zástupce žalovaného, doručenou soudu téhož dne v 7:16 hodin, odročeno, právnímu zástupci žalobkyně byla uvedena skutečnost telefonicky oznámena v 8:10 hodin, když v tom okamžiku tento již byl na cestě k jednání soudu. Právní zástupce žalovaného odůvodnil žádost o odročení nutností podrobení se akutnímu lékařskému zákroku. V souvislosti se započatou jízdou právního zástupce žalobkyně k jednání soudu došlo ke vzniku nákladů, přičemž tyto vznikly náhodou, která se přihodila na straně právního zástupce žalovaného, kterému byla uložena povinnost k jejich náhradě ve smyslu § 147 odst. 1 o. s. ř. Žalobkyni byla v této souvislosti přiznána náhrada cestovného 1 475,20 Kč (za jízdu z ■■■■ do ■■■■ a zpět při ujetých 216 km OA ■■■■ RZ: ■■■■,

kombinované spotřebě dle TP 5,9l nafty/100 km, vyhláškové ceně nafty 36,10 Kč/1l a základní náhradě

4,70 Kč/1 km), náhrada za ztrátu času 400 Kč za 4 půlhodiny po 100 Kč dle § 14 odst. 3 AT a 21% DPH 393,80 Kč. Celkem tak byla žalobkyni na náhradě těchto nákladů přiznána částka 2 269 Kč.

26. Lhůta k plnění byla stanovena zákonná třídenní (§ 160 odst. 1 o. s. ř.), neboť v řízení nebyly zjištěny žádné skutečnosti, které by odůvodňovaly její prodloužení. Náhradu nákladů řízení jsou žalovaní i jeho právní zástupce povinni plnit k rukám právního zástupce žalobkyně (§ 149 odst. 1 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích, odvolání se podává u Okresního soudu v Prachaticích.

Nebudou-li dobrovolně splněny povinnosti uložené tímto rozsudkem, lze se jejich splnění domáhat prostřednictvím soudního výkonu rozhodnutí či exekuce

Prachatice 4. května 2022

JUDr. Simona Vojíková
samosoudkyně



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedy Mgr. Jiřího Straky a soudců JUDr. Petra Fořta, Ph.D. a Mgr. Kamily Drábkové ve věci

žalobkyně:

██████████, narozená ██████████

bytem ██████████

zastoupená advokátem ██████████

sídlem ██████████

proti žalovanému:

██████████, narozený ██████████

bytem ██████████

zastoupený advokátem ██████████

sídlem ██████████

o určení vlastnického práva k nemovitým věcem, o odvolání žalovaného a jeho zástupce proti rozsudku Okresního soudu v Prachaticích ze dne 4. 5. 2022, č. j. 9 C 95/2021-117,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně **se** v odstavcích I. a II. výroku **potvrzuje**.
- II. Rozsudek soudu prvního stupně **se** v odstavci III. Výroku **mění** tak, že žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení před soudem prvního stupně částku 68 502 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 11 105 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně určil, že žalobkyně a žalovaný jsou spoluvlastníky nemovitostí p. č. ■■■■ 1, ■■■■ 5 a ■■■■ v k. ú. ■■■■, a to každý s podílem o velikosti 1/2. Dále bylo zástupci žalovaného uloženo zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení ve vztahu ke zmařenému jednání dne 7. 2. 2022 částku 2 269 Kč a žalovanému bylo uloženo zaplatit náhradu nákladů řízení žalobkyni 60 516 Kč.
2. Soud prvního stupně dle odůvodnění svého rozhodnutí zjistil, že předmětné nemovitosti byly žalovaným nabyty za trvání manželství účastníků na základě kupní smlouvy uzavřené dne ■■■■ za částku 589 000 Kč. Proto platí nevyvratitelná právní domněnka, že tyto nemovitosti náležely do společného jmění manželů účastníků. Soud prvního stupně odkázal na § 144 obč. zák. a § 143 odst. 1 obč. zák., kdy bylo na žalovaném, aby prokázal skutečnosti vylučující vznik SJM. Žalovaný tvrdil, že nemovitosti nabyl z jeho výlučných finančních prostředků, které získal darem od svých rodičů. V roce ■■■■ si od nich postupně půjčil celkovou částku 1 300 000 Kč, po prodloužení splatnosti půjčky byla následně dne ■■■■ dle tvrzení žalovaného uzavřena darovací smlouva. Soud prvního stupně měl za prokázané, že žalovanému byla ze strany jeho rodičů uvedená půjčka poskytnuta, kdy finanční prostředky takto získané se staly součástí SJM účastníků. Tvrdil-li však žalovaný do koncentrace řízení, že z jeho strany nebyly rodičům peníze vráceny, nemohly dle soudu prvního stupně nikdy opustit režim SJM a nemohly být následně žalovanému ze strany jeho rodičů ani darovány. Pokud rodiče nadále netrvaly na vrácení půjčených peněz, přicházelo by případně v úvahu posouzení takové situace, jako prominutí dluhu ve smyslu § 574 obč. zák. (pokud by byla dohoda uzavřena písemně), nikoliv jako darování, jehož podstatou je bezúplatný převod vlastnického práva. V průběhu řízení žalovaný své tvrzení změnil tak, že půjčku nejprve v hotovosti rodičům vrátil a tito mu vrácené peníze v hotovosti darovali. Stalo se tak podáním ze dne 6. 12. 2021, které žalovaný učinil nepřípustně po uplynutí koncentrační lhůty dle § 118b odst. 1 o. s. ř. (jež uplynula dnem 2. 12. 2021) a k tomuto novému tvrzení nebylo možno přihlížet. Přesto soud prvního stupně hodnotil výpovědi rodičů žalovaného, které vyslechl jako svědky a kteří dne 16. 3. 2022 opakovaně zdůrazňovali skutečnost, že žalovaný jim peníze přivezl a dal je na stůl. Soud prvního stupně těmto výpovědím neuvěřil, neboť byly v rozporu s jejich výpovědí v řízení před Okresním soudem ve Strakoniciích, k níž došlo dne 10. 11. 2021 (tedy před změnou tvrzení žalovaného v reakci na argumentaci žalobkyně obsaženou v jejím podání ze dne 26. 11. 2021). Ve Strakoniciích rodiče žalovaného vypověděli, že peníze z půjček nechtěli vrátit, nepřevzali je od něj zpátky, peníze přinesl, ale pak si je nechal, protože oni je nechtěli zpět. Soud prvního stupně poukázal i na rozpor výpovědí rodičů žalovaného s čestným prohlášením sepsaným matkou žalovaného a dále upozornil na další skutečnosti, z nichž dovozoval nevěrohodnost těchto svědků. Rovněž tak za nevěrohodnou považoval výpověď samotného žalovaného, jež byla v rozporu s jeho vlastními tvrzeními ohledně nakládání s penězi od rodičů v průběhu doby, kdy věrohodně nepůsobilo ani jeho vysvětlení, proč s užitím od rodičů získaných peněz na nákup pozemků vyčkával 12 let (za situace, kdy v mezidobí koupil značné množství pozemků jiných). Žalovaný tedy neprokázal skutečnosti, které by vylučovaly nabytí předmětných pozemků do SJM účastníků. S ohledem na uplynutí lhůty dle § 741 o. z. ve spojení s absencí vypořádání rozvodem ke dni 11. 8. 2018 zaniklého SJM ve vztahu k těmto nemovitostem nastala nevyvratitelná právní domněnka vypořádání účastníků tak, že tyto nemovitosti mají ve spoluvlastnictví s rovnými podíly. Na základě tohoto závěru bylo žalobě jako důvodné v plném rozsahu vyhověno, přičemž žalobkyni byla přiznána plná náhrada nákladů řízení proti žalovanému (§ 142 odst. 1 o. s. ř.). Soud prvního stupně dále přiznal žalobkyni proti zástupci žalovaného právo na separaci nákladů ve smyslu § 147 odst. 1 o. s. ř., jež vynaložil její zástupce na cestě ke zmařenému jednání v důsledku akutního lékařského zákroku zástupce na straně žalovaného.
3. Proti tomuto rozsudku se včas odvolal žalovaný a proti separovaným nákladům řízení jeho zástupce.

4. Podle žalovaného soud prvního stupně nesprávně uzavřel, že nedošlo k uzavření darovací smlouvy a že nedošlo k darování peněžních prostředků ve výši 1 300 000 Kč. Dle jeho názoru bylo prokázáno, že byla uzavřena ústní darovací smlouva, ve které žalovanému jeho rodiče darovali tuto částku, z níž část použil na nákup těchto pozemků, které jsou v jeho výlučném vlastnictví. Najisto bylo postaveno, že žalovaný penězi k vrácení půjčky disponoval, tyto přivezl do místa bydliště rodičů a byly v jejich dispozici a tito mu je darovali. Žalovaný nikdy netvrdil, že by mu rodiče půjčku odpustili, nikdy netvrdil, že nemovitosti koupil z peněz získaných na základě smlouvy o půjčce. Žalovaný nezměnil ani jednou v průběhu řízení svá tvrzení, pouze je specifikoval a upřesňoval. Od počátku tvrdil, že použil k nákupu nemovitostí finanční prostředky, které neměly původ v SJM, ale měly původ v daru od rodičů. Tyto mu byly fyzicky v hotovosti předány a on je jako účelový dar převzal. Oba rodiče žalovaného jednoznačně uvedli, že žalovaný jim peníze vrátil, přivezl je v hotovosti do místa jejich bydliště (byly na stole) a následně mu je darovali. Soud uzavírá na nevěrohodnost svědků bez toho, že by tento svůj závěr řádně odůvodnil. Jeho rodiče přitom vypovídali shodně, opakovaně a přesvědčivě a bez nejmenších pochybností nejen u tohoto soudu prvního stupně, ale i v předchozích dvou řízeních. Svědkyně se vyjadřovala i k doloženému čestnému prohlášení, a že rodiče o věci věděli, je zcela přirozené. K darování dochází statisticky nejčastěji v rámci rodiny. Žalovaný navrhl, aby napadený rozsudek soudu prvního stupně byl změněn a žaloba byla zamítnuta.
5. Zástupce žalovaného ve vztahu k separovaným nákladům řízení uvedl, že zdravotní indispozici oznámil soudu v nejbližším možném pondělním ranním termínu v 7:16 hodin, tj. včas tak, aby zabránil marným nákladům. Cesta ■■■■ – ■■■■ je dlouhá 255 km a vyžaduje 3 hodiny a 13 minut. I s rezervou 4 hodin tak zástupce žalovaného vzhledem k jednání nařízenému na 12:00 informoval bez dalšího včas. Podmínky pro užití ust. § 147 odst. 1 o. s. ř. splněny nebyly.
6. Žalobkyně naopak navrhla rozsudek soudu prvního stupně potvrdit. Shodně jako okresní soud hodnotila věrohodnost žalovaného a jeho rodičů. Poukázala zejména na rozdíly ve výpovědích rodičů oproti prvotnímu výsledku před Okresním soudem ve Strakoniciích a dále na řadu dalších nesrovnalostí a nelogičností ve výpovědích těchto svědků a žalovaného. Rovněž tak upozornila na změněné tvrzení žalovaného o vrácení půjčky v reakci na argumentaci žalobkyně. Žalobkyně má za to, že v řízení před soudem prvního stupně žalovaný neprokázal, že by k nákupu nemovitostí, které jsou předmětem řízení, použil své výlučné prostředky, které by získal darem od rodičů, respektive dle žalobkyně neprokázal ani, že by mu rodiče finanční prostředky půjčili, neboť rodiče žalovaného sice verzi žalovaného o údajné půjčce potvrdili, ale jsou nevěrohodní s ohledem na zásadní rozpory v jejich výpovědích (nejen v tomto soudním řízení) ve spojení s dalšími okolnostmi. I pokud by však žalovaný od rodičů půjčku v roce ■■■■ obdržel, nemohli mu rodiče tytéž peníze darovat v roce ■■■■, neboť jejich vyplacením žalovanému v roce ■■■■ se staly bez dalšího součástí SJM žalobkyně a žalovaného. Žalobkyně upozornila i na dva již pravomocně skončené soudní spory, v nichž soudy v týchž věcech týkajících se jiných nemovitostí vydaly rovněž pozitivní určovací rozsudky. Žalobkyně v závěru svého odvolání upozornila na soudem prvního stupně nesprávně vypočítanou sazbu mimosmluvní odměny za jeden úkon právní služby ve výši 2 500 Kč, ačkoliv měl činit 3 100 Kč (§ 9 odst. 4 písm. b) advokátního tarifu).
7. Odvolací soud přezkoumal celý rozsudek (§ 212 o. s. ř.) postupem dle § 212a odst. 1, 3 a 5 o. s. ř.
8. Odvolání žalovaného ani jeho zástupce nejsou důvodná.
9. Soud prvního stupně správně dovedl, že pokud žalovaný do koncentrace řízení tvrdil, že zapůjčené peněžní prostředky rodičům nevrátil, neboť je nechtěli zpět, rodiče mu je nemohli darovat. Vůle rodičů žalovaného směřovala k prominutí dluhu (k čemuž však byla pod sankcí neplatnosti vyžadována písemná forma - § 574 odst. 1 a § 40 odst. 1 obč. zák.), nikoliv k darování dle § 628

obč. zák. K tomuto právnímu úkonu došlo za účinnosti obč. zák. č. 40/1964 Sb., a proto s odkazem na § 3028 odst. 3 o. z. musel být použit občanský zákoník z roku 1964.

10. Skutečně až po koncentraci řízení, v rozporu s § 118b odst. 1 o. s. ř., žalovaný své tvrzení změnil tak, že půjčku rodičům nejprve vrátil (peníze dal položením na stůl v bydlíšti rodičů do jejich dispozice) a pak mu vrácené peníze teprve rodiče měli darovat. K této změně tvrzení proto nelze přihlížet, ani k dokazování k němu.
11. Přesto soud prvního stupně hodnotil dokazování k těmto skutečnostem, přičemž šlo-li by o přípustné dokazování, nebylo by ze strany odvolacího soudu tomuto hodnocení ničeho vytknout a odvolací soud by se s ním ztotožnil.
12. Každopádně ve shodě se soudem prvního stupně lze uzavřít, že žalovaný nabyl předmětné nemovitosti za trvání společného jmění manželů účastníků, tedy ve smyslu § 143 odst. 1 písm. a) obč. zák. (ve spojení s § 3028 odst. 2 o. z.) do společného jmění manželů, aniž by prokázal výluku ze společného jmění manželů dle téhož ustanovení obč. zák. Jelikož uplynuly 3 roky od pravomocného rozvodu účastníků, určil soud prvního stupně správně, že předmětné nemovitosti jsou v podílovém spoluvlastnictví bývalých manželů s tím, že jejich podíly jsou stejné (§ 741 písm. b) o. z.).
13. Shodně bylo soudy rozhodnuto v totožných věcech obou účastníků týkajících se jen jiných nemovitostí. Zde odvolací soud odkazuje na pravomocná rozhodnutí Okresního soudu ve Strakoniciích ze dne 14. 3. 2022, č. j. 6 C 130/2021-99 a Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 7. 4. 2022, č. j. 27 C 180/2021-133, když tato rozhodnutí byla potvrzena rozhodnutími podepsaného odvolacího soudu.
14. Odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně podle § 219 o. s. ř. v projednávané kauze ve výroku ve věci samé potvrdil, čímž tak dodržel zásadu spočívající v tom, že ve stejných věcech má být rozhodováno stejně.
15. Soud prvního stupně správně dovedl, že žalobkyni náleží proti žalovanému právo na plnou náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně ve smyslu § 142 odst. 1 o. s. ř. Nic na tom nemění námitka žalovaného uplatněná v rámci odvolacího jednání, v níž žalovaný poukázal na skutečnost, že žalobkyně podala namísto jedné tři žaloby, přestože se jednalo o stejný předmět řízení lišící se jen rozdílnými nemovitostmi. Tuto námitku odvolací soud nepovažuje za důvodnou, neboť žalobkyně tím, že podala žalobu u třech různých soudů, jen respektovala místní příslušnost jednotlivého soudu, v jehož obvodu se předmětné nemovitosti nacházejí. Přesto odvolací soud z úřední povinnosti odvoláním dotčený výrok o náhradě nákladů řízení před soudem prvního stupně změnil a žalobkyni přiznal vyšší náhradu nákladů řízení, neboť soud prvního stupně učinil nesprávný závěr o výši odměny za jeden úkon právní služby, která nečiní 2 500 Kč, ale podle ust. § 9 odst. 4 písm. b) o. s. ř. ve spojení s § 7 bod 5 advokátního tarifu částku 3 100 Kč. Za 11 úkonů právní služby tak představuje odměna o 6 600 Kč vyšší částku (11 x 600 Kč), než dovedl soud prvního stupně, kdy tuto částku je třeba navýšit ještě o 21% DPH. Celkem tak náhrada nákladů řízení vypočtená soudem prvního stupně na 60 516 Kč musí být navýšena o 7 986 Kč, což celkem představuje částku 68 502 Kč. Na tuto částku odvolací soud ve smyslu § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. změnil výrok o náhradě nákladů řízení.
16. Podle § 219 o. s. ř. byl dále potvrzen výrok o separovaných nákladech řízení, jež byly uloženy zástupci žalovaného k úhradě žalobkyni. Soud prvního stupně zde správně postupoval dle § 147 odst. 1 o. s. ř., neboť tyto náklady vznikly žalobkyni na vynaložených advokátních nákladech v souvislosti se zmařeným jednáním před soudem prvního stupně, které bylo odročeno v důsledku akutního lékařského zákroku zástupce žalovaného, tj. v důsledku nehody, která se ve smyslu citovaného ustanovení tomuto zástupci žalovaného přihodila. Přestože zástupce žalovaného tuto skutečnost oznámil soudu prvního stupně v brzkých ranních hodinách v den nařízeného jednání (jež mělo započít 7. 2. 2022 v 12:00 hodin), podařilo se tuto zprávu soudem předat zástupci

žalobkyně až v 8:10 hodin, kdy již byl na cestě ze své kanceláře sídlící v [REDACTED], a to konkrétně v [REDACTED], kdy tedy náklady na jízdu do tohoto města již byly vynaloženy (kdy k nim soud prvního stupně správně připočítal i náklady na cestu zpět). Lze přitom bez výhrad akceptovat, že zástupce žalobkyně vyrazil k jednání u Okresního soudu v Prachaticích (tj. na nikoliv krátkou cestu) s dostatečným časovým předstihem, aby s přihlédnutím k případným dopravním komplikacím stihl počátek jednání soudu. Proto byl tento výrok o separovaných nákladech řízení taktéž potvrzen (§ 219 o. s. ř.).

17. O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 224 odst. 1 o. s. ř. I v odvolacím řízení byla zcela úspěšná žalobkyně, a proto má proti žalovanému právo na plnou náhradu nákladů odvolacího řízení. Ty jsou představovány náhradou advokáta za dva úkony právní služby po 3 100 Kč (viz shora) za vyjádření k odvolání (které odvolací soud přes dvě podání považuje za jeden úkon právní služby jakožto pokračující vyjádření) a za účast advokáta u odvolacího jednání (§ 11 odst. 1 písm. g) a k] advokátního tarifu). Dále k těmto nákladům patří náhrada hotových výdajů za tyto dva úkony právní služby po 300 Kč (§ 13 advokátního tarifu), náhrada cestovného za cestu advokáta žalobkyně vlakem z [REDACTED] do [REDACTED] a zpět k odvolacímu jednání ve výši 578 Kč, náhrada za promeškaný čas na této cestě ve výši 1800 Kč. Celkem se jedná o částku 9178 Kč, kterou je třeba navýšit o 21% DPH, tj. na celkovou částku 11 105 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze u Okresního soudu v Prachaticích podat dovolání k Nejvyššímu soudu ČR v Brně do dvou měsíců ode dne doručení tohoto rozsudku, avšak jen za podmínek § 237 o. s. ř.

Nebude-li podle tohoto rozsudku plněno řádně a včas, může být k návrhu soudem (soudním exekutorem) vykonán.

České Budějovice 19. října 2022

Mgr. Jiří Straka
předseda senátu



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Prachaticích rozhodl soudkyně JUDr. Simonou Vojíkovou ve věci

žalobkyně: [redacted], narozená [redacted]
bytem [redacted]

proti
žalovanému: [redacted], narozený [redacted]
bytem [redacted]

o určení vlastnictví
rozsudkem pro zmeškání

takto:

- I. **Určuje se**, že žalovaný je vlastníkem osobního automobilu [redacted], rok výroby [redacted], registrační značky [redacted], modré barvy.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů tohoto řízení částku 3 050,80 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se svou žalobou ze dne 30. 8. 2021 domáhala vydání soudního rozhodnutí, kterým by bylo určeno, že žalovaný je vlastníkem osobního automobilu [redacted], rok výroby [redacted], registrační značka [redacted], modré barvy. Žalobkyně v žalobě uvedla, že ve vztahu k předmětnému automobilu uzavřela jako prodávající se žalovaným jako kupujícím dne [redacted] kupní smlouvu, téhož dne bylo vozidlo předáno spolu s veškerými dokumenty k němu se vztahujícími včetně plné moci na přepis vozidla. Žalovaný dosud nesplnil svou povinnost provést přepis předmětného vozidla v registru silničních vozidel, ačkoli se k uvedenému zavázal kupní smlouvou a tato povinnost mu zároveň byla uložena i soudním rozhodnutím.

2. Žalovanému bylo doručováno předvolání k prvnímu jednání ve věci spolu se žalobou do vlastních rukou, přičemž v tomto předvolání byl žalovaný upozorněn, že pokud se k němu bez důvodné a včasné omluvy nedostaví, může být vynesena rozsudek pro zmeškání. Výše uvedené písemnosti byly žalovanému doručeny dne 19. 10. 2021. Lhůta dle § 153b odst. 1 o. s. ř. zůstala zachována, žalovaný se bez omluvy k prvnímu jednání ve věci nedostavil.
3. Žalobkyně při jednání soudu navrhla vydání rozsudku pro zmeškání.
4. Protože byly splněny všechny předpoklady, soud podle ustanovení § 153b odst. 1 o. s. ř. vynesl rozsudek pro zmeškání, kterým žalobě zcela vyhověl, přičemž tvrzení žalobkyně obsažená v žalobě o skutkových okolnostech týkajících se sporu, vzal za nesporná. Na jejich základě učinil tyto skutkové a právní závěry.
5. Dne [REDAKCE] byla mezi žalobkyní jako prodávající a žalovaným jako kupujícím uzavřena kupní smlouva ve vztahu k osobnímu automobilu [REDAKCE], rok výroby [REDAKCE], registrační značka [REDAKCE], modré barvy. Podle § 1099 o. z. vlastnické právo k věci určené jednotlivě se převádí samotnou smlouvou k okamžiku její účinnosti, ledaže je jinak ujednáno nebo stanoveno zákonem. Z uvedeného zákonného ustanovení je tak zřejmé, že uzavřením kupní smlouvy přešlo na žalovaného vlastnické právo k předmětnému automobilu. Na základě tohoto závěru bylo žalobě vyhověno a určeno, že vlastníkem žalobou označeného automobilu je žalovaný. Naléhavý právní zájem žalobkyně na požadovaném určení je dán na základě skutečnosti, že dosud nebyl proveden přepis vozidla v registru silničních vozidel pro absenci součinnosti žalovaného, přičemž přepis vozidla lze provést pouze na základě rozhodnutí soudu určujícího vlastnictví za situace, kdy žalobkyně jako prodávající nadále nedisponuje všemi pro přepis potřebnými dokumenty.
6. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto dle § 142 odst. 1 o. s. ř. Náklady řízení na straně žalobkyně představuje zaplacený soudní poplatek 2 000 Kč, náklady nezastoupeného účastníka dle § 151 odst. 3 o. s. ř. ve výši dle § 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb. – 600 Kč za dva úkony po 300 Kč – sepis žaloby, účast u jednání soudu a náhrada ušlé mzdy 450,80 Kč (za celkem čtyři hodiny po 112,70 Kč dle potvrzení zaměstnavatele). Celkem tak žalobkyni byla na náhradě nákladů tohoto řízení přiznána částka 3 050,80 Kč.
7. Lhůta k plnění byla stanovena zákonná třídenní (§ 160 odst. 1 o. s. ř.), neboť v řízení nebyly zjištěny žádné skutečnosti, které by odůvodňovaly její prodloužení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích, odvolání se podává u Okresního soudu v Prachaticích.

Odvolání do výroku ve věci samé lze podat pouze pro vady spočívající v tom, že nebyly splněny podmínky řízení, rozhodoval věcně nepřislušný soud prvního stupně, rozhodnutí soudu prvního stupně vydal vyloučený soudce (přisedící) nebo soud prvního stupně byl nesprávně obsazen, ledaže místo samosoudce rozhodoval senát, případně že existují skutečnosti nebo důkazy, jimiž má být prokázáno, že nebyly splněny předpoklady pro vydání rozsudku pro zmeškání.

Do právní moci rozsudku pro zmeškání může žalovaný podat návrh na jeho zrušení, pokud zmeškal první jednání z omluvitelných důvodů, a to k Okresnímu soudu v Prachaticích.

Nebude-li dobrovolně splněna povinnost uložená tímto rozsudkem, lze se domáhat jejího splnění prostřednictvím soudního výkonu rozhodnutí nebo exekuce.

Prachatice 10. listopadu 2021

JUDr. Simona Vojíková
soudkyně



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Prachaticích rozhodl samosoudkyně JUDr. Simonou Vojíkovou ve věci

žalobkyně:

██████████, narozená ██████████
bytem ██████████
zastoupená advokátkou ██████████
sídlem ██████████

proti

žalovanému:

██████████, narozený ██████████
bytem ██████████
zastoupený advokátem ██████████
sídlem náměstí Svobody ██████████

o určení vlastnického práva k nemovitostem

takto:

- I. Žaloba, kterou se žalobkyně domáhala určení, že nemovitosti – st. p. č. ██████████ a parc. č. ██████████, ██████████, ██████████, ██████████, ██████████ a ██████████ v k. ú. ██████████ jsou ve společném jmění manželů účastníků **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **je povinna** zaplatit žalovanému na náhradě nákladů tohoto řízení částku 54 919 Kč do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalovaného.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se svou žalobou ze dne 6. 11. 2021 domáhala vydání soudního rozhodnutí, kterým by bylo určeno, že nemovitosti – st. p. č. ██████████ a parc. č. ██████████, ██████████, ██████████, ██████████, ██████████ a ██████████, vše v k. ú. ██████████, jsou v SJM účastníků. Účastníci jsou od ██████████ manželé. Ačkoli tyto pozemky byly pořízeny v době trvání manželství, a jsou tak předmětem SJM účastníků, v katastru nemovitostí je jako jejich výlučný vlastník zapsán pouze žalovaný. Žalovaný odmítá přes výzvy žalobkyně spolupráci na uvedení stavu zápisu v katastru nemovitostí do souladu

se skutečným stavem. V podání ze dne 20. 1. 2022 (č. l. 23 – 24) žalobkyně doplnila, že žaloba byla podána s ohledem na bezprostřední záměr žalovaného některé pozemky zcizit či zatížit, když již od května 2021, kdy žalobkyně zjistila v souvislosti s kroky směřujícími k sepsání závěti stav zápisu v katastru nemovitostí, se rozpor tohoto zápisu se skutečným stavem snažila se žalovaným neúspěšně řešit. O společném vlastnictví předmětných pozemků byla žalobkyně žalovaným vždy ujišťována, za společné tyto pozemky vždy považoval i žalovaný, když příjmy z prodeje některých takto pořízených pozemků používal pro společné účely. S argumentací o finančním daru od matky v souvislosti s nabytím pozemků přichází žalovaný až po podání žaloby, tato je nepravdivá a účelová.

2. Žalovaný se ve věci vyjádřil podáním ze dne 29. 12. 2021 (č. l. 12 - 14), ve kterém uvedl, že pozemky, které jsou předmětem žaloby, měl v 90. letech pronajaty od [REDAKCE], následně byly tyto koupeny tak, že na ně byl uplatněn restituční nárok [REDAKCE], za který zaplatila matka žalovaného penězi, které měla pro něj jako dar k 55. narozeninám. Manželka o celé věci i o původu peněz věděla. Žaloba byla podána, aniž by byla žalovanému poskytnuta možnost mimosoudního řešení věci. Záležitost je řízena dcerou účastníků [REDAKCE] v reakci na skutečnost, že žalovaný upustil od svého původního záměru darovat jí předmětné nemovitosti. Následným podáním ze dne 12. 1. 2022 (č. l. 15 – 16) žalovaný doplnil, že přestože žalobou označené pozemky byly nabyty za trvání manželství, do SJM účastníků nenáleží. Žalovaný je nabyt do svého vlastnictví na základě smlouvy o převodu vlastnických práv k nemovitostem ze dne [REDAKCE]. Jednalo se o vypořádání restitučního nároku [REDAKCE], který jej postoupil na žalovaného. Úplatu za postoupení zaplatila matka žalovaného [REDAKCE], která chtěla pozemky pro žalovaného získat, neboť znala jeho vztah k nim. Úplata za postoupení pohledávky vůči [REDAKCE] představovala dar od matky žalovaného, žalovaný tak pozemky získal ze svých prostředků – darem od matky, svým jménem a pro sebe.
3. Naléhavý právní zájem žalobkyně na požadovaném určení ve smyslu § 80 o.s.ř. je v dané věci dán na základě skutečnosti, že žalobkyní byl tvrzen rozpor mezi skutečným stavem a stavem zápisu v katastru nemovitostí, v případě úspěchu žaloby by soudní rozhodnutí představovalo podklad pro změnu tohoto zápisu.
4. Po provedeném dokazování zjistil soud tento skutkový stav.
5. Manželství účastníků bylo uzavřeno dne [REDAKCE] (oddací list č. l. 3) a dosud trvá.
6. Žalovaný je zapsán v katastru nemovitostí jako vlastník všech žalobou označených nemovitostí - st. p. č. [REDAKCE], a parc. č. [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE] a [REDAKCE], vše v k. ú. [REDAKCE], a to na základě smlouvy o převodu vlastnických práv k nemovitostem ze dne [REDAKCE] a smlouvy směnné ze dne [REDAKCE] (výpis z katastru nemovitostí č. l. 44 – 45).
7. Ke zjednání nápravy stavu zápisu v katastru nemovitostí ve vztahu k předmětným nemovitostem, případně doložení výlučného vlastnictví, byl žalovaný vyzván dopisem ze dne [REDAKCE]1 (č. l. 27, podací lístek č. l. 26) a 25. 11. 2021 (č. l. 30, podací lístek č. l. 30) a následně pak dopisem ze dne [REDAKCE] (č. l. 28, podací lístek č. l. 25). Žalovaný reagoval pouze dopisem ze dne [REDAKCE] (č. l. 32), když vyjádřil nesouhlas s postupem manželky, která o stavu zápisu vždy věděla, vlastnictví (žalovaného) jí nebylo nikdy tajeno, výtěžky z prodejů byly užívány pro společné účely.
8. Dne [REDAKCE] byla mezi [REDAKCE] jako postupitelem a žalovaným jako postupníkem uzavřena smlouva o postoupení pohledávky (č. l. 18), na základě které byla na žalovaného postoupena část dosud nevykrytého zůstatku restitučního nároku postupitele vůči [REDAKCE] ve výši 24 650 Kč.

9. Dne [redacted] byla mezi [redacted] jako převodcem a žalovaným jako nabyvatelem uzavřena smlouva o převodu vlastnických práv k nemovitostem; k převodu došlo uplatněním restitučního nároku původně oprávněného [redacted] na žalovaného postoupeného co do částky 24 650 Kč (cena převáděných nemovitostí zjištěná znaleckým posudkem). Předmětem převodu byly nemovitosti – parc.č. [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted] a [redacted] v k. ú. [redacted] (smlouva č. l. 19 – 20, souhlas [redacted] č. l. 21).
10. Jak je zřejmé z porovnání označení pozemků nabytých žalovaným na základě smlouvy o převodu vlastnických práv ze dne [redacted] a pozemků, ve vztahu k nimž se žalobkyně domáhala požadovaného určení, prošly tyto v průběhu doby změnami, když některé parcely již neexistují. Těmito změnami bylo třeba se podrobně zabývat tak, aby bylo postaveno najisto, zda se žalovaným tvrzený nabývací titul vztahuje právě na žalobou označené pozemky. Zároveň v souvislosti s obnovou operátu došlo v průběhu doby ke změnám ve výměrách jednotlivých pozemků (výkaz změn č. l. 62 – 64).
11. Pokud jde o parc. č. [redacted], tato byla geometrickým plánem ze dne [redacted], č. [redacted] (č. l. 86 – 87) rozdělena na parc. č. [redacted], [redacted] a st. p. č. [redacted]; je zřejmé, že pozemek označený dříve jako parc. č. [redacted] v k. ú. [redacted], který nabyl žalovaný na základě smlouvy ze dne [redacted], odpovídá pozemkům dle současného stavu katastru nemovitostí označených jako parc. č. [redacted], [redacted] a st. p. č. [redacted].
12. Z parc. č. [redacted] byl geometrickým plánem ze dne [redacted], č. [redacted] (č. l. 86 – 87) oddělen díl „b“, který nadále tvoří součást nově vzniklé st. p. č. [redacted]; pozemek označený dle současného stavu katastru nemovitostí jako parc. č. [redacted] v k. ú. [redacted] je součástí pozemku označeného jako [redacted], který nabyl žalovaný na základě smlouvy ze dne [redacted].
13. Z parc. č. [redacted] v k. ú. [redacted] byl nejprve geometrickým plánem ze dne [redacted] č. [redacted] (č. l. 67 – 68) oddělen díl „a“, který ve spojení s dílem „b“ odděleným z parc. č. [redacted] vytvořil parc. č. [redacted]. Vlastnické právo ke zbytku původního pozemku označeného ve smlouvě ze dne [redacted] jako parc. č. [redacted] v k. ú. [redacted] bylo převedeno na manžele [redacted] kupní smlouvou ze dne [redacted] (č. l. 80 – 81); ve vztahu k tomuto pozemku nebyl žalobou uplatněn žádný nárok.
14. Z pozemku označeného smlouvou ze dne [redacted] jako parc. č. [redacted] v k. ú. [redacted] byl geometrickým plánem ze dne [redacted] č. [redacted] (č. l. 67 – 68) oddělen díl „b“, který ve spojení s dílem „a“ odděleným z parc. č. [redacted] vytvořil parc. č. [redacted]; vlastnické právo k tomuto pozemku bylo převedeno na [redacted] kupní smlouvou ze dne [redacted] (č. l. 65 – 66). Ze zbytku parc. č. [redacted] byla geometrickým plánem ze dne [redacted] č. [redacted] (č. l. 82) oddělena parc. č. [redacted], ve vztahu k níž bylo vlastnické právo převedeno na manžele [redacted] kupní smlouvou ze dne [redacted] (č. l. 80 – 81). Pozemek označený dle současného stavu katastru nemovitostí jako parc. č. [redacted] v k. ú. [redacted] je součástí pozemku označeného jako [redacted], který nabyl žalovaný na základě smlouvy ze dne [redacted].
15. Ve vztahu k pozemku označenému smlouvou ze dne [redacted] jako parc. č. [redacted] v k. ú. [redacted] [redacted] nedošlo k žádné změně, katastrálním úřadem k žádosti soudu nebyly sděleny žádné informace ani předloženy žádné listiny v tomto směru, došlo pouze ke změně výměry na základě obnovy operátu – č. l. 62 a 63). Na základě toho pak soud uzavřel, že pozemek označený dle současného stavu katastru nemovitostí jako parc. č. [redacted] v k. ú. [redacted] je s pozemkem označeným jako parc. č. [redacted], který nabyl žalovaný na základě smlouvy ze dne [redacted].
16. Vlastnické právo k pozemku označenému smlouvou ze dne [redacted] jako parc. č. [redacted] v k. ú. [redacted] bylo převedeno na [redacted] kupní smlouvou ze dne [redacted] (č. l. 48a – 49). Geometrickým plánem ze dne [redacted] č. [redacted] (č. l. 48) došlo k oddělení parc. č.

■, ve vztahu ke které došlo k převedení vlastnického práva zpět na žalovaného na základě směnné smlouvy ze dne ■ (č. l. 46 – 47). Právě ve vztahu k parc. č. ■3 byl žalobou uplatněn nárok na určení, že patří do SJM účastníků.

17. Z pozemku označeného smlouvou ze dne ■ jako parc. č. ■ došlo geometrickým plánem ze dne ■ č. ■ (č. l. 48) k oddělení parc. č. ■, ve vztahu ke které došlo k převedení vlastnického práva ■ na základě směnné smlouvy ze dne ■ (č. l. 46 – 47). Vlastnické právo ke zbývající části pozemku označeného jako parc. č. ■ bylo převedeno na ■ kupní smlouvou ze dne ■ (č. l. 65 – 66). Ve vztahu k parc. č. ■ nebyl žalobou uplatněn žádný nárok, část tohoto pozemku – parc. č. ■ byla žalovaným směřena za účelem nabytí parc. č. ■.
18. Vlastnické právo k pozemku označenému smlouvou ze dne ■ jako parc. č. ■ v k. ú. ■ po změnách dle geometrického plánu ze dne ■ č. ■ (č. l. 74) bylo převedeno na ■ kupní smlouvou ze dne ■ (č. l. 48a – 49); ve vztahu k tomuto pozemku nebyl žalobou uplatněn žádný nárok.
19. Z pozemku označeného smlouvou ze dne ■ jako parc. č. ■ došlo geometrickým plánem ze dne ■ č. ■ (č. l. 82) k oddělení parc. č. ■; pozemek označený dle současného stavu katastru nemovitostí jako parc. č. ■ v k. ú. ■ je součástí pozemku označeného jako parc. č. ■, který nabyt žalovaný na základě smlouvy ze dne ■.
20. Na základě výše uvedených skutečností lze uzavřít, že všechny pozemky tak, jak byly specifikovány žalobou, jsou součástí pozemků, nabytých žalobcem na základě smlouvy o převodu vlastnických práv ze dne ■ (byť v současnosti jsou jinak rozčleněny do parcel a označeny parcelními čísly). Zároveň je zřejmé, že ve vztahu k pozemkům - st. p. č. ■ a parc. č. ■, ■, ■, ■, ■ a ■ v k. ú. ■ představuje nabývací titul smlouva o převodu vlastnických práv k nemovitostem uzavřená dne ■ žalovaným s ■, parc. č. ■ v k. ú. ■ ■ byla oproti tomu žalovaným (znovu) nabyta na základě směnné smlouvy ze dne ■, když, ačkoli i tento pozemek byl původně nabyt žalovaným coby součást původní parc. č. ■ smlouvou ze dne ■, tuto žalovaný v mezidobí prodal. Zároveň na nabytí vlastnického práva k parc. č. ■ byla žalovaným použita parc. č. ■ oddělená z parc. č. ■ (kterou získal na základě smlouvy ze dne ■).
21. V rámci ohlášení nové stavby k zápisu do katastru nemovitostí, a to stavby rodinného domu na st. p. č. ■ a parc. č. ■ a ■ (č. l. 83) účastníci prohlásili vlastnictví předmětného domu vč. pozemků, na kterých je postaven; ohlášení je podepsáno oběma účastníky, podpisy uznali za své (č. l. 88).
22. Kupní smlouvou ze dne ■ žalobkyně a žalovaný jako kupující nabyli vlastnické právo mj. k bytové jednotce č. ■ vymezené v budově č.p. ■ v ulici ■ ■ (č. l. 97 – 103). Kupní smlouvou ze dne ■ (č. l. 93 – 96) převedli žalobkyně a žalovaný jako prodávající vlastnické právo mj. k bytové jednotce č. ■ v budově ■ II č.p. ■, ■, ■ na parc. č. ■. Mezi účastníky nebylo sporu o tom, že na pořízení bytu v ■ byly užity prostředky získané prodejem jednoho z pozemků nabytých na základě smlouvy ze dne ■ (byť nejprve žalobkyně tvrdila, že užity byly finanční prostředky získané prodejem bytu ve ■; dokazováním bylo v této souvislosti zjištěno, že byt ve ■ účastníci prodali později, než koupili byt v ■).
23. Podle § 3028 odst. 2 o. z. není-li dále stanoveno jinak, řídí se ustanoveními tohoto zákona i právní poměry týkající se práv osobních, rodinných a věcných; jejich vznik, jakož i práva a povinnosti z nich vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se však posuzují podle dosavadních

právních předpisů. S ohledem na datum uzavření smlouvy o převodu vlastnických práv (██████████), představující titul pro nabytí vlastnického práva k předmětným nemovitostem s výjimkou parc. č. ██████████, je třeba otázku, zda se nemovitosti staly původně součástí BSM účastníků, či je žalovaný nabyt do svého výlučného vlastnictví, posoudit dle zák. č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku (obč. zák.) ve znění účinném do 31. 7. 1998. Pokud jde o parc. č. ██████████ v k. ú. ██████████, zde je tuto otázku na místě posoudit dle zák. č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku (obč. zák.) ve znění účinném do 31. 12. 2013, když ve vztahu k tomuto pozemku představuje nabývací titul směnná smlouva ze dne ██████████ (odstavec č. 16 odůvodnění).

24. Podle § 143 obč. zák. ve znění účinném do 31. 7. 1998 v bezpodílovém spoluvlastnictví manželů je vše, co může být předmětem vlastnictví a co bylo nabyto některým z manželů za trvání manželství, s výjimkou věcí získaných dědictvím nebo darem, jakož i věcí, které podle své povahy slouží osobní potřebě nebo výkonu povolání jen jednoho z manželů a věcí vydaných v rámci předpisů o restituci majetku jednomu z manželů, který měl vydanou věc ve vlastnictví před uzavřením manželství anebo jemuž byla věc vydána jako právnímu nástupci původního vlastníka.
25. Podle § 143 odst. 1 písm. a) obč. zák. účinného do 31. 12. 2013 ve společném jmění manželů je majetek nabytý některým z manželů nebo jimi oběma společně za trvání manželství, s výjimkou majetku získaného dědictvím nebo darem, majetku nabytého jedním z manželů za majetek náležející do výlučného vlastnictví tohoto manžela, jakož i věcí, které podle své povahy slouží osobní potřebě jen jednoho z manželů, a věcí vydaných v rámci předpisů o restituci majetku jednoho z manželů, který měl vydanou věc ve vlastnictví před uzavřením manželství a nebo jemuž byla věc vydána jako právnímu nástupci původního vlastníka.
26. Důkazní břemeno ohledně určitých skutečností leží na tom účastníku řízení, který z existence těchto skutečností vyvozuje pro sebe příznivé právní důsledky; jde o toho účastníka, který existenci těchto skutečností také tvrdí (rozhodnutí NS ČR sp. zn. 22 Cdo 2727/99). Na účastníkovi, který tvrdí, že určitá věc je ve společném jmění manželů, leží důkazní břemeno, že věc byla nabyta za trvání manželství; pokud se toto nabytí prokáže a druhý z manželů tvrdí skutečnosti, které i v takovém případě věc ze společného jmění vylučují, bude na něm důkazní břemeno ohledně těchto skutečností (rozhodnutí NS ČR sp. zn. 22 Cdo 2615/2004).
27. Žalobkyně unesla v řízení na ní ležící důkazní břemeno, když prokázala, že předmětné nemovitosti byly žalovaným nabyty za trvání manželství účastníků (na základě smlouvy uzavřené dne ██████████, v případě parc. č. ██████████ pak na základě směnné smlouvy ze dne ██████████). Žalovaný oproti tomu tvrdil, že přes skutečnost nabytí vlastnického práva k předmětným nemovitostem za trvání manželství tyto do SJM účastníků nepatří, když peníze na zaplacení úplaty za postoupení restitučního nároku získal darem od své matky.
28. K prokázání tohoto svého tvrzení navrhl žalovaný důkaz výslechem svědka ██████████ (zetě ██████████, kterým byl na žalovaného restituční nárok použitý k získání předmětných nemovitostí postoupen) a ██████████, své sestry.
29. Výpovědí svědka ██████████ má soud za prokázanou skutečnost, že jeho tchán – ██████████ po odsouhlasení rodinou prodal část svého restitučního nároku žalovanému; matka žalovaného byla bývalou spolužačkou ██████████. Svědek nebyl osobně přítomen žádnému jednání směřujícímu k postoupení restitučního nároku, informace mu byly zprostředkovány manželčinými rodiči. Za prokázanou výpovědí tohoto svědka naopak nelze mít skutečnost, kým byla zaplacená úplata za postoupení restitučního nároku; svědek v tomto směru nejprve uvedl, že tuto informaci nemá, není zároveň zřejmé, na základě čeho následně dovozoval, že transakce představovala dar k životnímu jubileu (zároveň však opět bez uvedení osoby, o jejíž dar by se mělo jednat).

30. Skutečnost, že v souvislosti s nabytím předmětných pozemků to byla matka žalovaného, kdo zaplatil částku 25 000 Kč, má soud za prokázanou na základě výpovědi svědkyně [REDACTED], sestry žalovaného. Uvedená částka dle výpovědi svědkyně představovala ve svém důsledku dar matky žalovanému k jeho kulatým narozeninám; svědkyně vyloučila, že by matka chtěla obdarovat oba manžele. Soud nemá důvod výpovědi svědkyně [REDACTED] nevěřit, a to přes jí přiznaný negativní vztah k žalobkyni a blízký příbuzenský vztah k žalovanému. Její výpověď koresponduje s výpovědí svědka [REDACTED], pokud jde o účast [REDACTED] na transakci a použití jeho restitučního podílu s cílem získat nemovitosti, byť v tomto směru svědkyně neznala podrobnosti. Věrohodná je svědkyně, i pokud jde o částku, která byla (zjednodušeně řečeno) za pozemky zaplacená – 25 000 Kč, když to byla právě svědkyně, kdo pro maminku peníze schraňoval v trezoru, v té souvislosti si vedla evidenci těchto peněz a zároveň peníze sama přepočítávala, když maminku za účelem jejich předání k [REDACTED] vezla; částka svědkyní uváděná zároveň odpovídá hodnotě restitučního podílu uvedené ve smlouvě o postoupení pohledávky. Věrohodnost svědkyně není snižována ani nepřesností její výpovědi, pokud se jedná o proces nabytí vlastnického práva k pozemkům (v tomto směru svědkyně nepřesně uváděla, že maminka kupovala restituční pozemek [REDACTED]). Tato nepřesnost dle názoru soudu svědčí o věrohodnosti svědkyně a absenci jejího ovlivňování; pokud by k takovému ovlivňování svědkyně před jejím výsledkem mělo dojít, jak bylo namítáno ze strany žalobkyně, lze předpokládat, že by výpověď svědkyně byla v tomto směru naopak přesnější. Svědkyně naopak vypověděla i některé žalovaným netvrzené podrobnosti (nepřítomnost [REDACTED] po jejich příjezdu s penězi na [REDACTED], návštěva známých v době čekání na návrat [REDACTED] domů, přesné okolnosti předání peněz). Svědkyně dále vypověděla, že rodiče se snažili své tři děti dělit spravedlivě, ona sama od nich dostala auto, sestra byt, o darech dětem zároveň věděly i děti ostatní, v rodině se to probíralo. Žalovaný kromě daru v souvislosti s koupí pozemků dostal pilu a příspěvek na traktor (shodně účastnická výpověď žalovaného) a na auto, dar související s nabytím předmětných pozemků tak nebyl nijak výjimečný.
31. Výpovědi žalobkyně výpověď svědkyně [REDACTED] zpochybněna nebyla. Žalobkyně jako účastnice řízení na jedné straně vypověděla, že žalovaný vždy hovořil o předmětných pozemcích jako o společných, zároveň však nevěděla, a to ani přibližně, kdy byly tyto nabyty, na důvod rozšíření uživatelského práva k pozemkům v okolí společné chalupy se neptala. V tomto směru pak její výpověď koresponduje s výpovědí žalovaného, který rovněž uvedl, že manželku o svém výlučném vlastnictví neinformoval, nijak jí nabytí pozemků ze svých výlučných prostředků nezduvodňoval, ona se ani neptala, jak se k pozemkům dostal, o takových věcech se spolu nebavili, nikdy se nedohadovali, kdo co vlastní (byť v tomto směru lze spatřovat rozpor výpovědi žalovaného s jeho tvrzením obsaženým v podání ze dne 29. 12. 2021, že žalobkyně o celé věci i původu peněz věděla; naopak při jednání soudu dne 11. 5. 2022 již žalovaný uváděl, že žalobkyni neřekl, že pozemky vlastní jen on, pro rozhodnutí ve věci však vědomost žalobkyně o způsobu nabytí předmětných nemovitostí není rozhodující, když tato podmínka pro nabytí majetku do BSM, resp. SJM nepředstavuje). Ve výpovědi žalobkyně lze zároveň spatřovat rozpor, když tato na jednu stranu uváděla, že o žádných penězích od maminky nic neví (v souladu se svým tvrzením, že s argumentací o finančním daru od matky v souvislosti s nabytím pozemků přišel žalovaný až po podání žaloby), zároveň ale vypověděla, že maminka žalovaného chtěla dát peníze ve prospěch rodiny. Pokud zároveň v této souvislosti žalobkyně uvedla, že pokud by maminka chtěla peníze věnovat jenom žalovanému, postupovala by stejně, jako v případě darování pozemků v minulosti, kdy ji k tomu přizvala, není tato úvaha žalobkyně dle názoru soudu relevantní, když z případného postupu v minulosti nelze dovozovat závěry pro budoucí chování zúčastněných; z uvedeného důvodu pak nebyl soudem proveden důkaz výsledkem svědka [REDACTED] navržený žalovaným k prokázání nepravdivosti tvrzení žalobkyně o její přítomnosti v souvislosti s převodem pozemků matkou na žalovaného, a to pro svou nadbytečnost.

32. Pokud žalobkyně namítala, že žalovaný se v minulosti choval tak, jako by byly pozemky společné, když se se žalobkyní o prodeji jednotlivých pozemků vždy radil (příčemž v případě posledního zamýšleného prodeje není pravdou, že důvodem pro nutnost konzultace prodeje s manželkou ze strany žalovaného by byla poznámka rozepře, když tato byla vyznačena až na základě podané žaloby, tedy po 6. 11. 2021) a výtěžky z prodejů zároveň používal na společné účely, uvádí soud následující. Žalovaný při svém výsledku skutečně vypověděl, že žalobkyně vždy o prodejkách věděla a souhlasila s nimi, s výjimkou prodeje posledního, týkajícího se parc. č. ■■■■■, žalobkyně sama však v rámci své výpovědi uvedla, že o prodeji manželům ■■■■■ (v r. ■■■■■) a ■■■■■ (v r. ■■■■■) nevěděla, dozvěděla se o nic až následně po uskutečnění těchto prodejů, čímž měla být narušena její důvěra v manžela. Přesto byla žaloba podána až v r. 2021, dle tvrzení žalobkyně v reakci na záměr žalovaného prodat další z předmětných pozemků. Časová prodleva mezi prodeji v r. ■■■■■ a ■■■■■ a podáním žaloby pak pro přesvědčení žalobkyně o společném vlastnictví k pozemkům nesvědčí. I když důvodem pro dotaz žalovaného na možnost posledního nerealizovaného prodeje nebyla poznámka rozepře, vyznačená až po podání žaloby, tedy později, je zřejmé, že pokud se otázka vlastnického práva k předmětným pozemkům již v rodině řešila, činil tak žalovaný zřejmě ve snaze vyhnout se dalším rozporům. Na režim vlastnického práva k pozemkům a postoj žalovaného k němu pak nelze bez dalšího usuzovat ze skutečnosti, jakým způsobem z jeho strany bylo nakládáno s penězi jednotlivými prodeji získanými (žalovaný nikterak nezpochybňoval, že tyto používal na společné účely); svědkyně ■■■■■ pak v této souvislosti vypověděla, že žalovaný žil v důsledku své dlouhodobé nepřítomnosti v průběhu dětství svých dcer s pocitem, že rodině něco dluží, žalovaný v tomto směru uvedl, že nikdy nedělal rozdíl, dokud s manželkou nezačali „válčit“, manželka nikdy o penězích nemusela přemýšlet (shodně svědkyně ■■■■■ vypověděla, že měla vždycky pocit, že on – žalovaný nemá s finančními prostředky žádný problém). Stejně tak prohlášení o vlastnictví obsažené v ohlášení nové stavby (č. l. 83) závěr o prokázání tvrzení žalovaného o daru od matky v souvislosti s nabytím předmětných pozemků neoslabuje; skutečnosti účastníky prohlášené v listině vyhotovené pro účely kolaudačního řízení nemohou mít na skutečný právní stav založený na existenci zákonem stanovených právních skutečnostech vliv.
33. Na základě výše uvedeného soud uzavřel, že to byla matka žalovaného, kdo zaplatil úplatu za restituční nárok, který byl na žalovaného postoupen ■■■■■ smlouvou o postoupení pohledávky ze dne ■■■■■.
34. Podle závěrů rozhodnutí NS ČR sp. zn. 33 Odo 872/2004 je-li uzavřena darovací smlouva ohledně peněžité částky, je podmínka odevzdání a převzetí věci při darování splněna, poukázal-li dárce finanční částku určenou na kupní cenu, kterou je obdarovaný povinen zaplatit třetí osobě (prodávajícímu), s vědomím a souhlasem obdarovaného přímo na účet prodávajícího. Žalovaný byl na základě smlouvy o postoupení pohledávky povinen zaplatit postupiteli ■■■■■ částku 24 650 Kč (byť to ve smlouvě o postoupení není vyjádřeno výslovně, obsahuje tato prohlášení o vzájemném vypořádání, přičemž svědek ■■■■■ zároveň vypověděl, že manželkou a dcerou ■■■■■ byl dán souhlas k prodeji části restitučního nároku). Jak bylo v řízení prokázáno, úplatu ve výši 25 000 Kč za něj postupiteli zaplatila matka žalovaného, čímž došlo ve smyslu závěrů shora uvedeného rozhodnutí z její strany k poskytnutí daru žalovanému; prostřednictvím takto žalovanému poskytnutého daru došlo k úhradě za postoupený restituční nárok. Tímto způsobem nabytý majetek – restituční nárok tak žalovaný nabyl do svého výlučného vlastnictví, když jej nabyl transformací za majetek nenáležící do BSM účastníků ve smyslu R 42/72, podle kterého věci získané výměnou za věc, která byla v osobním vlastnictví jednoho z manželů, jsou nadále v osobním vlastnictví tohoto manžela. Tímto způsobem nabytý restituční nárok (výlučně ve vlastnictví žalovaného) byl následně použit na zaplacení ceny pozemků dle smlouvy o převodu nemovitostí uzavřené žalovaným s ■■■■■ dne ■■■■■. Opět došlo

k transformaci výlučného majetku žalovaného, což vylučuje, aby nemovitosti nabyté žalovaným dle této smlouvy, byť za trvání manželství, se staly součástí BSM a následně došlo dle přechodných ustanovení k zák. č. 91/1998 Sb. k přeměně na SJM. Z uvedeného důvodu musela být žaloba o určení, že žalobou označené pozemky (s výjimkou parc. č. [REDAKCE]) náležejí do SJM účastníků zamítnuta.

35. Pozemek parc. č. [REDAKCE] v k. ú. [REDAKCE] byl žalovaným nabyt smlouvou směnnou ze dne [REDAKCE]. Režim nabytí vlastnického práva k němu je tak třeba posoudit dle § 143 odst. 1 písm. a) obč. zák. účinného do 31. 12. 2013, jak je již uvedeno výše. Předmětnou smlouvou žalovaný směnili pozemek parc. č. [REDAKCE], oddělený z parc. č. [REDAKCE] (nabytý spolu s ostatními pozemky na základě smlouvy ze dne [REDAKCE] do výlučného vlastnictví žalovaného). Žalovaný tak nabyt tento pozemek za majetek náležející do jeho výlučného vlastnictví, přičemž tato skutečnost ve smyslu § 143 odst. 1 písm. a) obč. zák. účinného do 31. 12. 2013 vylučuje vznik SJM i ve vztahu k tomuto pozemku. Proto byla žaloba zamítnuta, i pokud se žalobkyně domáhala určení, že v SJM účastníkem je parc. č. [REDAKCE] v k. ú. [REDAKCE].
36. Nebylo vyhověno návrhu žalobkyně na provedení důkazu svědeckým výsledkem dcer účastníků – [REDAKCE] a [REDAKCE]. Tyto důkazy měly být provedeny za účelem prokázání charakteru vztahů v rodině a obvyklého způsobu darování. Skutečnost, že vztahy mezi žalobkyní, potažmo dcerami účastníků, a původní rodinou žalovaného, konkrétně zejména jeho sestrou [REDAKCE], nebyly dobré, byla prokázána výpovědí této svědkyně, která sama svůj vztah k žalobkyni označila negativní, jako narušený popsala rovněž vztah k dceři účastníků [REDAKCE]. Uvedenou skutečnost tak nebylo třeba dále prokazovat. Rovněž provedení těchto důkazů ve vztahu k režimu darování v rodině bylo soudem posouzeno jako nadbytečné; z obecného režimu darování by nebylo možno činit závěry ohledně darování uskutečněného matkou žalovaného v r. [REDAKCE], přičemž ke skutečnostem týkajícím se právě tohoto, pro rozhodnutí soudu klíčového darování, předmětné tyto důkazy navržené nebyly.
37. Žalovaný byl v řízení zcela úspěšný, a má proto právo na plnou náhradu nákladů řízení dle § 142 odst. 1 o.s.ř. Náklady řízení na straně žalovaného představuje odměna za právní zastoupení 40 300 Kč (za celkem 13 úkonů právní služby dle § 11 odst. 1 písm. a), d), g) vyhl. č. 177/96 Sb. (AT) – převzetí a příprava, sepis vyjádření k žalobě, další porada s klientem dne 5. 5. 2022, účast u jednání soudu dne 11. 5. 2022, další porada s klientem dne 22. 9. 2022, účast u jednání soudu dne 26. 9. 2022 (2 úkony), další porada s klientem dne 18. 11. 2022, sepis vyjádření ze dne 23. 11. 2022, účast na jednání soudu dne 29. 11. 2022, další porada s klientem dne 20. 12. 2022, závěrečný návrh ze dne 9. 1. 2023, jednání s protistranou - e-mailová komunikace v průběhu měsíce února a dubna 2022) - po 3 100 Kč za 1 úkon dle § 9 odst. 3, § 7 bod 5 AT), náhrada hotových výdajů 3 900 Kč za 13 úkonů právní služby po 300 Kč dle § 13 odst. 3 AT, náhrada cestovného 587,60 Kč (za jízdy k jednáním soudu ve dnech 11. 5. 2022, 26. 9. 2022 a 29. 11. 2022 z [REDAKCE] do [REDAKCE] a zpět při ujetých 22 km na jednu zpáteční jízdu OA [REDAKCE] RZ: [REDAKCE], kombinované spotřebě dle TP 101 benzínu na 100 km, vyhláškové ceně do 13. 5. 2022 37,10 Kč/11 a od 14. 5. 2022 44,50 Kč/11 a základní náhradě 4,70 Kč/1 ujetý km – 185 Kč za jízdu dne 11. 5. 2022, 2x 201,30 Kč za jízdy 26. 9. 2022 a 29. 11. 2022), náhrada za ztrátu času stráveného jízdami k jednáním soudu 600 Kč za celkem 6 půlhodin po 100 Kč dle § 14 odst. 3 AT a 21% DPH 9 531,40 Kč. Celkem tak žalovanému byla přiznána na náhradě nákladů tohoto řízení částka 54 919 Kč.
38. Lhůta k plnění byla stanovena zákonná třídenní (§ 160 odst. 1 o.s.ř.), když v řízení nebyly zjištěny žádné skutečnosti, které by odůvodňovaly její prodloužení. Částku náhrady nákladů řízení je žalobkyně povinna plnit k rukám právního zástupce žalovaného (§ 149 odst. 1 o.s.ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích, odvolání se podává u Okresního soudu v Prachaticích.

Nebudou-li splněny povinnosti uložené tímto rozsudkem, lze se domáhat jejich splnění prostřednictvím soudního výkonu rozhodnutí či exekuce.

Prachatice 2. února 2023

JUDr. Simona Vojíková
samosoudkyně



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivety Jiříkové a soudců Mgr. Ing. Marty Lacinové a Mgr. Jana Jursíka ve věci

žalobkyně:

██████████, narozená ██████████
bytem ██████████
zastoupená advokátkou ██████████
sídlem ██████████

proti

žalovanému:

██████████, narozený ██████████
bytem ██████████
zastoupený advokátem ██████████
sídlem náměstí Svobody ██████████

o určení vlastnického práva k nemovitostem, odvolání žalobkyně proti rozsudku Okresního soudu v Prachaticích ze dne 2. 2. 2023, č. j. 9 C 211/2021-140,

takto:

I. Rozsudek soudu prvního stupně **se** ve výroku v odstavci I. **potvrzuje**.

- II. Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku v odstavci II. **mění** tak, že žalobkyně je povinna zaplatit žalovanému na nákladech řízení před soudem prvního stupně 46 691 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalovaného.
- III. Žalobkyně je povinna zaplatit žalovanému na náhradě nákladů odvolacího řízení 9 888,12 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalovaného.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem zamítl soud prvního stupně žalobu, kterou se žalobkyně domáhala určení, že nemovitosti – st. p. č. ■ a parc. č. ■, ■, ■, ■, ■, ■ a ■ v k. ú. ■ zapsané na LV č. ■ u Katastrálního úřadu ■, Katastrální pracoviště ■, jsou ve společném jmění manželů účastníků (výrok v odstavci I.). O nákladech řízení rozhodl tak, že žalobkyně je povinna zaplatit žalovanému na nákladech řízení před soudem prvního stupně částku 54 919 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalovaného. Žaloba byla odůvodněna tím, že tyto pozemky byly pořízeny v době trvání manželství, jsou tedy předmětem SJM účastníků, v katastru nemovitostí je ale jako jejich výlučný vlastník zapsán pouze žalovaný, který odmítá přes výzvy žalobkyně spolupráci na uvedení stavu zápisu v katastru nemovitostí do souladu se skutečným stavem. Žaloba byla podána s ohledem na bezprostřední záměr žalovaného některé pozemky zcizit či zatížit. O společném vlastnictví předmětných pozemků byla žalobkyně žalovaným vždy ujišťována, za společné je považoval i žalovaný, když příjmy z prodeje některých takto pořízených pozemků používal pro společné účely. S argumentací o finančním daru od matky v souvislosti s nabytím pozemků přichází podle žalobkyně žalovaný až po podání žaloby, podle žalobkyně je nepravdivá a účelová. Soud prvního stupně po provedeném dokazování zjistil, že manželství účastníků bylo uzavřeno dne ■ a dosud trvá. Žalovaný je zapsán v katastru nemovitostí jako vlastník všech žalobou označených nemovitostí, a to na základě smlouvy o převodu vlastnických práv k nemovitostem ze dne ■ a smlouvy směnné ze dne ■. Žalovaný byl vyzván ke zjednání nápravy stavu zápisu v katastru nemovitostí, případně doložení výlučného vlastnictví, vyjádřil nesouhlas s postupem manželky, která o stavu zápisu věděla, vlastnictví jí nebylo nikdy tajeno, výtěžky z prodejů byly užívány pro společné účely. Soud prvního stupně zjistil, že dne ■ byla mezi ■ jako postupitelem a žalovaným jako postupníkem uzavřena smlouva o postoupení pohledávky, na základě které byla na žalovaného postoupena část dosud nevykrytého zůstatku restitučního nároku postupitele vůči ■ ve výši 24 650 Kč. Dne ■ byla mezi ■ jako převodcem a žalovaným jako nabyvatelem uzavřena smlouva o převodu vlastnických práv k nemovitostem; k převodu došlo uplatněním restitučního nároku původně oprávněného Ing. ■ na žalovaného postoupeného co do částky 24 650 Kč. Předmětem převodu byly nemovitosti – parc. č. ■, ■, ■, ■, ■, ■, ■ a ■ v k. ú. ■. Z porovnání označení pozemků nabytých žalovaným na základě smlouvy o převodu vlastnických práv ze dne ■ a pozemků, ve vztahu k nimž se žalobkyně domáhala požadovaného určení, soud zjistil, že tyto v průběhu doby prošly změnami, některé parcely již neexistují. Po provedeném dokazování uzavřel, že všechny pozemky tak, jak byly specifikovány žalobou, jsou součástí pozemků, nabytých žalobcem na základě smlouvy o převodu vlastnických práv ze dne ■ (byť v současnosti jsou jinak rozčleněny do parcel a označeny parcelními čísly). Ve vztahu k pozemkům - st. p. č. ■ a parc. č. ■, ■, ■, ■, ■ a ■ v k. ú. ■ představuje nabyvací titul smlouva o převodu vlastnických práv k nemovitostem uzavřená dne ■ žalovaným s ■, parc. č. ■ v k. ú. ■ byla žalovaným (znovu) nabyta na základě směnné smlouvy ze dne ■, když, ačkoliv i tento pozemek byl původně nabyt žalovaným coby součástí původní parc. č. ■ smlouvou ze dne ■, tuto žalovaný v mezidobí prodal. Zároveň na nabytí vlastnického

práva k parc. č. [redacted] byla žalovaným použita parc. č. [redacted] oddělená z parc. č. [redacted] (kterou získal na základě smlouvy ze dne [redacted]). Soud zjistil, že v rámci ohlášení nové stavby k zápisu do katastru nemovitostí, stavby rodinného domu na st. p. č. [redacted] a parc. č. [redacted] a [redacted] účastníci prohlásili vlastnictví předmětného domu vč. pozemků, na kterých je postaven. Ohlášení je podepsáno oběma účastníky, podpisy uznali za své. Soud zjistil, že kupní smlouvou ze dne [redacted] žalobkyně a žalovaný jako kupující nabyli vlastnické právo mj. k bytové jednotce č. [redacted] vymezené v budově č. p. [redacted] v ulici [redacted] v [redacted]. Kupní smlouvou ze dne [redacted] převedli jako prodávající vlastnické právo mj. k bytové jednotce č. [redacted] v budově [redacted] č. p. [redacted], [redacted], [redacted] na parc. č. [redacted]. Mezi účastníky nebylo sporu o tom, že na pořízení bytu v [redacted] byly užity prostředky získané prodejem jednoho z pozemků nabytých na základě smlouvy ze dne [redacted]. S odkazem na ustanovení § 3028 odst. 2 o. z. učinil soud prvního stupně závěr, že s ohledem na datum uzavření smlouvy o převodu vlastnických práv ([redacted]), představující titul pro nabytí vlastnického práva k předmětným nemovitostem s výjimkou parc. č. [redacted], je třeba otázku, zda se nemovitosti staly původně součástí BSM účastníků, či je žalovaný nabyt do svého výlučného vlastnictví, posoudit podle zák. č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku ve znění účinném do [redacted]. Pokud jde o parc. č. [redacted] v k. ú. [redacted], je tuto otázku na místě posoudit podle občanského zákoníku ve znění účinném do [redacted] za situace, kdy ve vztahu k tomuto pozemku představuje nabývací titul směnná smlouva ze dne [redacted]. Soud prvního stupně poté, co posoudil rozložení důkazního břemene, učinil závěr o tom, že žalobkyně unesla v řízení na ní ležící důkazní břemeno. Prokázala, že předmětné nemovitosti byly žalovaným nabyty za trvání manželství účastníků. Žalovaný přes skutečnost nabytí vlastnického práva k předmětným nemovitostem za trvání manželství tvrdil, že tyto do SJM účastníků nepatří, když peníze na zaplacení úplaty za postoupení restitučního nároku získal darem od své matky. K prokázání tohoto svého tvrzení navrhl důkaz výsledkem svědka [redacted] (zetě [redacted], kterým byl na žalovaného restituční nárok použitý k získání předmětných nemovitostí postoupen) a [redacted], své sestry. Výpovědi svědka [redacted] měl soud za prokázané, že [redacted] prodal část svého restitučního nároku žalovanému, jehož matka byla žalovaného bývalou spolužačkou. Za prokázanou neměl z výpovědi tohoto svědka skutečnost, kým byla zaplacená úplata za postoupení restitučního nároku. Skutečnost, že v souvislosti s nabytím předmětných pozemků to byla matka žalovaného, kdo zaplatil částku 25 000 Kč, měl ale za prokázanou výpovědi svědkyně [redacted], sestry žalovaného. Uvedená částka podle výpovědi svědkyně představovala ve svém důsledku dar matky žalovanému k jeho kulatým narozeninám, svědkyně vyloučila, že by matka chtěla obdarovat oba manžele. Soud neměl důvod výpovědi této svědkyně nevěřit, a to přes jí přiznaný negativní vztah k žalobkyni a blízký příbuzenský vztah k žalovanému. Její výpověď koresponduje s výpovědi svědka [redacted], pokud jde o účast [redacted] na transakci a použití jeho restitučního podílu s cílem získat nemovitosti. Věrohodná je svědkyně, i pokud jde o částku, která byla (zjednodušeně řečeno) za pozemky zaplacená, 25 000 Kč, když to byla právě svědkyně, kdo pro maminku peníze schraňoval v trezoru, vedla evidenci těchto peněz a zároveň je sama přepočítávala, když maminku za účelem jejich předání vezla k [redacted]. Částka uváděná svědkyní odpovídá hodnotě restitučního podílu, věrohodnost svědkyně není snižována ani nepřesností její výpovědi, pokud se jedná o proces nabytí vlastnického práva k pozemkům. Tato nepřesnost dle názoru soudu svědčí o věrohodnosti svědkyně a absenci jejího ovlivňování; pokud by k takovému ovlivňování svědkyně před jejím výsledkem mělo dojít, jak bylo namítáno ze strany žalobkyně, lze předpokládat, že by výpověď svědkyně byla v tomto směru naopak přesnější. Svědkyně vypověděla i některé žalovaným netvrzené podrobnosti, vypověděla, že rodiče se snažili své tři děti dělit spravedlivě, ona sama od nich dostala auto, sestra byt, o darech dětem zároveň věděly i děti ostatní, v rodině se to probíralo. Soud učinil závěr o tom, že výpovědi žalobkyně výpověď svědkyně [redacted] zpochybněna nebyla. Žalobkyně na jedné straně vypověděla, že žalovaný vždy hovořil o předmětných pozemcích jako o společných, zároveň však nevěděla, a to ani přibližně, kdy byly tyto nabyty, na důvod rozšíření

užíváního práva k pozemkům v okolí společné chalupy se neptala. Její výpověď koresponduje s výpovědí žalovaného, který rovněž uvedl, že manželku o svém výlučném vlastnictví neinformoval, nijak jí nabytí pozemků ze svých výlučných prostředků nezduvodňoval, ona se ani neptala, jak se k pozemkům dostal, o takových věcech se spolu nebavili, nikdy se nedohadovali, kdo co vlastní, byť v tomto směru lze spatřovat rozpor výpovědi žalovaného s jeho tvrzením obsaženým v podání ze dne 29. 12. 2021, že žalobkyně o celé věci i původu peněz věděla. Ve výpovědi žalobkyně lze zároveň spatřovat rozpor, když tato na jednu stranu uváděla, že o žádných penězích od maminky nic neví, zároveň ale vypověděla, že maminka žalovaného chtěla dát peníze ve prospěch rodiny. Tvrzení žalobkyně, že pokud by maminka chtěla peníze věnovat jenom žalovanému, postupovala by stejně jako v případě darování pozemků v minulosti, kdy ji k tomu přizvala, není relevantní, z případného postupu v minulosti nelze dovozovat závěry pro budoucí chování zúčastněných. Z tohoto důvodu soud neprovedl důkaz výsledkem svědka Sluky navržený žalovaným k prokázání nepravdivosti tvrzení žalobkyně o její přítomnosti v souvislosti s převodem pozemků matkou na žalovaného, a to pro nadbytečnost. Pokud žalobkyně namítala, že žalovaný se v minulosti choval tak, jako by byly pozemky společné, když se se žalobkyní o prodeji jednotlivých pozemků vždy radil a výtěžky z prodejů používal na společné účely, pak soud učinil závěr o tom, že na režim vlastnického práva k pozemkům a postoj žalovaného k němu nelze bez dalšího usuzovat ze skutečnosti, jakým způsobem z jeho strany bylo nakládáno s penězi jednotlivými prodeji získanými, stejně tak prohlášení o vlastnictví obsažené v ohlášení nové stavby, závěr o prokázání tvrzení žalovaného o daru od matky neoslabuje. Skutečnosti účastníky prohlášené v listině vyhotovené pro účely kolaudačního řízení nemohou mít na skutečný právní stav založený na existenci zákonem stanovených právních skutečnostech vliv. Byla to tedy matka žalovaného, kdo zaplatil úplatu za restituční nárok, který byl na žalovaného postoupen smlouvou o postoupení pohledávky ze dne [redacted]. Žalovaný byl na základě smlouvy o postoupení pohledávky povinen zaplatit postupiteli [redacted] částku 24 650 Kč a v řízení bylo prokázáno, že úplatu ve výši 25 000 Kč za žalovaného zaplatila postupiteli jeho matka, čímž došlo z její strany k poskytnutí daru žalovanému. Prostřednictvím takto žalovanému poskytnutého daru došlo k úhradě za postoupený restituční nárok. Tímto způsobem nabyl žalovaný restituční nárok do svého výlučného vlastnictví, když jej nabytí transformací za majetek nenáležící do BSM účastníků. Tímto způsobem nabytý restituční nárok byl následně použit na zaplacení ceny pozemků dle smlouvy o převodu nemovitostí uzavřené žalovaným s [redacted] dne [redacted]. Opět došlo k transformaci výlučného majetku žalovaného, což vylučuje, aby nemovitosti nabyté žalovaným podle této smlouvy, byť za trvání manželství, se staly součástí BSM a následně došlo k přeměně na SJM. Pokud jde o pozemek parc. č. [redacted] v k. ú. [redacted], ten byl nabyt smlouvou směnnou ze dne [redacted] a režim jeho nabytí je třeba posoudit dle § 143 odst. 1 písm. a) obč. zák. účinného do 31. 12. 2013. Předmětnou smlouvou žalovaný směnili pozemek parc. č. [redacted], oddělený z parc. č. [redacted] (nabytý spolu s ostatními pozemky na základě smlouvy ze dne [redacted] do výlučného vlastnictví žalovaného). Žalovaný tak nabyt tento pozemek za majetek náležící do jeho výlučného vlastnictví, přičemž tato skutečnost vylučuje vznik SJM i ve vztahu k tomuto pozemku. S ohledem na shora uvedené byla tedy žaloba zamítnuta. Soud neprovedl důkaz svědeckými výpověďmi dcer účastníků – [redacted] a [redacted], které měly být provedeny za účelem prokázání charakteru vztahů v rodině a obvyklého způsobu darování. Skutečnost, že vztahy mezi žalobkyní, potažmo dcerami účastníků, a původní rodinou žalovaného, konkrétně zejména jeho sestrou [redacted], nebyly dobré, byla prokázána výpovědí této svědkyně, která sama svůj vztah k žalobkyni označila za negativní a jako narušený popsala rovněž vztah k dceři účastníků [redacted]. Uvedenou skutečnost tak nebylo třeba dále prokazovat. Rovněž provedení těchto důkazů ve vztahu k režimu darování v rodině bylo soudem posouzeno jako nadbytečné, z obecného režimu darování by nebylo možno činit závěry ohledně darování uskutečněného matkou žalovaného

v roce ■■■■■, přičemž ke skutečnostem, týkajícím se právě tohoto pro rozhodnutí soudu klíčového darování, předmětné důkazy navržený nebyly.

2. Proti tomuto rozsudku se žalobkyně odvolala s tím, že podle jejího názoru žalovaný neunesl důkazní břemeno ohledně svých tvrzení o skutečnostech vylučujících nabytí předmětných pozemků do SJM účastníků a navrhovala vyhovění žaloby. Žalovaný nepředložil žádný listinný důkaz prokazující uzavření darovací smlouvy mezi ním a jeho matkou a žádní příímí účastníci převodu pozemků nežijí, soud rozhodl pouze na základě svědeckých výpovědí dvou svědků navržených žalovaným, z části svědka ■■■■■ a sestry žalovaného ■■■■■. Z výpovědi svědka ■■■■■ byla prokázána pouze skutečnost, že jeho tchán prodal část svého restitučního nároku, svědek nebyl přítomen žádnému jednání jeho tchána se žalovaným či jeho matkou, nevěděl, kdo zaplatil úplatu za postoupení pohledávky, ani kdy tato transakce proběhla. Z jeho výpovědi bylo ale zjevné, že byl instruován, jak má vypovídat, když poté, co uvedl shora uvedené, zároveň vypověděl, že transakce začala v roce ■■■■■ a jestli to byl dar k životnímu jubileu nebo něco v tom smyslu. Uvedl, že se se žalovaným na ■■■■■ schází a jezdí tam 44 let. Tato výpověď by soudem měla být hodnocena jako zcela nevěrohodná, neboť přesto, že nebyl ničemu přítomen, tak se po 25 letech detailně rozvzpomněl na to, že se mělo jednat o dar žalovanému. Žalobkyně nemůže souhlasit s hodnocením výpovědi svědkyně ■■■■■, sestry žalovaného. Soud se nedostatečně vypořádal s rozporů ve výpovědích žalovaného, který se poprvé o daru od své matky na pořízení předmětných pozemků zmínil až ve svém vyjádření k žalobě z 28. 12. 2021. Svědkyně pak vypovídala zcela v intencích toho, co bylo stručně řečeno žalovaným, přičemž pouze šířeji rozvedla některá tvrzení ohledně finanční částky a průběhu předání peněz ■■■■■, která ale nelze nijak jinak ověřit. Přesto, že se jednalo o události 25 let staré, svědkyně tyto popisovala detailně a vyjadřovala se i k otázkám darování v rodině, uvedla, že se darování v rodině vždy probíralo, když zbývající sourozenci se museli k darování vyjádřit. Ve výpovědi žalovaného, ale žádné takové skutečnosti ohledně darování v rodině nebyly uvedené. Žalobkyně se pak ohledně darování v rodině vyjadřovala zcela opačně, což ale soud pominul. Soud nedostatečně hodnotil další skutečnosti a okolnosti výpovědi svědkyně, kdy sestra žalovaného podniká od roku ■■■■■ v realitách, má nepochybně právní zájem na tom, aby byl žalovaný v tomto sporu úspěšný, neboť z toho může následně profitovat. Svědkyně se pak společně se žalovaným dostavila k soudnímu jednání minimálně o hodinu a půl dříve, potvrdila, že navštívila kancelář právního zástupce, přestože uvedla, že to bylo jen z důvodu návštěvy toalety s tím, že zbylou dobu hodinu a čtvrt se žalovaným kouřili v průjezdu u kanceláře právního zástupce žalovaného. Tímto byla její výpověď jednoznačně znevěrohodněna. Svědkyně dále uvedla, že její matka se se žalovanou nestýkala, protože nebyl důvod, aby se stýkaly nějak citově, což je ale v rozporu jak s výpovědí žalobkyně, která uvedla, že s ní měla hezký vztah, tak i s výpovědí žalovaného, který potvrdil, že se žalobkyně s jeho matkou bavila o všem. Tyto skutečnosti byly opomenuty. Z výpovědi žalovaného vyplynulo, že předmětné pozemky měli pronajaté od pozemkového fondu. Z uvedeného vyplývá, že pozemky měli pronajaté jako manželé. Následně uvedl, že mamince řekl v roce ■■■■■, že pozemky od pozemkového fondu koupí, a že si na to půjčí peníze. Záměr žalovaného tedy byl pozemky koupit za prostředky, které si vypůjčí. Z uvedeného lze podle žalobkyně usuzovat, že žalovaný počítal s tím, že pozemky budou koupeny jako společné. Soud učinil závěr o existenci daru od matky žalovaného zejména na základě výpovědi znevěrohodněné svědkyně ■■■■■, ačkoliv i kdyby se skutečně udála jízda svědkyně s matkou za ■■■■■ s penězi na úhradu ceny za postoupení restitučního nároku, tak z toho nelze mít za prokázané, že se jednalo o dar žalovanému, protože se stejně tak mohlo jednat o půjčku žalovanému, jak žalovaný ohledně svého záměru uváděl ve své výpovědi. Zamítnutím návrhu na výslech dcer účastníků ■■■■■ a ■■■■■ došlo k tomu, že byl neúplně zjištěný skutkový stav věci, což následně přispělo k nesprávnému právnímu posouzení věci. Soud nesprávně hodnotil další důkazy v řízení provedené, a to Ohlášení nové stavby z ■■■■■ s ověřenými podpisy účastníků, ze kterého vyplynulo, že pozemky parc. č. ■■■■■ a ■■■■■ jsou společným vlastnictvím žalobkyně a žalovaného. Tento listinný důkaz jednoznačně

prokázal, že žalovaný považoval pozemky za společné. Stejně tak z výpovědi žalovaného vyplynulo, že se po celou dobu choval tak, že žalobkyně nemohla mít pochyb o tom, že pozemky jsou společné, neboť jak i sám tvrdil prostředky i z převodu těchto pozemků používal pro společné účely. Skutečnost, že považoval pozemky za společné, vyplynula i z dalšího chování žalovaného, kdy žádal žalobkyni o souhlas s prodejem pozemků na podzim ■■■■, když žalovaný uváděl, že se žalobkyně na tyto skutečnosti dotazoval z důvodu plomby na listu vlastnickém, ale toto bylo žalobkyní a výpovědí samotného žalovaného vyvráceno, neboť se jí žalovaný prokazatelně dotazoval na možnost prodeje pozemku dříve, než byla podána žaloba a tedy i dříve, než byla zapsána plomba na listu vlastnictví. Soud uzavřel, že žalovaný tak činil z toho důvodu, že se věc v rodině již řešila a snažil se tak vyhnout dalším rozporům. Toto ale z provedeného dokazování nevyplývá. Soud pak uzavřel, že žalobkyně po prodeji pozemků v roce ■■■■ a ■■■■ nic nečinila a žalobu podala až v roce ■■■■, což dle názoru soudu nesvědčí pro přesvědčení žalobkyně o existenci SJM u předmětných pozemků. Tento závěr soudu neodpovídá provedenému dokazování, neboť žalobkyně uvedla, že žalovanému zpočátku plně důvěřovala, ale pak zjistila, že některé pozemky prodává bez jejího souhlasu, takže začala mít pochybnosti. Žalovaný se s ní o prodeji neradil, což sám pak v řízení potvrdil, když na počátku ve svých vyjádřeních uváděl opak. K převodům pozemků docházelo v době, kdy žalobkyně již se žalovaným dlouhou dobu nežila ve společné domácnosti, prakticky od roku ■■■■ na ■■■■ již ani nedojížděla a stýkala se s ním sporadicky. Žalovaný prakticky hospodařil na ■■■■ sám a jak vyplynulo z jeho výpovědi s nikým se o ničem neradil a nikoho o ničem neinformoval, protože to nepovažoval za nutné. Z uvedeného, ale nelze učinit závěr, že by žalobkyně měla pochybnosti o existenci SJM u předmětných pozemků. Pochybnosti žalobkyně spočívaly v tom, že neměla přehled o toku financí ze strany žalovaného, jak jsou tyto vynakládány, ale nikoliv v tom, že by předmětné pozemky nebyly jejich společným vlastnictvím. Bez informace od žalovaného či jeho matky o tom, že došlo k darování, nemohlo žalobkyni jako právního laika napadnout, že by předmětné pozemky nebyly společné, když k transakcím ohledně nich docházelo v době trvání manželství. Jakmile pak žalobkyně zjistila z výpisu listu vlastnického, že na listu vlastnictví nefiguruje, tak situaci začala se žalovaným řešit. Rozhodnutí soudu je podle žalobkyně nepředvídatelné, a to s ohledem na to, že se soud v závěru jednání 26. 9. 2022 vyjádřil tak, že žalovaný dosud soud nepřesvědčil o tom, že by předmětné pozemky byly skutečně získané za prostředky, které získal darem od své matky, přičemž v tu dobu již proběhly jak výslechy účastníků, tak výslech svědka ■■■■. Žalobkyně dále poukazovala na nesprávné rozhodnutí o nákladech řízení, kdy odměna by měla být stanovena částkou 2 500 Kč podle § 9 odst. 3 advokátního tarifu a nikoliv 3 100 Kč. Poukazuje na počet porad právního zástupce žalovaného se žalovaným, který považuje za nadhodnocený a rovněž tak nesprávné vyhodnocení ztráty času podle advokátního tarifu.

3. Žalovaný nepovažoval odvolání žalobkyně za důvodné, soud prvního stupně učinil z provedených důkazů, které správně jednotlivě i v souhrnu hodnotil, odpovídající skutková zjištění a své skutkové závěry náležitě právně podřadil. Odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně je velmi podrobným, kde se soud precizně, přehledně a logicky zabývá vším podstatným, co vyšlo v daném řízení najevo. Důkazní břemeno, že označené nemovitosti nenáleží do společného jmění manželů, bylo na žalovaném, kdy s ohledem na dobu, kdy došlo ke klíčovým událostem (zaplacení příslušných peněz matkou žalovaného za restituční nárok, který byl na žalovaného postoupen ■■■■), došlo ke značnému zúžení okruhu osob, které by se jinak mohly ve prospěch žalovaného k tehdejšímu událostem vyjádřit. V daném směru zůstala pouze svědkyně ■■■■, která se však velmi podrobně k celé záležitosti vyjádřila a vypovídala i o detailech žalovanému do té doby možná že neznámých, či o kterých se ani on v řízení nezmiňoval. Tato výpověď je podporována i výpovědí svědka ■■■■. Rozhodně není na místě uvažovat o její nevěrohodnosti a konstruovat k tomuto důvodu proto, že svědkyně je sestrou žalovaného a před jednáním soudu použila toaletu u zástupce žalovaného, který má pobočku vedle budovy soudu v ■■■■. Provedenému dokazování odpovídající skutková zjištění

a závěry učinil soud i z výpovědí samotných účastníků, v tomto směru odvolatelem namítaná vadnost skutkových závěrů nepůsobí logicky a vyznívá snahou o překrucování faktů. Soud prvního stupně správně zamítl provedení některých navrhovaných důkazů pro nadbytečnost, kdy se jednalo o důkazní návrhy na obou stranách, které však nebyly schopné pro rozhodnutí soudu přinést nic k tomu, o co se v dané právní věci jednalo, resp. k darování peněz žalovanému jeho matkou. Pokud jde o náklady řízení, lze se ztotožnit s námitkou žalobkyně ohledně výše odměny za 1 úkon právní služby, která by výší odpovídala § 9 odst. 4 advokátního tarifu, lze ji však podřadit pod tarifní hodnotu ve smyslu § 9 odst. 3 zákona. V ostatním byla náhrada nákladů správně stanovena a rozsah právní pomoci plně odpovídá charakteru a okolnostem dané právní věci, tedy předmětu řízení, složitosti věci, počtu jednání soudu ve věci, věku žalovaného, jeho zájmu na výsledku sporu a podobně, který je v jeho případě existenční otázkou, aby mohl po zbytek svého života žít na [REDAKCE] a byl schopen hradit i náklady s tím spojené, které dosud hradil z občasného prodeje pozemků získaných v roce [REDAKCE] od [REDAKCE]. Správně byla přiznána i náhrada za čas zástupce strávený cestou na jednání soudu a zpět do sídla jeho kanceláře. Navrhoval, aby rozsudek soudu prvního stupně byl potvrzen.

4. Krajský soud v Českých Budějovicích jako soud odvolací shledal, že odvolání žalobkyně má náležitosti uvedené v ustanovení § 205 odst. 1 o. s. ř. Přestože v odvolání žalobkyně je uveden odvolací důvod podle ustanovení § 205 odst. 2 písm. b), d), e), f) a g) o. s. ř., podle obsahu nutno učinit závěr o tom, že žalobkyně se dovolává odvolacího důvodu uvedeného v ustanovení § 205 odst. 2 písm. e) a g) o. s. ř. Po zjištění, že odvolání bylo podáno včas, osobou k tomu oprávněnou a je přípustné, přezkoumal odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně podle § 212a § 212a o. s. ř., shora uvedené odvolací důvody neshledal a neshledal ani existenci jiných odvolacích důvodů.
5. Ke zjištění skutkového stavu věci, na jehož základě soud rozhoduje o věci samé (§ 153 odst. 1 o. s. ř.) slouží dokazování, které soud v občanském soudním řízení provádí zásadně při jednání (§ 122 odst. 1 o. s. ř.). Zákon neurčuje, jakými důkazními prostředky má účastník splnit svoji důkazní povinnost (§ 120 o. s. ř.) navrhovat důkazy k prokázání svých tvrzení. Podle ustanovení § 125 o. s. ř. za důkaz mohou sloužit všechny prostředky, jimiž lze zjistit stav věci, zejména výslech svědků, znalecký posudek, zprávy a vyjádření orgánů, fyzických a právnických osob, notářské nebo exekutorské zápisy a jiné listiny, ohledání a výslech účastníků. Pokud není způsob provedení důkazu předepsán, určí jej soud. Soud není vázán důkazními návrhy účastníků v tom směru, že by byl povinen provést všechny navržené důkazy, je oprávněn posoudit důkazní návrhy účastníků a podle své úvahy rozhodnout, které z navržených důkazů budou provedeny (§ 120 odst. 1 věta druhá o. s. ř. Soud neprovede důkazy, které jsou nerozhodné a nemohou směřovat ke zjištění skutkového stavu věci, neprovede ani důkazy, které jsou zjevně nabízeny proto, aby byl prodloužen spor, ani důkazy opatřené v rozporu s právními předpisy. Skutkové zjištění neodpovídá provedeným důkazům, jestliže výsledek hodnocení důkazů soudem není v souladu s ustanovením § 132 o. s. ř., a to vzhledem k tomu, že soud prvního stupně buď vzal v úvahu skutečnosti, které z provedených důkazů nebo přednesu účastníků vplynuly, ani jinak nevyšly za řízení najevo, anebo pominul rozhodné skutečnosti, které byly provedenými důkazy prokázány nebo vyšly za řízení najevo. Nesprávná jsou i taková skutková zjištění, která soud prvního stupně založil na vadném hodnocení důkazů. Typově jde o situace, kdy je logický rozpor v hodnocení důkazů, popřípadě poznatků, které vplynuly z přednesu účastníků nebo které vyšly najevo jinak z hlediska závažnosti (důležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuelně věrohodnosti, anebo kdy výsledek hodnocení důkazů neodpovídá tomu, co mělo být zjištěno způsobem vyplývajícím z ustanovení § 133 až 135 o. s. ř. O mylnou aplikaci právních předpisů se jedná, jestliže soud použil jiný první předpis, než který měl správně použít, nebo aplikoval správný právní předpis, ale nesprávně jej vyložil. Nesprávné právní posouzení věci soudem prvního stupně se může promítnout i do nesprávnosti skutkových zjištění, neboť jednak právní názor soudu předurčuje okruh skutečností, které jsou předmětem skutkových zjištění, jednak na jeho základě soud

zjištěným skutečností přisuzuje určitý význam. Odvolací soud k odvolání žalobkyně přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně a pochybení při zjišťování skutkového stavu a při právním posouzení věci neshledal. Soud prvního stupně hodnotil důkazy podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti, pečlivě přihlížel ke všemu, co vyšlo za řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci. Při provádění důkazů výsledkem svědků (§ 126 o. s. ř.) se projevuje zásada přímosti (bezprostřednosti), při hodnocení těchto důkazů spolupůsobí vedle věcného obsahu výpovědí i další skutečnosti, které ač nejsou bez vlivu na posouzení věrohodnosti výpovědi, nemohou být vyjádřeny v protokolu o jednání. Při důkazu výpovědi svědka soud vyhodnocuje věrohodnost výpovědi nejen z toho, jaký má svědek vztah k účastníkům řízení a k projednávané věci, ale i s přihlédnutím k tomu, jaká je jeho rozumová a duševní úroveň, ke způsobu reprodukce skutečností, o nichž vypovídá a k chování při výslechu (přesvědčivost, jistota, plynulost výpovědi, ochota odpovídat na otázky apod.). Zjistí-li soud okolnosti, které mohou ovlivnit svědkovu věrohodnost (např. má příbuzenský poměr k účastníkům), neznamená to nezpůsobilost svědčit; tyto okolnosti vezme soud v úvahu při hodnocení svědkovy výpovědi. Soud prvního stupně se otázkou věrohodnosti svědkyně [redacted] řádně zabýval, přihlédl k tomu, že je sestrou žalovaného i k tomu, že vztah k žalobkyni ona sama označila za negativní. Při vyhodnocení věrohodnosti svědkyně přihlédl i k nepřesnostem ve výpovědi, pokud se jedná o proces nabytí vlastnického práva k pozemkům a závěr, že tato nepřesnost svědčí spíše o věrohodnosti svědkyně a absenci jejího ovlivňování, je správný. Odvolací soud se ztotožňuje s hodnocením důkazů provedeným soudem prvního stupně, zjištěný skutkový stav považuje za správný a správné je i právní posouzení věci. Správný je závěr soudu prvního stupně o tom, že to byla matka žalovaného, která zaplatila úplatu za restituční nárok, který byl na žalovaného postoupen [redacted] smlouvou o postoupení pohledávky ze dne [redacted], tato skutečnost byla prokázána výpovědí sestry žalovaného [redacted] a v části týkající se prodeje restitučního nároku žalovanému [redacted] zetěm [redacted]. Otázka věrohodnosti svědkyně [redacted] byla soudem prvního stupně řádně posouzena, odvolací soud závěry o věrohodnosti této svědkyně sdílí, stejně jako i to, že věrohodnost svědkyně [redacted] nebyla zpochybněna výpovědí žalobkyně. Soud prvního stupně se řádně zabýval i rozpory ve výpovědi samotné žalobkyně, která uváděla, že o žádných penězích od matky žalovaného nic neví, zároveň však, že matka žalovaného chtěla dát peníze ve prospěch rodiny. Z výpovědi této svědkyně vyplynulo i zjištění ohledně darování v rodině žalovaného, úvaha žalobkyně o tom, jak by matka žalovaného postupovala, pokud by měla v úmyslu darovat pouze žalovanému, je spekulativní. Soud učinil správný závěr o tom, že z postupu v minulosti nelze dovozovat závěry pro budoucí chování zúčastněných. Spekulativní je i úvaha žalobkyně o možném profitu svědkyně [redacted] na výsledku sporu s ohledem na skutečnost, že podniká v realitách. Námitka žalobkyně o tom, že předání peněz [redacted] mohlo být půjčkou žalovanému za situace, kdy on projevil záměr si prostředky vypůjčit, je bezvýznamná za situace, kdy z výpovědi svědkyně [redacted] bylo prokázáno, že se jednalo o dar matky žalovaného žalovanému. Správný je i závěr soudu prvního stupně o tom, že na režim vlastnického práva k pozemkům nelze usuzovat ze skutečnosti, jakým způsobem bylo ze strany žalovaného nakládáno s penězi za prodej pozemků nabytých smlouvou uzavřenou s [redacted] dne [redacted] ani z prohlášení o vlastnictví obsaženém v ohlášení nové stavby. Správný je závěr soudu prvního stupně i o tom, že časová prodleva mezi prodejem pozemků v roce [redacted] a [redacted] a podáním této žaloby o společném vlastnictví nesvědčí za situace, kdy sama žalobkyně uvedla, že o prodeji se dozvěděla po uskutečnění těchto prodejů a tím měla být narušena její důvěra v manžela. I když žalobkyně uváděla, že se s ní žalovaný o prodeji neradil, tato skutečnost jí byla známa za situace, kdy na pořízení bytu v [redacted] byly použity prostředky získané prodejem jednoho z pozemků nabytých na základě smlouvy ze dne [redacted]. Soud prvního stupně postupoval správně, když výslech svědkyně [redacted] a [redacted], dcer účastníků, shledal nadbytečným, neboť zjištění o nedobrych vztazích mezi svědkyní [redacted] a žalobkyní a narušeném vztahu

k dceři ██████, bylo učiněno z výpovědi svědkyně ██████, nebylo v tomto směru třeba dokazování doplňovat a jak bylo již shora uvedeno, z režimu darování v rodině by nebylo možno učinit spolehlivý závěr o darování matkou žalovaného v roce ██████.

6. Nedůvodná je i námitka žalobkyně o tom, že rozhodnutí soudu prvního stupně bylo nepředvídatelné s ohledem na to, že soud se v závěru jednání dne 26. 9. 2022 vyjádřil tak, že žalovaný dosud soud nepřesvědčil o tom, že by předmětné pozemky byly skutečně získány za prostředky, které získal darem od své matky, kdy v tu dobu již proběhly výslechy účastníků a výslech svědka ██████. Při jednání konaném až dne 29. 11. 2022 byl proveden důkaz navržený žalovaným, výpověď svědkyně ██████, sestry žalovaného, ze které bylo možno učinit správné zjištění, že to byla matka žalovaného, kdo zaplatil úplatu za restituční nárok, který byl na žalovaného postoupen ██████ smlouvou o postoupení pohledávky ze dne ██████, čímž došlo z její strany k poskytnutí daru žalovanému a prostřednictvím takto poskytnutého daru došlo k úhradě za postoupený restituční nárok, který nabyt do svého výlučného vlastnictví žalovaný, následně byl použit na zaplacení ceny pozemků podle smlouvy o převodu nemovitostí uzavřené žalovaným s ██████ dne ██████ a tím došlo k transformaci výlučného majetku žalovaného. Soud prvního stupně učinil správný závěr o tom, že tato skutečnost vylučuje, aby nemovitosti nabyté žalovaným podle shora uvedené smlouvy, byť za trvání manželství, se staly součástí BSM a následně přeměněny na SJM. Správný je i jeho závěr týkající se pozemku parc. č. ██████ v k. ú. ██████, který byl nabyt smlouvou směnnou ze dne ██████, kdy žalovaný směnili pozemek parc. č. ██████, oddělený z parc. č. ██████, nabytý spolu s ostatními pozemky na základě smlouvy ze dne ██████ do výlučného vlastnictví, nabytý tedy tento pozemek za majetek náležející do jeho výlučného vlastnictví a tato skutečnost vylučuje ve smyslu ustanovení § 143 odst. 1 písm. a) obč. zák. účinného do 31. 12. 2013 vznik SJM ve vztahu k tomuto pozemku.
7. Soud prvního stupně tedy postupoval správně, když žalobu zamítl a odvolací soud toto rozhodnutí postupem podle ustanovení § 219 o. s. ř. potvrdil.
8. Odvolací soud změnil pouze výrok o nákladech řízení před soudem prvního stupně, kdy namísto 13 úkonů právní služby přiznal odměnu za 11 úkonů právní služby, když další porada s klientem dne 5. 5. 2022 a 20. 12. 2022 není odvolacím soudem považována za účelně vynaloženou. Soud prvního stupně však postupoval správně, když odměnu za jeden úkon právní služby stanovil v souladu s ustanovením § 9 odst. 4 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb. a § 7 bod 5 částkou 3 100 Kč, neboť předmětem sporu bylo určení vlastnického práva k nemovité věci. Za 11 úkonů právní služby soudem prvního stupně vyjmenovaných (vyjma porad konaných dne 5. 5. 2022 a 20. 12. 2022) byla přiznána odměna celkem ve výši 34 100 Kč, k té dále náleží i 11 náhrad hotových výdajů po 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, tedy částka 3 300 Kč, dále cestovné správně stanovené soudem prvního stupně ve výši 587,60 Kč z ██████ do ██████ a zpět a dále ztráta času stráveného jízdami k jednání soudu ve výši 600 Kč, podle § 14 odst. 3 advokátního tarifu, podle kterého není-li dohodnuto jinak, náhrada podle odstavce 1 činí 100 Kč za každou i jen započatou půlhodinu. Ke všem jednáním okresního soudu tak náleží náhrada za promeškaný čas celkem ve výši 600 Kč za situace, kdy délka jízdy z ██████ do ██████ podle internetového portálu www.mapy.cz trvá 28 až 35 minut. Ke každému jednání tak náleží náhrada ve výši 200 Kč, ke třem jednáním 600 Kč. Spolu s 21 % DPH ve 8 103,39 Kč tak náklady před soudem prvního stupně činí 46 691 Kč.
9. Výrok o nákladech odvolacího řízení je odůvodněn ustanovením § 224 odst. 1 o. s. ř. za použití ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř. za situace, kdy žalobkyně neměla v odvolacím řízení úspěch a je tedy povinna zaplatit žalovanému náhradu nákladů odvolacího řízení v celkové výši 9 888,12 Kč za situace, kdy právní zástupce učinil 2 úkony právní služby po 3 100 Kč (vyjádření k odvolání a účast u jednání odvolacího soudu dne 18. 5. 2023), ke kterým dále náleží i 2 režijní paušály po 300 Kč, tedy 600 Kč, dále jízdné z ██████ do ██████ a zpět

k jednání odvolacího soudu při ujetí 100 km, spotřebě 10 litrů na 100 km, ceně benzínu 45,20 Kč za 1 litr a náhradě 5,20 Kč za 1 km podle vyhlášky č. 467/2022 Sb., tedy částka 972 Kč a náhrada za ztrátu času cestou na jednání odvolacího soudu a zpět za 4 započaté půlhodiny po 100 Kč, tedy částka 400 Kč. S připočtením 21 % DPH ve výši 1 716,12 Kč tak náklady odvolacího řízení dosahují částky 9 888,12 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je přípustné dovolání za podmínek uvedených v ustanovení § 237 o. s. ř. Dovolání lze podat do 2 měsíců od doručení písemného vyhotovení rozsudku k Nejvyššímu soudu ČR v Brně prostřednictvím Okresního soudu v Prachaticích. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud.

Tento rozsudek lze k návrhu vykonat, pokud by povinnosti, v něm stanovené nebyly včas a řádně splněny.

České Budějovice 18. května 2023

JUDr. Iveta Jiříková
předsedkyně senátu

Odůvodnění:

1. Žalobkyně b) se žalobou ze dne 28. 12. 2021 domáhala vydání soudního rozhodnutí, kterým by bylo určeno, že je vlastníkem žalobou označených nemovitostí v k.ú. [redacted], s výjimkou st.p.č. [redacted], jejíž součástí je stavba č.p. [redacted] v k.ú. [redacted], ve vztahu ke které se určení vlastnictví domáhala spolu s původním žalobcem a) [redacted], nar. [redacted]. Tento dne [redacted] zemřel a usnesením ze dne 18. 10. 2022, č.j. 9C 244/021 – 133, bylo rozhodnuto o tom, že na jeho místě bude v řízení pokračováno s jeho dědicem [redacted], nar. [redacted]. Jako vlastník všech nemovitostí je v katastru nemovitostí zapsána žalovaná, dcera žalobkyně b) a sestra žalobce a), a to na základě darovací smlouvy ze dne [redacted]. V důsledku následného nemravného chování žalované jako obdarované vůči dárčům (žalobkyně b) a původní žalobce [redacted] – rodiče žalované) přistoupili dárce dne [redacted] k odstoupení od této smlouvy, kterým žalovanou zároveň ve smyslu § 2072 odst. 1 o.z. vyzvali k vydání předmětu daru, čímž mělo dojít k obnovení jejich vlastnického práva.
2. Žalovaná se k žalobě vyjádřila podáním ze dne 16. 5. 2022 (č.l. 105 – 107), kterým navrhla, aby žaloba byla v plném rozsahu zamítnuta. Žalovaná zpochybnila, že se odstoupení od darovací smlouvy ze dne [redacted] dostalo do její sféry, zároveň namítala, že se nedopustila takového jednání, které by právo na odstoupení od smlouvy zakládalo. Nemovitosti byly žalované darovány, protože tato jako jediné jejich dítě s rodiči udržovala kontakt a pomáhala jim, v době jejich hospitalizace v r. [redacted] se starala o celé hospodářství a denně rodiče navštěvovala v nemocnici, péči o ně zajišťovala i následně. Uzavření darovací smlouvy bylo iniciováno dárce. Zásadní rozpory mezi žalovanou a jejími rodiči, zejm. žalobkyní b) nastaly v souvislosti s rozvodem žalované, se kterým žalobkyně b) nesouhlasila. Neshody vyvrcholily odstěhováním žalované. Pokud se žalovaná dopustila nevládného chování vůči žalobkyni b), bylo to v důsledku jejich neustálých ataků. Pokud žalovaná některé nemovitosti prodala, činila tak za účelem zajištění prostředků pro nový začátek, rovněž stav domu č.p. [redacted], který je součástí st.p.č. [redacted], vyžaduje rekonstrukci. Žalovaná se snažila o usmíření s rodiči v listopadu [redacted] a únoru [redacted], což žalobkyně b) odmítla, původní žalobce a) [redacted] pak přes svou vůli urovnat rodinné vztahy nechtěl odporovat manželce.
3. Po provedeném dokazování byl zjištěn tento skutkový stav.
4. Žalovaná je zapsána v katastru nemovitostí jako vlastníka nemovitostí označených žalobou, a to na základě darovací smlouvy uzavřené formou notářského zápisu ze dne [redacted] mezi ní, jako obdarovanou, a žalobkyní b) a [redacted], jako darujícími (výpis z KN č.l. 10 - 11, darovací smlouva č.l. 7 – 9).
5. Dopisem ze dne [redacted] (č.l. 13), odeslaným žalované na adresu jejího trvalého pobytu dne [redacted] (č.l. 14) žalobkyně b) a [redacted] odstoupili od darovací smlouvy ze dne [redacted] pro nevděk žalované; v něm žalované vytýkají, že poté, co ukončila své soužití s manželem a přišla do domu č.p. [redacted] v [redacted], jako součástí předmětu daru, začala dárce osočovat, chovala se k nim velmi vulgárně v souvislosti se zjištěním, že [redacted] pozval bývalého muže na sekání dříví, přičemž [redacted] řekla, že jí vyrval srdce, ona si na svých pozemcích může dělat, co chce, a že dárce šlapou po jejím pozemku, žalobkyni b) řekla na začátku července, že se těší, až umře, a na začátku září řekla žalobkyni b), že babička porodila nestvůru. Žalovaná dárce osočovala v průběhu celého léta [redacted] a úplně o ně ztratila zájem jako o své rodiče. Dárce žalovanou vyzvali k vydání předmětu daru ve smyslu § 2072 odst. 1 o.z. a poskytnutí součinnosti, tj. podpisu souhlasného prohlášení dle § 66 odst. 1 a 2 vyhl. č. 357/2013 Sb. Zásilka odstoupení od smlouvy obsahující byla žalované doručena dne 5. 11. 2021 (sledování zásilky č.l. 96).
6. V řízení byl uplatněn nárok na určení vlastnického práva k žalobou označeným nemovitostem z důvodu jeho obnovení po odstoupení od darovací smlouvy ze strany dárce, a to vlastnického

práva žalobkyně b) s výjimkou st.p.č. ■■■■, jejíž součástí je stavba č.p. ■■■■, ve vztahu ke kterému byl uplatněn nárok na určení vlastnického práva nejprve dárce – žalobkyně b) a ■■■■, následně pak žalobkyně b) a ■■■■

7. Předpoklad úspěšnosti žaloby na určení, zda tu právní vztah nebo právo je či není, spočívá po procesní stránce v tom, že účastníci mají věcnou legitimaci a že na požadovaném určení je naléhavý právní zájem. Zároveň platí, že věcná legitimace a naléhavý právní zájem nejsou totožnými pojmy a z existence jednoho nelze bez dalšího dovozovat existenci druhého. Naléhavý právní zájem žalobce je však podmíněn jeho aktivní věcnou legitimací (rozhodnutí NS ČR sp. zn. 28 Cdo 3889/2008). Věcnou legitimaci v řízení o určení, zda tu právní vztah nebo právo je či není, má ten, kdo je účasten právního vztahu nebo práva, o něž v řízení jde, nebo jehož právní sféry se sporný právní vztah nebo sporné právo týká. Naléhavý právní zájem na požadovaném určení vyjadřuje způsob právní ochrany, které se má dostat soudním rozhodnutím tomu, kdo má v řízení o určovací žalobě aktivní věcnou legitimaci, a to vůči tomu, kdo je k požadovanému určení pasivně věcně legitimován (Drápal, L., Bureš, J. a kol. Občanský soudní řád I. § 1 až 200za. Komentář. 1 vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, 527 s.).
8. Věcná legitimace byla dána jak v případě, kdy se žalobkyně domáhala určení svého výlučného vlastnického práva, tak ve vztahu k určení (spolu)vlastnictví žalobce a) a žalobkyně b), když řízení se vždy účastnily jak osoby tvrdící své vlastnické právo, tak osoba (dle tvrzení v žalobě v rozporu se skutečným stavem) zapsaná jako vlastník v katastru nemovitostí.
9. Naléhavý právní zájem na určení, zda tu právní vztah nebo právo je či není, je dán zejména tam, kde by bez tohoto určení bylo ohroženo právo žalobce nebo kde by se bez tohoto určení jeho právní postavení stalo nejistým. Pokud se žalobkyně b) domáhala určení svého vlastnického práva s tvrzením, že zápis v katastru nemovitostí po odstoupení od darovací smlouvy neodpovídá skutečnosti, neboť je zde jako vlastník místo ní zapsána nesprávná osoba, byl naléhavý právní zájem na požadovaném určení shledán, když v případě vyhovění žalobě by soudní rozhodnutí tvořilo podklad pro změnu tvrzeného nesprávného zápisu.
10. Podle § 2072 odst. 1 o.z. ublížil-li obdarovaný dárce úmyslně nebo z hrubé nedbalosti tak, že zjevně porušil dobré mravy, může dárce, neprominul-li to obdarovanému, od darovací smlouvy pro jeho nevděk odstoupit. Byl-li dar již odevzdán, má dárce právo požadovat vydání celého daru, a není-li to možné, zaplacení jeho obvyklé ceny.
11. Nevděkem se dle shora citovaného zákonného ustanovení rozumí chování obdarovaného, kterým ublíží dárce úmyslně nebo z hrubé nedbalosti při současném zjevném porušení dobrých mravů. Postup dle § 2072 odst. 1 o.z. tak neodůvodňuje jakékoli nevhodné chování obdarovaného, ale pouze takové, které s ohledem na všechny okolnosti případu lze kvalifikovat jako zjevné porušení dobrých mravů; *obvykle tak půjde o porušení značné intenzity nebo o porušování dlouhodobé, a to at' už fyzickým násilím, hrubými urážkami, neposkytnutím potřebné pomoci apod.* (rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 33 Cdo 1302/2007). Nikoli každé chování jsoucí v rozporu s pravidly slušného chování, ale pouze kvalifikované (zjevné) porušení morálních pravidel konkrétním chováním obdarovaného může představovat důvod pro postup dle § 2072 odst. 1 o.z.; stupeň závažnosti je současně třeba hodnotit podle objektivních kritérií, a nikoliv jen podle subjektivního názoru dárce.
12. Z judikatury Nejvyššího soudu (rozhodnutí sp. zn. 22 Cdo 1620/2001) se podává, že k platnosti právního úkonu dárce směřujícího k vrácení daru (dnes odstoupení od darovací smlouvy) z hlediska jeho určitosti je nezbytné, aby v něm dárce uvedl konkrétní skutečnosti, v nichž spatřuje hrubé porušení dobrých mravů obdarovaným vůči němu nebo členům jeho rodiny. Podle závěrů usnesení NS ČR sp. zn. 33 Cdo 3643/2012 pak označením (identifikací) závadného chování žalovaného vůči žalobkyni ve výzvě k vrácení daru (dnes odstoupení od darovací smlouvy), případně v žalobě, je dán okruh sporných skutečností, které jsou předmětem

dokazování; chování v odstoupení od darovací smlouvy neuvedené je třeba považovat z hlediska opodstatněnosti žalobou uplatněného nároku za irrelevantní.

13. V odstoupení od darovací smlouvy byl důvod odstoupení vymezen tak, že žalovaná jako obdarovaná dárci v průběhu celého léta [REDACTED] osočovala a úplně o ně ztratila zájem jako o své rodiče. Konkrétně bylo její závadné, odstoupení od darovací smlouvy odůvodňující, chování vymezeno tak, že
- [REDACTED] řekla v situaci, kdy tento pozval jejího bývalého manžela na sekání dříví, že jí vyrval srdce, dům a ostatní nemovitosti jsou její a může si tam dělat, co chce, a že dárci šlapou po jejím pozemku
 - žalobkyni b) na začátku července [REDACTED] řekla, že se těší, až umře, při čemž byla velmi vulgární a hlasitá
 - žalobkyni b) na začátku září [REDACTED] řekla, že babička porodila nestvůru.
14. Dle názoru soudu vymezení chování žalované, ve kterém dárci spatřovali důvod pro odstoupení od darovací smlouvy, lze označit ve všech případech a) – c) za dostatečně určité, když jsou popsána zcela konkrétní vyjádření žalované, kterými měla podmínky pro postup dárců dle § 2072 odst. 1 o.z. naplnit. Všechny tyto výroky spojené s vulgárním a hlasitým projevem žalované vůči dárcům jsou zároveň zařazeny i časově, ať už uvedením období, kdy k nim mělo dojít, nebo dány do kontextu s určitou individualizovanou událostí (pozdání bývalého manžela žalované na sekání dřeva). Podstatnou pro závěr o dostatečném vymezení důvodů pro odstoupení od darovací smlouvy je skutečnost, že oběma stranám smluvního vztahu je dostatečně zřejmé, o jaká konkrétní chování se jednalo.
15. Dále bylo třeba se zabývat tím, zda k v odstoupení od smlouvy vymezeným jednáním žalované skutečně došlo, a pokud ano, zda tato splňují kritéria vymezená ustanovením § 2072 odst. 1 o.z., tedy zda jimi žalovaná zjevně porušila dobré mravy a dárcům úmyslně nebo z hrubé nedbalosti ublížila.
16. K prokázání svých tvrzení ve vztahu k závadovým jednáním a výrokům žalované navrhovali žalobci provedení důkazu svými účastnickými výpověďmi a dále výslechy svědků [REDACTED] a [REDACTED].
17. Ve vztahu k jednání žalované popsanému pod bodem ad a) vypovídali účastníci situace svědek [REDACTED] a žalobkyně b). [REDACTED] v rámci své svědecké výpovědi v souvislosti se situací, kdy přijel dělat dříví, uvedl, že „exmanželka vyběhla na zahradu, na dvůr a začala tam na nás křičet, že na mě zavolá policajty, že tam nemám co dělat, ... na tatínka řvala, že si vybral místo ní mě, ... že chodím po jejím pozemku a kácím její stromy“. Tatínek byl v klidu, maminka to slyšela na prahu, křičela jen žalovaná. Žalobkyně b) v rámci své účastnické výpovědi uvedla, že výrok žalované o tom, že jí otec vyrval srdce, slyšela v situaci, kdy „oni v dílně s [REDACTED] strojili pily, že pojedou na dříví, ... ona (žalovaná) tam vltla, stála mezi vraty a začala rvát, že šlapeme po jejím pozemku, a ať zkusíme říznout i do jednoho stromu, ... byl to křik, byl to řev“. Žalobkyně b) vařila, když slyšela křik, vyběhla na práh a slyšela to. Na základě výpovědi těchto dvou přímých účastníků předmětné situace soud uzavřel, že k jednání žalované označenému pod bodem ad a) skutečně došlo. Svědek [REDACTED] popsal konfliktní situaci vyvolanou jeho přítomností v [REDACTED], v rámci své výpovědi zároveň potvrdil, že žalovaná svému otci vyčetla, že si vybral jeho místo ní, byť nepoužil konkrétní formulaci, že „jí vyrval srdce“. Žalovaná v této souvislosti uvedla rovněž, že je šlapáno po jejím pozemku, když za pravděpodobné je třeba označit, že tato její námitka ve vypjaté situaci a v kontextu s pocitem, že její otec upřednostňuje přes okolnosti ukončení jejího soužití s bývalým manželem jeho před ní, směřovala právě i vůči otci.
18. Ohledně jednání žalované z počátku července [REDACTED] spočívajícímu ve výroku vůči žalobkyni b), že se těší, až umře, vypověděl svědek [REDACTED], že slyšel, „jak tam [REDACTED] křičí, že radši, kdyby

umřela“, nevěděl, jestli to bylo na žalobkyni b), slyšelo to víc lidí. Chtěl zasáhnout, ale přítelkyně mu to rozmluvila. Žalobkyně b) v rámci účastnického výslechu uvedla, že ona seděla s dědouškem na lávce, žalovaná šla s dětmi kolem a řekla, že se těší, až umře, žalobkyně b) nevěděla, co tomu předcházelo. K uvedené situaci vypověděla i svědkyně [REDACTED]; ta, ačkoli si nejprve nemohla vzpomenout na podrobnosti události, uvedla po připomenutí ze strany žalobkyně b), že byla události přítomna, že výroku žalované předcházela velká hádka, „[REDACTED] potřebovala zázemí, potřebovala kam jít s dětmi, ale pro žalobkyni b) byl problém i jen uvolnit skříňku“. Že se těší, až žalobkyně b) umře, řekla žalovaná až poté, co jí žalobkyně b) vyprovokovala slovy: „Ty se prostě těšíš, až umřu, řekni to, ty se prostě těšíš, až umřu.“ I ve vztahu k jednání popsanému pod bodem ad b) soud uzavřel, že se jej žalovaná dopustila.

19. Naopak jednání žalované specifikované pod bodem ad c), tedy tvrzený výrok žalované, že babička porodila stvůru, prokázán nebyl. Důkazní břemeno k prokázání skutečnosti, že žalovaná se tohoto jednání dopustila, leželo na žalobcích. Pouze žalobkyně b) hovořila o tomto výroku žalované v rámci své výpovědi, žádný ze žalobců navržených svědků pak její výpověď v tomto směru nepotvrdil. Za situace, kdy účastnická výpověď žalobkyně b) zůstala ve vztahu k jednání žalované ad c) osamocena, nelze jejím prostřednictvím považovat dané tvrzení za prokázané.
20. Ve vztahu k jednáním žalované vymezeným ad a) a b) se bylo třeba zabývat tím, zda mají charakter a intenzitu splňující podmínky dle § 2072 odst. 1 o.z.
21. Z provedeného dokazování vyplynulo, že v minulosti byly vztahy mezi žalovanou a jejími rodiči dobré (svědci [REDACTED] a [REDACTED]), žalovaná se o své rodiče starala v době jejich nemoci (svědci [REDACTED], [REDACTED], žalobkyně b). Následně mezi žalovanou a jejími rodiči, zejména žalobkyní b), došlo v době po uzavření předmětné darovací smlouvy k podstatnému zhoršení vzájemných vztahů, o uvedené skutečnosti zároveň nebylo mezi účastníky sporu. Jedním ze žalobních tvrzení bylo, že důvodem darování předmětných nemovitostí žalované ze strany jejich rodičů byly jejich závažné zdravotní problémy spojené s hospitalizací v r. [REDACTED]. Iniciátorem darování byli žalobkyně b) spolu s [REDACTED], žalovaná se o ně starala i po ukončení hospitalizace (výpověď žalobkyně b), ve vztahu k péči žalované o rodiče shodně svědek [REDACTED]). Žalovaná začala krátce po nabytí vlastnického práva k předmětným nemovitostem tyto postupně prodávat; žalobkyně b) vypověděla, že ke změně ve vztazích došlo, protože oni nechtěli, aby žalovaná začala prodávat pozemky, ona přesto první pozemek prodala zakrátko, asi v r. [REDACTED], pak hned druhý, ačkoli slíbila, že prodávat nebude, chtěla z prodejů žít. Žalobkyně b) se v průběhu své výpovědi opakovaně k prodejům darovaných pozemků vracela, zdůrazňovala i slib žalované, že tak činit nebude, lze proto uzavřít, že právě rozprodávání darovaných nemovitostí bylo primárním důvodem pro razantní zhoršení vzájemných vztahů, když za základ této změny označila prodeje i sama žalobkyně b) s tím, že když jde kolem největší louky, svírá se jí srdce.
22. Další skutečností, která ovlivnila vztah žalované k jejím rodičům, zejména žalobkyni b), byl jejich postoj k okolnostem ukončení manželského soužití žalované a podpoře žalované, jakožto své dcery, v době následující. Manželství žalované nebylo harmonické, byly v něm rozbroje a neshody, začátkem léta [REDACTED] došlo i k fyzickému napadení žalované ze strany jejího manžela, následovalo podání trestního oznámení pro událost ze [REDACTED] (svědek [REDACTED], protokol o trestním oznámení č.l. 109 – 110, hádky mezi manželky potvrdil i svědek [REDACTED]) a odchod žalované do [REDACTED] k rodičům. K rozvedení tohoto manželství došlo rozsudkem Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 19. 4. 2022, č.j. 17C 402/2021 – 29 (č.l. 114). Žalobkyně b) s úmyslem žalované ukončit manželství rozvodem nesouhlasila, v rámci manželského konfliktu se jednoznačně postavila na stranu manžela žalované – „[REDACTED] byl chudák, ... tak jsme byli vždycky při [REDACTED], ... [REDACTED] jsme měli rádi a mám ho ráda (účastnický výslech žalobkyně b), rodiče žalované byli na straně jejího manžela (svědkyně [REDACTED]), „poslali jí zpátky za manželem, ... jejich dcera byla v životní nouzi, ale oni řešili sebe, protože oni jsou na tom špatně, co si o nich řeknou lidé, co ona jim to udělala“ (svědkyně [REDACTED]), rodiče žalované měli kladnější přístup

k jejímu bývalému manželovi, který jim jezdil pomáhat (svědek [redacted]), že je zejména žalobkyně b) v rámci manželského konfliktu na jeho straně si uvědomoval i svědek [redacted]. Důvodem pro tento postoj rodičů žalované byla skutečnost, že její manžel jim nahrazoval syny, [redacted] za rodiči nejezdil, [redacted] zemřel, měli strach ze ztráty člověka, který jim pomáhal s prací v hospodářství, že na to budou sami (svědek [redacted]), zabývali se situací ze svého pohledu, nezáleželo jim na situaci dcery, neodsoudili ani násilí na ní spáchané manželem – „co nám to udělala, to je neštěstí, co si budou povídat lidi“ (svědkyně [redacted]), přemlouvali žalovanou, aby se k manželovi vrátila, napadení si zasloužila (svědkyně [redacted]). Souhlas s trestním stíháním manžela žalovaná nakonec odvolala (usnesení o odložení č.l. 108 – 109), a to dle svého tvrzení s cílem chránit nemocného otce. V důsledku stupňujících se psychických problémů byla k žalované přivolána dne [redacted] záchranná služba (záznam o výjezdu č.l. 108), a to po hádce s matkou – žalobkyní b) (svědkyně [redacted]). Následně žalovaná dům č.p. [redacted] opustila a než se úplně odstěhovala z [redacted], bydlela u [redacted] a [redacted] (výslech těchto svědkyň). Rodiče na situaci reagovali sebelítostí s tím, že jim dcera dělá ve vesnici ostudu (svědkyně [redacted]).

23. Soužití se žalobkyní b) bylo pro žalovanou po jejím odchodu od manžela do [redacted] problematické (svědkyně [redacted] a [redacted]). Žalobkyně b) nesouhlasila ani s tím, aby ze strany žalované byly darované pozemky prodávány, k dalšímu zhoršování vzájemných vztahů pak vedly rozdílné názory na rodinnou situaci žalované. Je zároveň nepochybné, že pro žalovanou byla její situace s ohledem na okolnosti ukončení jejího manželského soužití psychicky velmi náročná a zatěžující. Ačkoli tak její projev vůči otci (jednání specifikované ad a) i vůči matce (jednání specifikované ad b) nelze označit za zcela standardní ve vztahu k rodičům, nejde, dle názoru soudu o takové porušení dobrých mravů, které by mohlo založit právo dárce na odstoupení od darovací smlouvy, když nelze odhlédnout od celkového kontextu, v rámci kterého se žalovaná vymezeného jednání dopustila.
24. Žalovaná ukončila soužití s manželem poté, co byla z jeho strany fyzicky napadena. Pokud se ze strany svých rodičů nedočkala (zcela logicky očekávané) podpory (svědkyně [redacted] a [redacted]), když tito nejenže upřednostnili jeho před ní, ale při znalosti okolností ukončení jejich manželského soužití ho zvali do tehdejšího bydliště své dcery, lze nevíti žalované s tímto jednáním svých rodičů i jejím negativním emocím s tím spojeným rozumět (ostatně sám svědek [redacted], bývalý manžel žalované, připustil ve své výpovědi, že jeho přítomnost mohla způsobovat zbytečné hádky a nebylo dobré tam jezdit). Zároveň jako nepravděpodobné se soudu jeví, že by žalovaná byla jediná, kdo v situaci ad a) křičel (nevěrohodně působí výpověď svědka [redacted], který nejprve uvedl, že exmanželka křičela nejvíc, aby následně vypověděl, že křičela jediná). Pokud zároveň svému otci měla vyčíst, „že jí vyrval srdce“ (slovy svědka [redacted], že si vybral jeho místo ní), byť zřejmě hlasitější formou, dle názoru soudu pouze popsala faktický stav postoje rodičů, případně svůj psychický stav tímto postojem vyvolaný. V celkovém kontextu celé situace i všech okolností, za kterých k němu došlo, nelze toto její jednání označit za zjevné porušení dobrých mravů ve smyslu § 2072 odst. 1 o.z.
25. Ani jednání žalované specifikované ad b) není možno hodnotit bez přihlídnutí k celkové situaci, za které k němu došlo. Jak je již uvedeno výše, vztahy žalované zejména se žalobkyní b) byly konfliktní (přičemž z uvedeného stavu nelze vinit jednoznačně žalovanou – odstavec č. 21 a 22 odůvodnění). V rámci jedné z hádek pak žalovaná pronesla předmětný výrok, že se těší, až žalobkyně b) zemře, jak ale vyplynulo z výpovědi svědkyně [redacted], byl tento výrok vyprovokován žalobkyní b). Výpověď svědkyně [redacted] koresponduje, pokud jde o popis vztahů žalované a žalobkyně b) a nutnosti poskytnutí pomoci žalované v důsledku absence podpory rodičů, s výpovědí svědkyně [redacted], tuto soud hodnotí jako zcela věrohodnou, když svědkyně si vybavila podrobnosti události, které byla přítomna, až po připomenutí ze strany žalobkyně b) a je tak zřejmé, že nebyla při své výpovědi vedena snahou událost vylíčit nepravdivě. Jako zcela

nevěrohodný je naopak třeba hodnotit popis události ze strany žalobkyně b), která ve své výpovědi uvedla, že žalovaná na ni začala křičet, když seděli po obědě s manželem před domem na lavičce, aniž by zároveň uvedla, co projevu žalované předcházelo (pokud jí událost zasáhla natolik, že si přesně pamatuje slova žalované, je nepravděpodobné, že by si nepamatovala, za jakých okolností byla tato slova vyřčena). Za situace, kdy výrok žalované o tom, že se těší, až žalobkyně b) zemře, byl vyprovokován projevem žalobkyně b), nemůže představovat podklad pro odstoupení od darovací smlouvy (rozhodnutí NS ČR R I 835/36).

26. Protože na základě výše uvedených skutečností soud uzavřel, že nebylo prokázáno, že by došlo k jednání žalované popsanému v odstoupení od darovací smlouvy ad c) a zároveň jednání popsaná ad a) – b) s přihlédnutím k celkové situaci i okolnostem, za kterých k nim došlo, nelze označit na jednání zjevně odporující dobrým mravům, nejsou naplněny podmínky ust. § 2072 odst. 1 o.z. pro odstoupení od darovací smlouvy. Na uvedeném závěru nemění nic ani obsah výpovědi žalobce a), který nebyl s rodinou v důsledku rodinného konfliktu v kontaktu od r. [REDACTED] až do doby doručení rozhodnutí soudu o procesním nástupnictví, žádné z v odstoupení od darovací smlouvy popsané situaci tak nebyl přítomen a veškeré informace týkající se předmětného období i příčin současného stavu má zprostředkovány.
27. Protože nedošlo k naplnění podmínek dle § 2072 odst. 1 o.z. pro odstoupení od darovací smlouvy, nemohlo v důsledku tohoto odstoupení dojít k obnovení vlastnického práva žalobkyně b) a žaloba, kterou se domáhala určení svého vlastnického práva ve vztahu k žalobou označeným nemovitostem musela být jako nedůvodná zamítnuta.
28. Určení vlastnického práva ve vztahu ke st.p.č. [REDACTED], jejíž součástí je stavba č.p. [REDACTED] v k.ú. [REDACTED], se domáhala žalobkyně b) spolu s [REDACTED], na jeho místo nastoupil dnem [REDACTED] (právní moc usnesení ze dne 18. 10. 2022, č.j. 9C 244/2021 – 133) [REDACTED], nar. [REDACTED]; i po jeho vstupu do řízení zůstal předmětem řízení nárok na určení vlastnického práva ke st. p. č. [REDACTED], jejíž součástí je stavba č.p. [REDACTED] v k.ú. [REDACTED].
29. Pokud jde o věcnou legitimaci, i ve vztahu k tomuto nároku byla shledána, jak je již uvedeno výše (odst. 8 odůvodnění), jiná je však situace, pokud jde o naléhavý právní zájem žalobců na požadovaném určení.
30. Žalobci po poučení soudu o povinnosti tvrdit naléhavý zájem na požadovaném určení (ve vztahu ke st.p.č. [REDACTED], jejíž součástí je stavba č.p. [REDACTED] v k.ú. [REDACTED]), odkázali na tvrzení obsažená v žalobě s tím, že naléhavý právní zájem na požadovaném určení je dán potřebou dosažení shody mezi stavem faktickým (nastalým v důsledku odstoupení od darovací smlouvy) a stavem zapsaným v katastru nemovitostí.
31. Vlastnické právo žalobců ke st.p.č. [REDACTED], jejíž součástí je stavba č.p. [REDACTED], mělo být dle žaloby obnoveno v důsledku odstoupení od darovací smlouvy ze dne [REDACTED]. Pokud by byly splněny všechny zákonné předpoklady pro odstoupení od darovací smlouvy, k obnovení vlastnického práva v důsledku tohoto odstoupení by došlo ještě za života původního žalobce a) [REDACTED]. Nemovitost st.p.č. [REDACTED], jejíž součástí je stavba č.p. [REDACTED], byla ke dni smrti [REDACTED] zapsána v katastru nemovitostí ve prospěch žalované, nemohla být proto projednána v rámci řízení o pozůstalosti po [REDACTED]. Mimo řízení o pozůstalosti nelze ve sporném řízení deklaratorním rozhodnutím určit, že dědic je vlastníkem věci náležející do pozůstalosti. Nelze obcházet zákonný postup při projednání pozůstalosti a určovacím výrokem vyhovět žalobě na určení uplatňující, že dědic je vlastníkem věci náležející do pozůstalosti a v řízení o pozůstalosti dosud neprojednané, neboť touto deklarací soudu by se legalizovalo nabytí dědictví bez projednání příslušným soudem v řízení o pozůstalosti. Žalobce v takovémto případě nemůže mít naléhavý právní zájem na určení, že je vlastníkem věci (rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 22 Cdo 1826/2004).

32. Za situace, kdy se žalobci (žalobkyně b) a [redacted] nar. [redacted] – žalobce a) domáhali určení svého vlastnického práva ke st.p.č. [redacted], jejíž součástí je stavba č.p. [redacted], nikoli případného určení respektujícího princip zakotvený v ust. § 1670 o.z. (aby mohl být dědic zůstavitele skutečným vlastníkem, musí být splněna mj. podmínka potvrzení nabytí dědictví soudem), nezbylo než uzavřít, že na žalobci požadovaném určení jejich vlastnického práva není dán naléhavý právní zájem. Závěr o nedostatku naléhavého zájmu na požadovaném určení ve vztahu ke st.p.č. [redacted], jejíž součástí je stavba, je třeba vztáhnout na oba žalobce za situace, kdy se tito domáhali určení svého (spolu)vlastnictví. Soud proto žalobu ve vztahu ke st.p.č. [redacted], jejíž součástí je stavba č.p. [redacted] v k.ú. [redacted], zamítl pro nedostatek jednoho ze základních předpokladů úspěšnosti žaloby o určení práva, kterým naléhavý právní zájem na požadovaném určení je.
33. Ačkoli důvodem pro zamítnutí žaloby o určení vlastnického práva žalobců ve vztahu ke st.p.č. [redacted], jejíž součástí je stavba č.p. [redacted], je závěr o nedostatku naléhavého právního zájmu na požadovaném určení, s ohledem na skutečnost, že k obnovení vlastnického práva mělo dojít na základě téhož právního jednání – odstoupení od darovací smlouvy ze dne [redacted], vztahují se závěry o nenaplnění podmínek dle § 2072 o.z. na všechny v tomto odstoupení uvedené nemovitosti, tedy i st.p.č. [redacted], jejíž součástí je stavba č.p. [redacted], v k.ú. [redacted].
34. Žalobou byly soudu k rozhodnutí předloženy dvě věci s rozdílným okruhem účastníků (ve vztahu ke st.p.č. [redacted], jejíž součástí je stavba č.p. [redacted] v k.ú. [redacted], se určení vlastnického práva domáhali oba žalobci, zatímco ve vztahu k ostatním žalobou označeným nemovitostem pouze žalobkyně b). Z tohoto pohledu tak došlo ve smyslu § 12 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. (AT) ke spojení dvou věcí, pro které spojení ke společnému řízení není stanoveno právním předpisem. Zvažováno bylo proto stanovení sazby za 1 úkon právní služby dle § 7 bod 6 ve spojení s § 12 odst. 4 AT, s ohledem na okolnosti daného případu má však soud za to, že formální aplikací tohoto ustanovení by byla založena zjevná nespravedlnost. Za situace, kdy v rámci obou spojených věcí bylo soudu předloženo k posouzení jediné právní jednání, a to odstoupení od darovací smlouvy ze dne [redacted], nejeví se jako spravedlivé, aby pouze režim vlastnických vztahů před darováním ovlivnil výši náhrady nákladů tohoto řízení. Za odpovídající principu proporcionality a přiměřenosti považuje soud sazbu odměny stanovené jako společné pro obě spojené věci, konkrétně dle § 9 odst. 4 písm. b), § 7 bod 5 AT, tedy ve výši 3 100 Kč za 1 úkon právní služby.
35. Zcela úspěšným účastníkem byla v řízení žalovaná, a dle § 142 odst. 1 o.s.ř. má právo na náhradu nákladů tohoto řízení. Náklady řízení na straně žalované představuje odměna za právní zastoupení 21 700 Kč (za celkem 7 úkonů právní služby dle § 11 odst. 1 písm. a), d), g) vyhl.č. 177/96 Sb. (AT) – převzetí a příprava, sepis odvolání proti usnesení o nařízení předběžného opatření, sepis vyjádření k žalobě ze dne 16. 5. 2022, účast u jednání soudu dne 9. 3. 2023, dne 25. 5. 2023 (2 úkony) a dne 3. 8. 2023 - po 3 100 Kč za 1 úkon § 9 odst. 4 písm. b), § 7 bod 5 AT), náhrada hotových výdajů 2 100 Kč za 7 úkonů právní služby po 300 Kč dle § 13 odst. 3 AT), náhrada cestovného 2 921,10 Kč (za jízdy k OS Prachatice za účelem studia spisu dne 15. 3. 2022 a jízdy k jednáním soudu ve dnech 9. 3. 2023, 25. 5. 2023 a 3. 8. 2023 z [redacted] do [redacted] a zpět při ujetých 92 km na jednu zpáteční jízdu OA [redacted] RZ: [redacted], kombinované spotřebě dle TP 6,8l nafty/100 km, vyhláskové ceně nafty do 13. 5. 2022 36,10 Kč/1l a v r. 2023 44,10 Kč/1 l a základní náhradě 4,70 Kč/1 ujetý km v r. 2022 a 5,20 Kč/1 km v r. 2023 - 658,20 Kč na jednu jízdu v r. 2022 a 754,30 Kč v r. 2023), náhrada za ztrátu času stráveného jízdami 1 600 Kč za celkem 16 půlhodin po 100 Kč dle § 14 odst. 3 AT a 21% DPH 5 947,40 Kč. Celkem tak žalované byla přiznána na náhradě nákladů tohoto řízení částka 34 268,50 Kč. Žalované nebyla přiznána náhrada – odměna za právní zastoupení ve vztahu k nahlédnutí do spisu, které není samostatným úkonem právní služby, spadá pod úkon spočívající v převzetí a přípravě zastoupení (přiznána byla pouze náhrada hotových výdajů s nahlédnutím

souvisejících). Pro úplnost se dodává, že náhrada nákladů ve vztahu k podání odvolání proti usnesení o nařízení předběžného opatření byla žalované přiznána přes neúspěch tohoto odvolání dle § 145 o.s.ř. Nákladová povinnost i v případě předběžného opatření sleduje osud nákladové povinnosti ve věci samé, není podstatné, v čí prospěch bylo předběžné opatření nařízeno, ale kdo byl úspěšný ve věci a komu byly přiznány celkové náklady řízení.

36. Lhůta k plnění byla stanovena zákonná třídenní (§ 160 odst. 1 o.s.ř.), neboť v řízení nebyly zjištěny skutečnosti odůvodňující její prodloužení. Žalobci jsou povinni plnit k rukám právní zástupkyně žalované (§ 149 odst. 1 o.s.ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích, odvolání se podává u Okresního soudu v Prachaticích.

Nebudou-li dobrovolně splněny povinnosti uložené tímto rozsudkem, lze se jejich splnění domáhat prostřednictvím soudního výkonu rozhodnutí či exekuce.

Prachatice 17. srpna 2023

JUDr. Simona Vojíková
soudkyně



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Prachaticích rozhodl soudcem Mgr. Davidem Neradem ve věci

žalobců:

a) [redacted], narozený [redacted]
bytem [redacted]

b) [redacted], narozený [redacted]
bytem [redacted]

oba zastoupeni advokátem [redacted]
sídlem [redacted]

proti
žalované:

[redacted], narozená [redacted]
bytem [redacted]
zastoupená advokátkou [redacted]
sídlem [redacted]

o určení vlastnického práva

tako:

- I. **Určuje se**, že vlastníky pozemku parcelní číslo st. [redacted], zastavěná plocha a nádvoří, o výměře 252 m², jehož součástí je stavba číslo popisné [redacted], bydlení, na adrese [redacted], pozemku parcelní číslo [redacted], ostatní plocha, o výměře 84 m², a pozemku parcelní číslo [redacted], ostatní plocha, o výměře 222 m², zapsaných v katastru nemovitostí vedeném Katastrálním úřadem [redacted], Katastrálním pracovištěm [redacted], na listu vlastnictví číslo [redacted] pro katastrální území a obec [redacted], jsou žalobci.
- II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobcům náhradu nákladů řízení ve výši 65 984 Kč.
- III. Žalovaná **je povinna** zaplatit České republice náhradu nákladů řízení ve výši 1 800 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku na účet Okresního soudu v Prachaticích.

Odůvodnění:

1. Žalobci zastoupení opatrovníci se domáhají určení, že jsou vlastníky nemovitostí zapsaných na listu vlastnictví č. [REDAKCE] pro katastrální území a obec [REDAKCE] (dále jen „nemovitosti“). Konstatovali, že ohledně nemovitostí byla dne [REDAKCE] uzavřena darovací smlouva a smlouva o zřízení služebnosti, na základě které měla nabýt vlastnictví k nemovitostem neteř žalobců, paní [REDAKCE] (dále jen „žalovaná“). Po uzavření darovací smlouvy však byli oba žalobci omezeni ve svéprávnosti a opatrovníci jim byla jmenována paní [REDAKCE]. Pan [REDAKCE] trpí [REDAKCE], pan [REDAKCE] trpí [REDAKCE]. Ze znaleckého posudku [REDAKCE] se přitom podává, že ani jeden ze žalobců nebyl již v říjnu [REDAKCE] schopen porozumět důsledkům uzavření předmětné darovací smlouvy, která je proto neplatná a vlastnické právo na žalovanou tak nemohlo přejít.
2. Žalovaná s žalobou nesouhlasila. Zdůraznila, že vlastnictví k nemovitostem nabyla v dobré víře až po té, co žalobci nabídli darování nemovitostí dalším členům rodiny, jelikož se obávali, že je o nemovitosti připraví pan [REDAKCE] (který by měl být synem [REDAKCE]), jenž si tento majetek nárokoval. Žalobkyně rovněž zdůraznila, že obsah darovací smlouvy a smlouvy o zřízení služebnosti byl žalobcům řádně vysvětlen sepisovatelem této smlouvy, advokátem [REDAKCE], jenž současně zkoumal, zda žalobci chápou smysl a účel darování. Žalovaná dále konstatovala, že darování nemovitostí bylo iniciativou žalobců, nijak je k němu nenutila, v žádném případě jimi nemanipulovala a darovací smlouvu rovněž považuje za uzavřenou v zájmu žalobců, kterým byla současně zřízena služebnost doživotního užívání nemovitosti, a byla z nich tedy snata povinnost o nemovitosti pečovat. Žalovaná rovněž poukázala na to, že žalobci byli schopni samostatně jednat i v objektivně složitých záležitostech, jelikož pan [REDAKCE] v době bezprostředně předcházející podpisu darovací smlouvy vyjednal s panem [REDAKCE] provedení stavebně technických prací na nemovitostech (především výměnu kotle) a pan [REDAKCE] ještě v roce [REDAKCE] nakoupil dřevo od [REDAKCE], i po cévní mozkové příhodě navíc sám řídil auto. Znaleckému posudku předloženému žalobci vytyká žalovaná nedostatečnost a jednoduchost, protože se omezuje pouze na vlastní posouzení zjištěných medicínských dat a vychází z nedostatečného množství lékařských zpráv, které navíc nejsou aktuální ke dni podpisu darovací smlouvy. Osobní pohovor znalce s žalobci pak byl proveden až 2 roky po podpisu darovací smlouvy a co se týče [REDAKCE] je v něm opomenut popis průběhu pohovoru. Pokud jde o [REDAKCE], nelze z jeho sdělení, že „neví, co podepsal“, činit s ohledem na výrazné zhoršení jeho zdravotního stavu žádné závěry. Tvrzení, že [REDAKCE] celoživotně trpí lehkou mentální retardací, pak žalovaná považuje za exces znalce, protože ve zprávě ze dne [REDAKCE] se hovoří toliko o [REDAKCE] přičemž s tímto závěrem koresponduje i zpráva ze dne [REDAKCE] vyjadřující se [REDAKCE]. Za nedostatek znaleckého posudku považuje žalovaná i absenci zdůvodnění klíčového závěru o tom, že zásadním momentem z hlediska zhoršení zdravotního stavu [REDAKCE] byla [REDAKCE] z roku [REDAKCE], když tento úsudek není podložen konkrétními událostmi ani lékařskými zprávami z dané doby.
3. Soud ve věci zjistil následující skutkový stav.
4. Žalobce [REDAKCE] byl rozsudkem ze dne 9. 11. 2021, č. j. 0 Nc 433/2021-51, omezen ve svéprávnosti na dobu pěti let tak, že není způsobilý samostatně právně jednat v žádných záležitostech s výjimkou běžných záležitostí každodenního života ve smyslu ustanovení § 64 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku. Důvodem omezení svéprávnosti byla skutečnost, že žalobce je osobou trpící [REDAKCE], která se rozvinula u jedince s [REDAKCE].
5. Podkladem pro rozhodnutí o omezení svéprávnosti byl znalecký posudek ze dne [REDAKCE] vypracovaný [REDAKCE] pod č. [REDAKCE] znaleckého deníku. Znalec v něm

došel závěru, že [redacted] trpí [redacted], která se rozvinula u jedince s [redacted]. Mimo jiné není schopen rozlišit hodnotu věcí denní potřeby a svého majetku, nedokáže porozumět složitějšímu textu právní povahy.

6. Žalobce [redacted] byl rozsudkem ze dne 15. 11. 2021, č. j. 0 Nc 434/2021-47, omezen ve svéprávnosti mimo jiné tak, že není způsobilý činit právní jednání týkající se nakládání s majetkem, jehož hodnota přesahuje 200 Kč, uzavírat darovací smlouvy ohledně daru hodnoty vyšší než 200 Kč či daru vzhledem k okolnostem neobvyklému. K omezení svéprávnosti bylo přistoupeno, jelikož žalobce trpí [redacted] (na vzniku se podílí složka [redacted], posuzovaný opakovaně prodělal v minulosti [redacted], a roky trvající [redacted]) a není schopen plně právně jednat.
7. V řízení o omezení svéprávnosti byl dne [redacted] vypracován znalecký posudek [redacted] zapsaný ve znaleckém deníku pod č. [redacted], podle něhož trpí [redacted], na jejímž vzniku se podílela složka [redacted] dle zjištěné [redacted] ([redacted], [redacted], opakovaně [redacted] a [redacted]) a celoživotní [redacted]. Nadto byl jedincem výchovně a výukově zanedbaným s tím, že nelze vyloučit [redacted].
8. Podání žaloby v této věci bylo opatrovnici žalobců [redacted] v souladu s ustanovením § 483 odst. 2 písm. b) občanského zákoníku schváleno v případě [redacted] rozsudkem ze dne 21. 4. 2022, č. j. 0 P 23/2022-89, a v případě [redacted] rozsudkem ze dne 17. 5. 2022, č. j. 0 P 22/2022-90.
9. Ze znaleckého posudku [redacted] ze dne [redacted] zapsaného ve znaleckém deníku pod č. [redacted] (dále též jen „znalecký posudek“) a z výsledku znalce soud zjistil následující:
10. Žalobce [redacted] trpí duševní poruchou, která není jen přechodná, a to [redacted]. Byl tedy celoživotně intelektově podstatně limitován, nedokončil zvláštní školu, nadužíval alkohol a byl celoživotně zmanipulovatelný. Plnohodnotné anticipace ve složitějších případech, za které znalec považuje kupříkladu uzavření darovací či obdobné smlouvy, nebyl schopen celoživotně, a tudíž ani v roce [redacted], kdy došlo k uzavření darovací smlouvy. Důsledkům uzavření darovací smlouvy a smlouvy o zřízení služebnosti tedy podle znalce nebyl díky [redacted] (stavu po nástupu [redacted]) schopen porozumět.
11. Žalobce [redacted] trpí duševní poruchou, která není jen přechodná, a to [redacted]. Byl celoživotně intelektově limitován, nedokončil zvláštní školu, nadužíval alkohol a byl celoživotně zmanipulovatelný. Za zásadní moment znalec považuje [redacted] utrpenou v roce [redacted], od které je jeho schopnost plnohodnotně anticipovat forenzně podstatně snížena. Neuropsychologické vyšetření verifikovalo [redacted], následně v LDN [redacted] byly indikovány [redacted], [redacted]. Fungování mozku je zhoršeno řadou [redacted], takto [redacted], [redacted], [redacted], tedy [redacted].
12. Dle znalce tedy nebyl schopen porozumět důsledkům uzavření darovací smlouvy a smlouvy o zřízení služebnosti, a to díky [redacted] (stavu po [redacted]), nevzdělanosti a při [redacted] osobnosti. Pokud jde o [redacted] v roce [redacted], po níž bylo provedeno CT [redacted], je patrné [redacted]. Šlo konkrétně

o [redacted], při které došlo k [redacted], což vedlo k [redacted] a následnému [redacted], jehož reparační schopnost je s přihlédnutím k věku a komorbiditě minimální. K [redacted] docházelo dlouhodobě a mozek byl postižen na více místech, přičemž znalec zdůraznil, že [redacted] má dopad na [redacted], tedy na [redacted] i [redacted].

13. O snížení duševních schopností [redacted] dle znalce svědčí i jeho přístup k vlastnímu zdraví, kdy například zanedbal léčbu závažné nemoci [redacted], [redacted], který 3 týdny neřešil. Lékař na urologické ambulanci v rámci odebrání anamnézy uvedl: „pacientovi prakticky nerozumím“. Žalovaný tedy o sobě nebyl schopen podat potřebné údaje.
14. Znalec současně u obou žalobců potvrdil jejich schopnost porozumění jednoduchému textu a základní orientaci v uzavřeném prostoru malé obce a jejich schopnost zajistit si v prostředí, kde je všichni znali, základní životní potřeby.
15. Znalec uvedl, že žalobci podle jeho názoru nebyli v roce [redacted] schopni si vyhodnotit, že by pro ně bylo výhodnější převést nemovitost na člena rodiny, aby v ní měli zajištěno ubytování a nemuseli se o ni starat.
16. Žalovaná při svém výsledku uvedla, že byla jako neteř žalobců, která jim často vypomáhala v domácnosti, ze strany [redacted] a jeho sestry [redacted] kontaktována jako potenciální obdarovaná, jelikož žalobci postupně oslovovali členy rodiny za účelem darování nemovitostí, aby zabránili jejich získání panem [redacted], jenž si je nárokoval. Žalovaná poté kontaktoval advokáta [redacted], kterého pověřila sepsáním darovací smlouvy a smlouvy o zřízení služebnosti a sdělila mu k tomu potřebné údaje. Následně byla smlouva v bydlišti žalovaných podepsána s tím, že žalovaní k dotazu [redacted], zda vědí, co podepisují, sdělili: „ano, dáváme barák [redacted]“ (žalované).
17. Svědek [redacted] potvrdil, že byl za účelem sepsání darovací smlouvy a smlouvy o zřízení služebnosti osloven žalovanou, s hotovým textem smlouvy dorazil na [redacted], řádně a přiměřeně jejich duševním schopnostem účastníkům vysvětlil, o co v daném případě jde a zdůraznil, že již nebudou vlastníky nemovitostí, avšak zřizuje se jim služebnost jejich doživotního užívání, přičemž oba žalobci se vším souhlasili a smlouva byla podepsána. Žalobci rovněž uvedli, že jsou rádi, že nemovitost dostane žalovaná. Svědek neměl žádných pochybností o tom, že žalobci obsahu smlouvy porozuměli.
18. Svědek [redacted], který je známým žalobců, vypověděl, že mu ze strany obou bratrů nezávisle na sobě bylo sděleno, že jsou domluveni, že žalobkyni darují jejich dům, jelikož jim pomáhá a stará se o ně.
19. Svědek [redacted], synovec žalobců, vypověděl, že žalobcům na jejich žádost vypomáhal s rekonstrukcí domu (zejména s výměnou střechy a oken, opravou fasády a výměnou kotle). Poslední z těchto oprav byla instalace elektrického kotle, ohledně které byl svědek kontaktován [redacted], protože již nebylo v silách žalobců obsluhovat kotel na uhlí. Odměna za práci mu byla, jako ve většině případů, uhrazena panem [redacted]. Jako potenciální obdarovaný nemovitostmi pan [redacted] osloven nebyl.
20. Svědkyně [redacted] a svědek [redacted] vypověděli, že žalobci od blíže neurčené doby (zřejmě od roku [redacted]) projevovaly smutek z toho, že jim dům, ve kterém žijí, již nepatří.
21. Návrh žalobkyně na výslech lékařky [redacted] soud zamítl, jelikož opatrovnice žalobců neudělila souhlas se sdělením informací majících povahu lékařského tajemství a specializací [redacted] nadto není [redacted] (její výslech byl žalovanou navržen s ohledem na to, že by měla být schopna s ohledem na lékařské vzdělání sdělit, zda žalobci trpěli duševním postižením).

22. Návrh na vypracování revizního znaleckého posudku pak soud zamítl, jelikož neshledal ve znaleckém posudku existenci vad, které by takový postup odůvodňovaly.
23. Podle ustanovení § 581 občanského zákoníku není-li osoba plně svéprávná, je neplatné právní jednání, ke kterému není způsobilá. Neplatné je i právní jednání osoby jednající v duševní poruše, která ji činí neschopnou právně jednat.
24. Podle ustanovení § 80 zákona číslo 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, se lze žalobou domáhat určení, zda tu právní poměr nebo právo je či není, jen tehdy, je-li na tom naléhavý právní zájem.
25. Na učení, že jsou vlastníky nemovitostí, mají žalovaní naléhavý právní zájem, neboť soudní rozhodnutí je nutným podkladem pro zápis do katastru nemovitostí a dosažení shody zapsaného stavu se stavem právním.
26. Soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, jelikož v řízení bylo prokázáno, že oba žalobci při uzavření darovací smlouvy a smlouvy o zřízení služebnosti jednali v duševní poruše, která je činila neschopnými právně jednat. Soud k tomuto závěru dospěl zejména na základě znaleckého posudku [REDACTED]
27. [REDACTED] podle tohoto posudku trpí [REDACTED], a již díky tomuto onemocnění proto nemohl být schopen rozeznat obsah a podstatu svého jednání, kterým nebyla běžná záležitost každodenního života nýbrž nakládání s majetkem značné hodnoty. K závěru, že [REDACTED] trpí [REDACTED], došel v posudku vypracovaném pro účely řízení o omezení svéprávnosti rovněž znalec [REDACTED] ([REDACTED] trpí [REDACTED] [REDACTED], která se rozvinula u jedince s [REDACTED]). Jelikož [REDACTED] je postižením buď vrozeným, nebo vzniklým v prvních letech života, nezbývá než uzavřít, že jí [REDACTED] trpěl i v době uzavření předmětné smlouvy.
28. V rozporu s posudkem [REDACTED] není ani odpověď [REDACTED] učiněná při jednání o omezení svéprávnosti [REDACTED] dne 9. 11. 2021 k dotazu soudu, zda může posuzovaný udělit plnou moc jiné osobě, zdali chápe důsledky udělení plné moci a podstatu sporu z žaloby o neplatnosti uzavřené smlouvy, zdali je posuzovaný schopen chápat důsledky tohoto právního jednání a následky pro něj ze sporu vyplývající. K tomu znalec [REDACTED] uvedl, že posuzovaný rozumí jednoduchému textu, je schopen jej číst a schopen jej interpretovat, pokud je text jednoduchý. Složitější text právní povahy již nerozpoznal. Pokud bude celá záležitost posuzovanému interpretována v jednoduchých a krátkých větách, tak poté je schopen pochopit smysl zastoupení i smysl daného sporu, ale například pokud posuzovanému řeknu, „zneplatníme smlouvu“ a zahrnu vysvětlení dalšími abstraktními pojmy, tak zde selže, toto nepochopí. Pokud mu však řeknu, „prodal jsi dům, dostal jsi méně, než jsi měl dostat, pokud se nebudeme bránit, skončíš v domově důchodců“, tak takovouto formulaci posuzovaný je schopen pochopit a je schopen projevit přání.
29. Takové tvrzení není v rozporu se základním sdělením znaleckého posudku o tom, že žalobce nebyl schopen domyslet veškeré důsledky darovací smlouvy a smlouvy o zřízení služebnosti, takto textu právní povahy, jež nelze ve svých důsledcích považovat za jednoduchý.
30. Znaleckému posudku pak neodporuje ani tvrzení žalované, že [REDACTED] si byl schopen objednat rekonstrukci domu, což je naopak v souladu se závěrem znalce o základní orientaci žalobců v uzavřeném prostoru malé obce a jejich schopnost zajistit si v prostředí, kde je všichni znali, základní životní potřeby. Znalec k dotazu soudu konstatoval, že žalobce mohl být schopen iniciovat výměnu kotle, jelikož zajištění vytápění je základní životní potřebou, kterou byl s pomocí známých a příbuzných, kteří k němu přistupovali při vědomí jeho limitů, schopen zabezpečit. Ostatně sama žalovaná při svém výslechu uvedla, že žalobci nikdy nikam nechodili, protože [REDACTED] měl spoustu kamarádů, kteří mu vyřizovali věci.

31. Skutečnost, že advokát [REDAKCE] žalobcům při zohlednění jejich duševních schopností vysvětloval podstatu sepsané smlouvy a jejich následný souhlas s jejím textem formulovaný dle žalované tak, že jí *dávají barák*, rovněž nemůže zvrátit závěr o tom, že žalovaní nedisponovali dostatečným stupněm rozumových schopností k tomu, aby mohli plně porozumět majetkoprávním důsledkům takového právního jednání.
32. V případě [REDAKCE] bylo konstatováno, že trpí [REDAKCE], přičemž k zásadnímu zhoršení jeho schopnosti anticipace došlo již v roce [REDAKCE] v důsledku [REDAKCE] (ke stejnému závěru jako [REDAKCE] dospěla ve svém posudku rovněž [REDAKCE], podle které se na vzniku [REDAKCE] podílela složka [REDAKCE] dle zjištěné [REDAKCE] a [REDAKCE]). K této [REDAKCE] navíc došlo u nevzdělaného člověka s [REDAKCE]. Již dne [REDAKCE], tedy cca dva týdny před podpisem smlouvy, je pak v rámci propouštěcí zprávy po doléčení a rehabilitaci po provedení punkce [REDAKCE] doporučováno přesvětření jeho svéprávnosti.
33. S vysokou mírou pravděpodobnosti (k tomu srov. nález Ústavního soudu ze dne 20. 8. 2014, sp. zn. I. ÚS 173/13) proto lze určit, že i žalobce [REDAKCE] jednal v duševní poruše, která jej činila neschopným právně jednat.
34. Pouze zdánlivý rozpor shledává soud ve výpovědi svědka [REDAKCE] (žalobci mu sdělili, že hodlají dům darovat žalované) a výpověďmi [REDAKCE] a [REDAKCE] (oba žalobci jsou smutní, že, nemovitost není jejich), jelikož tyto výpovědi naopak svědčí o nestálosti přání žalobců, jejich ovlivnitelnosti a neschopnosti uvážit následky právních jednání.
35. Okolnost, že žalobci sdělili svědku [REDAKCE], že žalované darují svůj dům, nijak nevyvrací závěr o tom, že k takovému právnímu jednání nebyli objektivně způsobilí (soud zde neposuzuje otázku jejich případného manipulace).
36. Znalec rovněž s přihlédnutím k povaze jejich onemocnění vyloučil, že by žalobci v době uzavření smlouvy mohli mít takzvaný světlý okamžik.
37. Se závěrem, že žalobci nebyli schopni samostatně právně jednat, je ostatně v souladu i skutečnost, že celé obstarávání sepisu darovací smlouvy a smlouvy o zřízení služebnosti bylo dle její výpovědi na žalované.
38. Ze všech shora uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že darovací smlouva a smlouva o zřízení služebnosti je neplatná, a vlastníky nemovitostí uvedených ve výroku rozsudku jsou tudíž žalobci.
39. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 142 odst. 1 občanského soudního řádu.
40. Žalobci požadovali přiznat náhradu nákladů celkem ve výši 180 422 Kč.
41. Žalobcům, kteří měli ve věci plný úspěch, přiznal soud náhradu účelně vynaložených nákladů, které sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 5 000 Kč, z odměny zástupce za 11 úkonů právní služby (převzetí a příprava zastoupení, sepis žaloby, replika k vyjádření žalované, účast na jednáních dne 25. 8. 2022 a 11. 10. 2022, která trvala déle než 2 hodiny, dvě porady s klientem přesahující jednu hodinu, vyjádření ze dne 1. 9. 2022 a závěrečné vyjádření) po 2 500 Kč podle ustanovení § 7 bodu 5 ve spojení s ustanovením § 9 odst. 3 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátního tarifu), a 1 úkon právní služby (účast na vyhlášení rozsudku), za který podle ustanovení § 11 odst. 2 písm. h) advokátního tarifu náleží mimosmluvní odměna ve výši jedné poloviny částky uvedené v ustanovení § 7 bodu 4, tedy 1 750 Kč. Protože šlo o společné úkony

při zastupování dvou osob, náleží zástupci za každou osobu odměna snižená o 20 %. Při snížené odměně za každého z žalobců z 28 314 Kč na 23 400 Kč činí celková odměna 46 800 Kč.

42. Náklady řízení dále tvoří 12 tzv. režijních paušálů po 300 Kč podle ustanovení § 13 odst. 4 advokátního tarifu v celkové výši 3 600 Kč. Žalobcům soud přiznal i náhradu odpovídající 21 % DPH ve výši 10 584 Kč.
43. Za účelně vynaložený úkon pak soud nepovažuje sdělení žalobců k výzvě soudu ze dne 19. 5. 2022, jelikož tímto podáním žalobci toliko odstraňovali nedostatek podmínek řízení a souhlas opatrovnického soudu měli mít zajištěn již před podáním žaloby. Účelně vynaloženým nákladem pak není ani porada s klientem ze dne 2. 9. 2022 přesahující jednu hodinu, protože další takovou poradou považuje soud s přihlédnutím k povaze tohoto sporu již za nadbytečnou a soudu zasláné doplnění skutkových tvrzení, ke kterému měla porada směřovat, je nadto datováno již dnem 1. 9. 2022.
44. Pokud jde o znalecký posudek, ohledně kterého byla předložena toliko faktura znějící na částku 110 000 Kč, konstatuje soud, že žalobci, ač zastoupeni advokátem, ani přes výzvu soudu ze dne 31. 10. 2022 nepředložili podrobné vyúčtování znalečného, ze kterého by bylo patrné, z jakých konkrétních položek sestává účtovaná částka a kolik hodin práce bylo vypracováním posudku stráveno, když bylo toliko konstatováno, že se de facto jednalo o 2 posudky, jejichž vypracování bylo s ohledem na rozsáhlou zdravotnickou dokumentaci velmi obtížné, znalec musel podstoupit 340 km dlouhou cestu a práce zabrala cca týden. Na základě těchto skutečností však soud nemá možnost posoudit důvodnost takto vynaložených nákladů a není ani možné stanovit výši znalečného, a soudu proto nezbylo než znalečné do náhrady nákladů řízení nezahrnout.
45. Žalovaná je dále povinna zaplatit České republice náhradu nákladů řízení ve výši 1 800 Kč (znalečné v souvislosti s výsledkem znalce).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích prostřednictvím Okresního soudu v Prachaticích.

Prachatice 18. října 2022

Mgr. David Nerad
soudce



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Ing. Martiny Lacinové a soudců JUDr. Ivety Jiříkové a Mgr. Jana Jursíka ve věci

žalobců:

a) [redacted], narozený [redacted]
bytem [redacted]

b) [redacted], narozený [redacted]
bytem [redacted]

oba zastoupeni advokátem [redacted]
sídlem [redacted]

proti
žalované:

[redacted], narozená [redacted]
bytem [redacted]
zastoupená advokátkou [redacted]
sídlem [redacted]

o určení vlastnického práva, o odvolání žalované proti rozsudku Okresního soudu v Prachaticích ze dne 18. 10. 2022, č. j. 1 C 53/2022-181,

takto:

I. Rozsudek soudu prvního stupně **se mění** takto:

Určuje se, že spoluvlastníky pozemku parc. č. st. ■ – zastavěná plocha a nádvoří, o výměře 252 m², jehož součástí je stavba č.p. ■ – bydlení, na adrese ■, pozemku parc. č. ■ – ostatní plocha, o výměře 84 m² a pozemku parc. č. ■ – ostatní plocha o výměře 222 m², zapsaných v katastru nemovitostí vedeném Katastrálním úřadem ■, Katastrální pracoviště ■ na LV č. ■ pro katastrální území a obec ■, jsou žalobci, a to každý jednou ideální polovinou.

- II. Žalovaná je povinna zaplatit na náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů každému ze žalobců částku 38 355 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalobců.
- III. Žalovaná je povinna zaplatit České republice na náhradě nákladů řízení 1 800 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku na účet Okresního soudu v Prachaticích.

Odůvodnění:

1. Žalobci se podanou žalobou domáhali určení, že jsou vlastníky nemovitostí zapsaných na listu vlastnictví č. ■ pro katastrální území a obec ■. Návrh odůvodnili tím, že ohledně těchto nemovitostí uzavřeli dne ■ darovací smlouvu a smlouvu o zřízení služebnosti, na základě které měla nabýt vlastnictví k nemovitostem neteř žalobců ■ (žalovaná). Po uzavření darovací smlouvy však byli oba žalobci omezeni ve svéprávnosti, žalobce ■ trpí ■, žalobce ■ trpí ■. Podle znaleckého posudku ani jeden ze žalobců nebyl již v říjnu ■ schopen porozumět důsledkům uzavření této darovací smlouvy, která je proto neplatná a vlastnické právo na žalovanou tak nemohlo přejít.
2. Okresní soud v Prachaticích (soud prvního stupně) napadeným rozsudkem určil, že vlastníky pozemku parc. č. st. ■, jehož součástí je stavba č. p. ■, na adrese ■, pozemku parc. č. ■ a pozemku parc. č. ■, vše zapsáno na LV č. ■ pro k. ú. a obec ■, jsou žalobci (výrok I.). Žalované soud uložil povinnost zaplatit žalobcům nákladu nákladů řízení ve výši 65 984 Kč (výrok II.) a povinnost zaplatit České republice náhradu nákladů řízení ve výši 1 800 Kč (výrok III.).
3. Soud prvního stupně po provedeném dokazování vyšel ze zjištění, že žalobce ■ byl rozsudkem téhož soudu ze dne 9. 11. 2021, č. j. 0 Nc 433/2021-51 omezen ve svéprávnosti na dobu 5 let tak, že není způsobilý samostatně právně jednat v žádných záležitostech s výjimkou běžných záležitostí každodenního života. Důvodem omezení svéprávnosti byla skutečnost, že žalobce je osobou trpící ■, která se rozvinula u jedince s ■. Žalobce ■ byl omezen ve svéprávnosti rozsudkem ze dne 15. 11. 2021, č. j. 0 Nc 434/2021-47 mimo jiné tak, že není způsobilý činit právní jednání týkající se nakládání s majetkem, jehož hodnota přesahuje 200 Kč, uzavírat darovací smlouvy ohledně daru hodnoty vyšší než 200 Kč či daru vzhledem k okolnostem neobvyklému. Jelikož žalobce trpí ■ (na vzniku se podílí složka ■, posuzovaný opakovaně prodělal v minulosti ■, a roky trvající ■), není proto schopen právně jednat. Oběma žalobcům byla opatrovníci jmenována paní ■. Podání žaloby na určení vlastnictví bylo opatrovníci žalobců v souladu s ustanovením § 483 odst. 2 písm. b) občanského zákoníku schváleno rozhodnutím soudu. Ze znaleckého posudku znalce ■ soud prvního stupně zjistil, že ■ trpí ■, která není jen přechodná, a to ■. Byl celoživotně intelektově podstatně limitován, právního jednání ve složitějších případech, jako je např. uzavření darovací či obdobné smlouvy nebyl schopen celoživotně, tedy ani v roce ■, kdy došlo uzavření předmětné darovací smlouvy.

Důsledkům uzavření darovací smlouvy a smlouvy o zřízení služebnosti podle znalce nebyl díky [redacted] (stavu po nástupu [redacted]) schopen porozumět. Závěr, že [redacted] trpí [redacted], potvrzuje rovněž znalec [redacted] v posudku vypracovaném pro účely řízení o omezení svéprávnosti. Ze znaleckého posudku [redacted] soud dále zjistil, že žalobce [redacted] trpí duševní poruchou, která není jen přechodná, a to středně těžkou demencí smíšené etiologie při původně subnormním, hraničním intelektu. Zásadním momentem byla [redacted], kterou utrpěl v roce [redacted], od té je jeho schopnost plnohodnotně anticipovat forenzně podstatně snížena. Dle znalce [redacted] nebyl schopen porozumět důsledkům uzavření darovací smlouvy a smlouvy o zřízení služebnosti, a to díky [redacted] (stavu po [redacted]), [redacted] a při [redacted]. Ke stejnému závěru došla ve svém posudku rovněž [redacted], podle které se na vzniku [redacted] podílela složka [redacted] dle zjištěné [redacted] a [redacted]. K mozkové příhodě navíc došlo u nevzdělaného člověka s [redacted]. Již dne [redacted], tedy cca dva týdny před podpisem smlouvy, je v rámci propouštěcí zprávy po doléčení a rehabilitaci po provedení punkce abscesu [redacted] doporučováno přešetření jeho svéprávnosti. Soud prvního stupně proto uzavřel, že s vysokou mírou pravděpodobnosti lze určit, že žalobci jednali v duševní poruše, která je činila neschopnými právně jednat. Znalec s přihlédnutím k povaze onemocnění žalobců vyloučil, že by žalobci v době uzavření smlouvy mohli mít tzv. světlý okamžik. Soud prvního stupně dospěl k závěru, že darovací smlouva a smlouva o zřízení služebnosti je neplatná a vlastníky nemovitostí uvedených ve výroku rozsudku jsou tudíž žalobci. Věc právně posoudí dle § 581 občanského zákoníku, a pokud je o naléhavý právní zájem žalobců na požadovaném určení dle § 80 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“). Procesně úspěšným žalobcům soud přiznal dle § 142 odst. 1 o. s. ř. právo na náhradu nákladů řízení a žalované uložil povinnost zaplatit České republice na nákladech řízení 1 800 Kč (znalečné v souvislosti s výslechem znalce).

4. Proti tomuto rozsudku podala žalovaná odvolání z důvodu dle § 205 odst. 2 písm. d), e) a g) o. s. ř. Žalovaná má za to, že soud prvního stupně postupoval nesprávně, když neprovedl jí navržený důkaz revizním znaleckým posudkem, což má za následek neúplné zjištění skutkového stavu věci. Současně provedené důkazy nesprávně vyhodnotil, když dospěl k nesprávným závěrům (především se jedná o nesprávné hodnocení výpovědí svědků/účastníků). Dle žalované došlo k nesprávnému postupu soudu, kdy skutkový stav a relevantní skutečnosti významné pro vypracování adekvátního znaleckého posudku soud zjišťoval až po znalecké výpovědi znalce, který vypracoval znalecký posudek předložený žalobci, resp. až po provedení tohoto znaleckého posudku jako důkazu při jednání. Soud při hodnocení věrohodnosti osoby opatrovnice [redacted] nepřihlédl k tomu, že se celého prvního jednání dne 25. 8. 2022 účastnila jako hmotněprávní zástupce žalobců, následně při jednání dne 11. 10. 2022 vystupovala v řízení jako svědek. Jako jediný důkaz pak byl prakticky vzat pouze znalecký posudek, resp. výpověď znalce, který na zakázku žalobců (jejich právního zástupce) vypracovával posudek týkající se způsobilosti žalobců učinit určitý právní úkon. Žalovaná v podaném odvolání dále podrobně popisuje okolnosti sepisu darovací smlouvy, hodnotí osoby slyšených svědků [redacted], [redacted], [redacted] a jejich výpovědi před soudem. Za zásadní pochybení žalovaná považuje skutečnost, že znalec [redacted] nebyl seznámen s dřívějším životem žalobců, vycházel pouze z informací poskytnutých opatrovnici žalobců. Znalci byla poskytnuta vybraná zdravotnická dokumentace, ze které vycházel, žádné podrobnosti týkající se osobních poměrů a každodenního života mu sděleny nebyly. Žalovaná proto považuje znalecký posudek za nedostatečný. Odkazuje přitom na judikaturu Nejvyššího soudu a podrobně se vyjadřuje k výslechu znalce před soudem. Výpověď svědka [redacted] považuje žalovaná za zmatenou, naopak výpovědi svědků [redacted]

a [REDACTED] považuje za objektivní a podstatné. Poukazuje dále na skutečnost, že v zásadě nebylo vůbec přihlédnuto ke svědecké výpovědi advokáta [REDACTED], který ověřoval podpisy žalobců a byl jako jediný ze svědků daného právního jednání přítomen. Znalecký posudek znalce [REDACTED] dle žalované trpí zásadními nedostatky, lékařské zprávy byly účelově vybrány, znalci nebyly známy poměry žalobců v roce [REDACTED], soud řádně nezohlednil svědecké výpovědi svědků, které podlamují závěr znalce a není pravdou, že by tyto byly v souladu se závěry znalce. Soud prvního stupně proto nepostupoval správně, pokud nevyhověl návrhu žalované na vyhotovení revizního znaleckého posudku eventuelně ústavního posudku. Žalovaná dále nesouhlasí s výrokem o nákladech řízení, neboť výsledek řízení je postaven čistě na odborném posudku jedné jediné osoby (soudního znalce) a předmět sporu vznikl nezávisle na její vůli. Žalovaná přistoupila na darování nemovitostí v dobré víře a v této je i nabyta a byla přesvědčena o tom, že žalobci byli způsobilí předmětné právní jednání učinit, že se sami pro darování rozhodli a ona předmětný dar přijala. Z tohoto důvodu je namístě postup ve smyslu § 150 o. s. ř., podle kterého jsou-li důvody hodné zvláštního zřetele, nemusí soud výjimečně náhradu nákladů zcela nebo zčásti přiznat. Pokud jde o výši přiznaných nákladů řízení, pak žalovaná brojí proti rozhodnutí o tom, že se žalobcům přiznávají 2 úkony právní služby spočívající v poradě s klienty, když i sama opatrovnice žalobců uvedla, že žalobci jsou ve stavu nezpůsobilém k provedení validní účastnické výpovědi. Žalovaná dále zpochybňuje částku účtovanou za znalecký posudek znalce [REDACTED]. Žalovaná proto navrhla, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

5. Žalobci k odvolání žalované uvedli, že na základě dokazování provedeného před soudem prvního stupně nebyla rozhodná skutečnost (duševní porucha obou žalobců v době uzavření předmětné darovací smlouvy) bez důvodných pochybností žádným procesně účinným důkazem vyvrácena. V řízení tak byla stanovena vysoká míra pravděpodobnosti prokázání, že žalobci jednali v době uzavření darovací smlouvy dne [REDACTED] v duševní poruše, které je činila neschopnými právně jednat v tak závažné věci jako je rozhodování o svých nemovitostech v šíři a závažnosti dané předmětem darovací smlouvy. Odkázali na nález Ústavního soudu sp. zn. I ÚS 173/13. Pokud žalovaná namítá, že soud prvního stupně nepostupoval správně, když neprovedl jí navržený důkaz revizním znaleckým posudkem, pak žalobci s odkazem na § 129 odst. 1 věta druhá o. s. ř. konstatují, že soud rozhoduje, které z navrhovaných důkazů provede. V tomto případě žádný z provedených důkazů nebyl v rozporu s vypracovaným znaleckým posudkem [REDACTED]. Tento znalecký posudek je dostatečný a obsahuje veškeré relevantní okolnosti podstatné pro posouzení zdravotního stavu žalobců. Znalec při výslechu shrnul vypracovaný znalecký posudek a jednoznačně popsal zdravotní stav žalobců a skutečnosti, které ho vedli k závěru, že žalobci nebyli v roce [REDACTED] schopni porozumět důsledkům uzavření darovací smlouvy a smlouvy o zřízení služebnosti. Právní zástupce žalobců v odvolání popisuje zdravotní stav žalobců před rokem [REDACTED], jak je dokazován lékařskými zprávami. V rozporu se znaleckým posudkem [REDACTED] nejsou znalecké posudky vypracované v řízení o omezení svéprávnosti a opatrovnictví žalobců, a to [REDACTED] a [REDACTED]. [REDACTED] rovněž uvedl, že žalobce [REDACTED] není schopen porozumět složitějšímu textu, např. právní povahy či hospodárně nakládat s finančními prostředky. Žalobce [REDACTED] ani nebyl schopen podepsat se v podpisových doložkách do své kolonky, když se na darovací smlouvě podepsal do kolonky žalované a žalovaná se následně musela podepsat do kolonky žalobce. Pokud se žalovaná domnívala, že je namístě vypracovat znalecký posudek, měla takto učinit sama. Žalobci mají za to, že žalované vypracování znaleckého posudku nebránily žádné okolnosti. Žalobci nesouhlasí ani s odvolací námitkou žalované, že soud v odůvodnění rozsudku pouze stručně konstatoval listinné důkazy a tyto důkazy shrnul tak, že žaloba je důvodná, kdy k tomuto závěru dospěl zejména na základě znaleckého posudku [REDACTED]. Žalobci považují odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně za dostatečné, neboť se soud řádně vypořádal s veškerými provedenými důkazy a skutečnostmi a dostatečně odůvodnil závěr, na kterém postavil své rozhodnutí. Žalobci se ztotožňují s odůvodněním soudu prvního stupně, že okolnosti, které uváděli svědek [REDACTED] či [REDACTED] (např. že žalobci chtějí

svůj dům darovat), nijak nevyvrací závěr o tom, že k takovému právnímu jednání nebyli objektivně způsobilí, neboť soud neposuzuje otázku jejich manipulace. Naopak svědecké výpovědi svědčí o nestálosti přání a názorů žalobci, jejich ovlivnitelnosti a neschopnosti náležitě uvážit následky jejich právních jednání. Z výpovědi [REDAKCE] vyplynulo, že tento přijel na [REDAKCE] s již hotovým textem smlouvy, tedy žalobci ani neměli možnost během procesu sepsání smlouvy tuto připomínkovat tak, jak bývá u takovýchto smluv zvykem. Advokát [REDAKCE] de facto znění smlouvy konzultoval pouze se žalovanou a žalobcům následně odprezentoval až finální znění smlouvy. Darovací smlouvou a smlouvou o zřízení služebnosti je zajištěna pouze a toliko možnost žalobců dožít v předmětném domě, nicméně zde není žádné ustanovení, které by zavazovalo žalovanou, aby za života žalobců o něj pečovala. K výpovědím jednotlivých svědků dále uvádí, že ani jeden ze slyšených svědků nemá lékařské vzdělání, aby posoudil zdravotní stav žalobců v době uzavření darovací smlouvy v roce [REDAKCE]. Pokud jde o náhradu nákladů řízení, žalobci uvádí, že byli před soudem prvního stupně úspěšní, neboť žalobě bylo v celém rozsahu vyhověno, a proto mají právo na náhradu nákladů řízení. Domnívají se, že zde nejsou dány důvody hodné zvláštního zřetele, neboť mají za to, že duševní porucha obou žalobců byla žalované dobře známa a předmětná darovací smlouva je žalované zjevně ku prospěchu. Žalobci tedy nesouhlasí s tím, aby došlo k moderaci nákladů řízení ve smyslu § 150 o. s. ř. Žalobci proto navrhli, aby odvolací soud napadený rozsudek jako věcně správný potvrdil a přiznal žalobcům náhradu nákladů odvolacího řízení.

6. Krajský soud v Českých Budějovicích (odvolací soud) po zjištění, že odvolání žalované bylo podáno včas, osobou k tomu oprávněnou a je přípustné, přezkoumal napadený rozsudek soudu prvního stupně podle § 212 a § 212a o. s. ř. a dospěl k závěru, že odvolání žalované není důvodné.
7. Podle § 581 zákona č. 89/2012 Sb, občanský zákoník, není-li osoba plně svéprávná, je neplatné právní jednání, ke kterému není způsobilá. Neplatné je i právní jednání osoby jednající v duševní poruše, která ji činí neschopnou právně jednat.
8. Po skutkové stránce vychází odvolací soud ze skutkových zjištění soudu prvního stupně, neboť jeho skutkové závěry vyplývají z provedených důkazů, které hodnotil v souladu s ustanovením § 132 o. s. ř. jednotlivě i v jejich vzájemné souvislosti. Skutkový stav byl soudem prvního stupně zjištěn v rozsahu dostatečném pro rozhodnutí soudu ve věci, odvolací soud proto v plném rozsahu odkazuje na skutková zjištění uvedená v odůvodnění napadeného rozsudku (zejména odstavec 4. až 20.)
9. Po právní stránce odvolací soud sdílí závěr soudu prvního stupně, že žalobci mají naléhavý právní zájem na požadovaném určení ve smyslu § 80 o. s. ř., neboť navrhované soudní rozhodnutí je nutné pro změnu zápisu v katastru nemovitostí a dosažení shody zapsaného stavu se stavem právním. Za správný považuje odvolací soud také závěr soudu prvního stupně, že oba žalobci při uzavření darovací smlouvy a smlouvy o zřízení služebnosti jednali v duševní poruše, která je činila neschopnými právně jednat ve smyslu § 581 o. z. Z tohoto důvodu je darovací smlouva neplatná a vlastníky předmětných nemovitostí jsou i nadále žalobci.
10. Pokud jde o žalobce [REDAKCE], vycházel soud prvního stupně nejen ze závěrů znaleckého posudku [REDAKCE], ale přihlédl i ke znaleckému posudku znalce [REDAKCE] zpracovanému v řízení o omezení svéprávnosti [REDAKCE]. [REDAKCE] v tomto znaleckém posudku uvedl, že [REDAKCE] trpí [REDAKCE]. [REDAKCE] je stav [REDAKCE], který je zvláště charakterizován [REDAKCE], které přispívají k [REDAKCE], tj. [REDAKCE], [REDAKCE] a [REDAKCE] schopností. Mezi hlavní znaky [REDAKCE] patří hlavně nízká úroveň [REDAKCE], která se projevuje zejména [REDAKCE], omezenou schopností [REDAKCE] a následkem toho i obtížnější [REDAKCE]. Taková postižení

dovedou v nejlepším případě uvažovat na úrovni dětí středního školního věku. Tomu odpovídá i skutečnost, že [redacted] vyšel ze 6. třídy základní školy. Znalec [redacted] dále uvedl, že v roce [redacted] ještě u [redacted] zjištěna [redacted] nebyla, v roce [redacted] však již byla v pokročilém stádiu, když v mezidobí došlo ke vzniku a rozvoji [redacted]. Tyto závěry jsou zcela v souladu se závěry znaleckého posudku docenta [redacted], že [redacted] trpí [redacted] a již díky tomuto onemocnění nemohl být schopen rozeznat obsah a podstatu svého jednání, kterým nebyla běžná záležitost každodenního života, nýbrž nakládání s majetkem značné hodnoty. Ačkoliv [redacted] je schopen porozumět jednoduchému textu, složitější text právní povahy již nerozpozná a není schopen jej interpretovat. Pokud tedy slyšený svědek [redacted] uvedl, že smlouvu přečetl žalobcům „téměř slovo od slova“, pak s ohledem na svoji intelekt (lehká [redacted]) nebyl [redacted] schopen tento právní text darovací smlouvy pochopit. Svědek [redacted] nevyověděl nic v tom smyslu, že by mu bylo známo, že v případě [redacted] se jedná o osobu s [redacted].

11. Pokud jde o žalobce [redacted], z provedených listinných důkazů vyplývá, že byl před podpisem darovací smlouvy hospitalizován od [redacted] do [redacted] v LDN [redacted], odkud byl dne [redacted] přeložen do nemocnice [redacted], ze které byl propuštěn dne [redacted]. Již v lékařské zprávě LDN [redacted] při přeložení do Nemocnice [redacted] ošetřující lékařka dne [redacted] uvádí, že [redacted] je „persona simplex, nemá reálný náhled na životní situace, doporučuji přešetřit svéprávnost této osoby“. [redacted] dle znaleckého posudku trpí [redacted]. Byl celoživotně intelektově limitován, nedokončil zvláštní školu, [redacted] a byl celoživotně manipulovatelný. V roce [redacted] utrpěl [redacted] od které došlo k zásadnímu zhoršení jeho schopnosti anticipace. Závěry znalce [redacted] podporuje rovněž znalecký závěr [redacted], které zpracovala znalecký posudek v řízení o omezení svéprávnosti, dle kterého se na vzniku [redacted] smíšeného typu středně těžkého stupně podílela složka [redacted] dle zjištěné [redacted] ([redacted], [redacted], [redacted] a [redacted]). Dle této znalkyně došlo k mozkové příhodě u nevzdělaného člověka s premorbidní simplexní a zmanipulovatelnou osobností. Z výpovědi svědka [redacted] nevyplývá, že by měl informace o zdravotním stavu [redacted] a o tom, že byl den před podpisem darovací smlouvy propuštěn z dlouhodobého pobytu v nemocničním zařízení.
12. Odvolací soud s ohledem na skutková zjištění soudu prvního stupně vyplývající ze znaleckého posudku [redacted] a dalších listinných důkazů považuje stejně jako soud prvního stupně zpracování revizního znaleckého posudku za nadbytečné; pokud soud prvního stupně tento důkaz neprovedl pro nadbytečnost, byl jeho postup správný. Soud prvního stupně také řádně, logicky a přesvědčivě odůvodnil, z jakých důkazů při zjištění skutkového stavu vycházel, které svědecké výpovědi hodnotí jako věrohodné a které nikoliv. Odvolací soud proto uzavřel, že odvolací důvody uplatněné žalobou nebyly v řízení naplněny a nebyly zjištěny ani žádné jiné vady, které by měly za následek nesprávné rozhodnutí soudu prvního stupně ve věci.
13. Žalobci prostřednictvím svého právního zástupce k výzvě odvolacího soudu upřesnili navrhovaný žalobní petit tak, že požadovali, aby bylo určeno, že jsou spoluvlastníky předmětných nemovitostí každý s podílem jedné ideální poloviny. Odvolací soud proto postupoval podle § 220 o. s. ř. a změnil napadený rozsudek tak, jak je uvedeno ve výroku I., tedy určil, že žalobci jsou spoluvlastníky předmětných nemovitostí zapsaných na LV č. [redacted] pro obec a k. ú. [redacted], a to každý jednou ideální polovinou. Rozhodnutí soudu prvního stupně ve věci samé bylo věcně správné, avšak s ohledem na žalobní návrh nebylo stanoveno, v jakém podílu se žalobci stávají vlastníky předmětných nemovitostí. Upřesněný žalobní petit odpovídá tomu, že žalobci před podpisem darovací smlouvy byli spoluvlastníky předmětných nemovitostí každý spoluvlastnickým podílem o velikosti jedné ideální poloviny.
14. Výrok o nákladech řízení vyplývá z ustanovení § 224 odst. 1, 2 o. s. ř. a § 142 odst. 1 o. s. ř. za situace, kdy žalobci byli v řízení procesně úspěšní. Žalovaná je proto povinna nahradit

žalobcům náklady řízení. Pokud jde o náklady řízení před soudem prvního stupně, odvolací soud vychází stejně jako soud prvního stupně z toho, že tyto náklady tvoří zaplacený soudní poplatek ve výši 5 000 Kč, odměna právního zástupce žalobců za 11 z úkonů právní služby a 1 úkon právní služby ve výši jedné poloviny. Protože šlo o společné úkony při zastupování dvou osob, náleží zástupci za každou osobu odměna snížená o 20 %, tj. za 1 úkon právní služby při zastupování jedno osoby ve výši 2 000 Kč a za jednu polovinu právního úkonu ve výši 1 000 Kč. Soud prvního stupně při výpočtu nesprávně vycházel z toho, že odměna za právní úkon ve výši jedné poloviny činí 1 750 Kč (před snížením o 20 %), ačkoliv správně se jedná o částku 1 250 Kč před snížením o 20 %, tj. 1 000 Kč po provedeném snížení. Náklady žalobců za zastupování advokátem před soudem prvního stupně tak činí 46 000 Kč, k tomu náleží 12 režijních paušálů po 300 Kč, tj. 3 600 Kč a 21 % DPH z těchto částek ve výši 10 416 Kč. Po připočtení zaplaceného soudního poplatku tak náklady řízení žalobců před soudem prvního stupně činí 65 016 Kč. Odvolací soud považuje za účelně vynaložené úkony soudem prvního stupně přiznané 2 porady s klientem, neboť tyto porady právního zástupce proběhly s hmotněprávní opatrovníci žalobců [redacted], nikoliv se žalobci, jak se nesprávně domnívá žalovaná. Naopak neshledal důvodným návrh žalované na nepřiznání náhrady nákladů žalobcům ve smyslu § 150 o. s. ř., když důvody hodné zvláštního zřetele pro takový postup soudu nebyly dle odvolacího soudu na straně žalované zjištěny.

15. V odvolacím řízení vykonal právní zástupce žalobců 2 úkony právní služby (vyjádření k odvolání, účast na odvolacím jednání), když odvolací soud nepovažuje za účelně vynaložený úkon právní služby poradu s klientem přesahující jednu hodinu ze dne 30. 12. 2022. Odměna za 1 úkon při zastupování dvou osob činí 2 000 Kč, za 2 osoby tedy 4 000 Kč, za 2 úkony je odměna celkem ve výši 8 000 Kč. K tomu náleží 2 režijní paušály po 300 Kč, dále cestovné právního zástupce žalobců k odvolacímu jednání z [redacted] do [redacted] a zpět ve výši 664,50 Kč, a to při celkové vzdálenosti 90 km, průměrné spotřebě použitého vozidla 5,3 litrů na 100 km, ceně benzínu 41,20 Kč a sazbě základní náhrady 5,20 Kč na 1 km dle vyhlášky č. 403/2022 Sb. K nákladům dále náleží náhrada za ztrátu času na cestě za 4 započaté půlhodiny po 100 Kč a DPH v sazbě 21 % z těchto částek ve výši 2 029,50 Kč. Náklady odvolacího řízení tak celkem dosahují částky 11 694 Kč a náklady za řízení před soudy obou stupňů celkem částky 76 710 Kč. V souladu s ustanovením § 160 odst. 1 o. s. ř. a § 149 odst. 1 o. s. ř. uložil odvolací soud žalované, aby každému ze žalobců zaplatila jednu polovinu této částky, tj. 38 355 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalobců.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je přípustné dovolání za podmínek § 237 o. s. ř. podané do 2 měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR v Brně prostřednictvím Okresního soudu v Prachaticích.

Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud (§ 239 o. s. ř.).

České Budějovice 23. února 2023

Mgr. Ing. Martina Lacinová
předsedkyně senátu



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Prachaticích rozhodl soudkyně JUDr. Simonou Vojíkovou ve věci

žalobce:

██████████, narozený ██████████
bytem ██████████
zastoupený advokátem ██████████
sídlem ██████████

proti

žalovanému:

██████████, narozený ██████████
bytem ██████████

o určení neexistence vlastnictví a provozování silničního osobního motorového vozidla

takto:

- I. **Určuje se**, že žalobce není vlastníkem silničního osobního motorového vozidla ██████████
██████████, RZ: ██████████, VIN: ██████████.
- II. Řízení **se zastavuje** ohledně určení, že žalobce není provozovatelem silničního osobního motorového vozidla ██████████, RZ: ██████████, VIN: ██████████.
- III. Po právní moci výroku o zastavení řízení o určení, že žalobce není provozovatelem silničního osobního motorového vozidla ██████████, RZ: ██████████, VIN: ██████████, bude tato věc **postoupena** Městskému úřadu v ██████████.
- IV. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů tohoto řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se svou žalobou ze dne 4. 4. 2022 domáhal určení, že není vlastníkem ani provozovatelem silničního osobního motorového vozidla ██████████, RZ: ██████████. V žalobě žalobce uvedl, že dne ██████████ se žalovaným uzavřel kupní smlouvu o prodeji tohoto vozidla, kupní cena ujednaná ve výši 145 000 Kč byla uhrazena v hotovosti v okamžiku podpisu

smlouvy a žalovaný se tak stal vlastníkem vozidla. Žalovaný se zároveň zavázal do tří pracovních dní od uzavření kupní smlouvy přehlásit vozidlo na svou osobu, za tímto účelem mu byla žalobcem vystavena plná moc s úředně ověřeným podpisem a předány veškeré doklady. Žalobce následně zjistil, že k přepisu vozidla na kupujícího nedošlo, a to ani později, kdy žalobce vyzýval žalovaného k přepisu prostřednictvím svého právního zástupce. Žalobce nemůže docílit přepisu vozidla na žalovaného ani postupem dle § 8a zákona č. 56/2001 Sb., když není schopen doložit k tomu potřebné doklady. Naléhavý právní zájem dovozoval žalobce ze skutečnosti, že rozhodnutí soudu bude podkladem pro výmaz údaje o jeho vlastnictví a skutečnosti, že je provozovatelem předmětného vozidla, z registru vozidel. Žalobce se domáhal určení, že není vlastníkem ani provozovatelem předmětného vozidla za situace, kdy není schopen prokázat, že žalovanému dosud vlastnické právo svědčí.

2. Žalovaný se ve věci nijak nevyjádřil, k nařízenému jednání se bez omluvy nedostavil. Předvolání k jednání bylo žalovanému doručeno spolu se žalobou do vlastních rukou dne 21. 6. 2022. Protože zůstala zachována lhůta dle § 115 odst. 2 o. s. ř., jednal soud a rozhodl v nepřítomnosti žalovaného, jak mu to umožňuje ustanovení § 101 odst. 3 o. s. ř.
3. Po provedeném dokazování zjistil soud tento skutkový stav.
4. Dne [REDACTED] byla mezi žalobcem jako prodávajícím a žalovaným jako kupujícím uzavřena kupní smlouva, jejímž předmětem byl převod vlastnického práva k osobnímu automobilu [REDACTED], RZ: [REDACTED], VIN: [REDACTED] (kupní smlouva č. I. 4).
5. Dne [REDACTED] byl ověřen podpis žalobce na plné moci (potvrzení o ověření podpisu č. I. 5).
6. Žalobce je veden v Centrálním registru vozidel jako vlastník vozidla registrační značky [REDACTED] (sdělení Městského úřadu [REDACTED] č. I. 26).
7. Žalobce vyzýval žalovaného k součinnosti ve vztahu k přepisu předmětného vozidla dopisy ze dne [REDACTED] (č. I. 8) a [REDACTED] (č. I. 9), zásilky výzvy obsahující se vrátili jako nevyzvednuté (č. I. 9 a 10). Další výzva žalobce vůči žalovanému byla žalovanému adresována dopisem ze dne [REDACTED] (č. I. 9), odeslaným [REDACTED] (podací lístek č. I. 11). Žalobce se snažil o přepis předmětného vozidla rovněž ve spolupráci s obhájcem žalovaného (e-mailová komunikace č. I. 11 a 12).
8. Naléhavý právní zájem na určení neexistence vlastnického práva na straně žalobce ve smyslu § 80 o. s. ř. je soudem spatřován ve skutečnosti, že na základě soudního rozhodnutí bude žalobci umožněna změna zápisu v registru vozidel i při absenci jakékoli součinnosti žalovaného, když zároveň žalobce nemá k dispozici doklady potřebné pro postup dle § 8a zákona č. 56/2001 Sb. Určovací rozsudek soudu označuje za dostatečný podklad pro výmaz osoby, která není vlastníkem vozidla, z registru vozidel rovněž rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 As 254/2016.
9. Žalobce v řízení prokázal, že vlastnické právo k vozidlu [REDACTED], RZ: [REDACTED] převedl kupní smlouvou ze dne [REDACTED] na žalovaného; převodem toto vlastnické právo pozbyl a vlastníkem předmětného vozidla nadále být nemůže. Za situace, kdy nelze s ohledem na naprostou pasivitu žalovaného uzavřít, zda tento vlastníkem vozidla zůstal, případně, zda vozidlo vůbec existuje, bylo určeno, že žalobce není vlastníkem tohoto vozidla (aniž by mohlo být určováno, kdo tímto vlastníkem je). Uvedené rozhodnutí pak ve smyslu závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 As 254/2016 představuje podklad pro změnu zápisu v registru vozidel, ve kterém mají být evidovány pouze takové údaje, které odpovídají skutečnému stavu, přičemž je třeba zároveň upřednostnit stav, kdy v registru silničních vozidel není evidován žádný vlastník, před stavem, kdy v něm zůstane zapsána osoba, která vlastníkem prokazatelně není.

10. Vyhověno naopak nemohlo být žalobě, pokud se žalobce domáhal určení, že není provozovatelem předmětného silničního vozidla.
11. Podle § 104 odst. 1 o. s. ř. jde-li o takový nedostatek podmínky řízení, který nelze odstranit, soud řízení zastaví. Nespadá-li věc do pravomoci soudu, nebo má-li předcházet jiné řízení, soud postoupí věc po právní moci usnesení o zastavení řízení příslušnému orgánu; právní účinky spojené s podáním žaloby (návrhu na zahájení řízení) zůstávají přitom zachovány.
12. Otázka určení, kdo je provozovatelem vozidla, není věcí vyplývající ze soukromého práva, nejde proto o věc, kdy by byla dána dle § 7 odst. 1 o. s. ř. pravomoc soudu. Uvedená skutečnost představuje neodstranitelnou překážku podmínky řízení, pro kterou nezbylo, než řízení o určení, že žalobce není provozovatelem vozidla, zastavit.
13. Zápis změny provozovatele silničního vozidla v registru silničních vozidel provádí podle § 9 odst. 1 zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, obecní úřad obce s rozšířenou působností, přičemž podle § 5 odst. 2 tohoto zákona je příslušným k provedení tohoto úkonu kterýkoli obecní úřad obce s rozšířenou působností. S ohledem na uvedené skutečnosti bylo rozhodnuto o tom, že po právní moci výroku o zastavení řízení o určení, že žalobce není provozovatelem předmětného vozidla, bude věc postoupena Městskému úřadu v [REDACTED].
14. Žalobce byl v řízení úspěšný částečně (úspěch měl ve vztahu k určení, že není vlastníkem předmětného vozidla, rozhodnutí o zastavení řízení o určení, že není ani jeho provozovatelem, pak je třeba považovat za neúspěch žalobce), zároveň lze uzavřít, že poměr úspěchu a neúspěchu účastníků je v daném případě shodný. Proto o náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto dle § 142 odst. 2 o. s. ř. tak, že žádný z účastníků právo na náhradu nákladů tohoto řízení nemá.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích, odvolání se podává u Okresního soudu v Prachaticích.

Prachatice 10. srpna 2022

JUDr. Simona Vojíková
soudkyně